NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4

SORU ÇÖZÜMÜ

1. Bir davranış yeterince tekrarlandığında beyin, o davranışın her basamağını yeniden değerlendirme zorunluluğundan ----; bu sayede sınırlı bilişsel kaynaklarını rutinleşmiş işte ---- belirsizlik içeren ve yeni kararlar gerektiren durumlara yöneltebilir.

Bu cümlede boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) kurtulur - tüketmek yerine

B) uzaklaşır - korumak amacıyla

C) sıyırılır - yoğunlaştırdığı ölçüde

D) kaçınır - paylaştırmak koşuluyla

E) vazgeçer - biriktirmek üzere

ÇÖZÜM

Cümlede, alışkanlık hâline gelen davranışların zihinsel yükü azaltarak bilişsel kaynakların daha önemli işlere ayrılmasını sağladığı anlatılmaktadır.

İlk boşluk: Tekrar edilen davranışların her defasında yeniden değerlendirilme zorunluluğundan çıkma, "kurtulma" anlamını verir.

- **kurtulmak:** Bir zorunluluktan, yükten, sıkıntıdan çıkmak.

İkinci boşluk: Bilişsel kaynakların rutin işlerde harcanması yerine, belirsizlik içeren ve yeni kararlar gerektiren durumlara yönelmesi gerektiği anlatılıyor. Yani kaynaklar "tüketilmek yerine" bu tür önemli durumlara ayrılmalıdır.

- **tüketmek yerine:** Kaynakları gereksiz işlerde harcamak yerine.

DOĞRU CEVAP A

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4 SORU ÇÖZÜMÜ

2. Modern mimari yapılar, yalnızca işlevsel gereksinimleri karşılayan mekânlar değildir; aynı zamanda dönemin estetik anlayışını da yansıtır. Bu yapılarda çelik, beton ve cam gibi malzemeler, mimarın tasarım anlayışıyla biçimlendirilerek kentsel dokuya uyumlu hâle getirilir. Kolonların, cephelerin ve pencere aralıklarının belirli bir düzen içinde bir araya gelmesi, yapıya ritim ve bütünlük kazandırır. Bu yönüyle bazı modern mimari eserler, "taşlaşmış bir senfoni" olarak nitelendirilebilir.

Bu parçada "taşlaşmış bir senfoni" sözüyle modern mimari yapılarla ilgili aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

A) Farklı sanat disiplinlerine özgü yöntemlerin tek bir yapıda kusursuz biçimde birleştirildiği

B) İşlevsel ve teknik unsurların estetik bir düzen içinde biçimlendirildiği

C) Güncel gereksinimleri karşılayan yapıların geçmişin mimari anlayışından beslendiği

D) Kullanılan farklı malzemelerin yapının işlevsel özelliklerini geri planda bıraktığı

E) Mimarinin, diğer sanat dallarını taklit ederek yeni biçimlere ulaştığı

ÇÖZÜM

Parçada "taşlaşmış bir senfoni" benzetmesi, modern mimari yapıların tıpkı bir senfoni gibi uyumlu, ritmik ve estetik bir düzen içinde kurgulandığını ifade etmektedir.

- Çelik, beton, cam gibi malzemelerin mimarın tasarım anlayışıyla biçimlendirilmesi, **teknik ve işlevsel unsurların estetik kaygıyla ele alındığını** gösterir.
- Kolonlar, cepheler ve pencere aralıklarının belirli bir düzen içinde bir araya gelmesi, yapıda **ritim ve bütünlük sağladığını** vurgular.
- Dolayısıyla mimari eser, yalnızca işlevsel değil; **işlevsel ve teknik ögelerin estetik bir düzene kavuşturulduğu** bir bütün olarak sunulmaktadır.

Bu vurgu, **"İşlevsel ve teknik unsurların estetik bir düzen içinde biçimlendirildiği"** seçeneğiyle örtüşmektedir.

Bu nedenle doğru cevap **B** seçeneğidir.

DOĞRU CEVAP B

3.

I. Bir serginin başarılı biçimde düzenlenmesi; eserlerin niteliği kadar, bunların mekân içindeki konumu, ışıklandırılması ve izleyicinin hareket yönünün doğru planlanmasına da bağlıdır.

II. Küratör, bir eseri sergi salonunun belirli bir bölümüne yerleştirirken bu konumun eserin algılanışını nasıl etkileyeceğini göz önünde bulundurmalıdır.

III. Bu nedenle sergileme kararlarında yalnızca teknik ölçütlere bağlı kalmak yerine, mekânın kendine özgü atmosferini sezebilecek bir bakış açısına da ihtiyaç vardır.

IV. Çünkü rastgele oluşturulan bir yerleşim düzeni, eserler arasındaki anlam ilişkisnin zayıflatarak izleyicinin serginin bütününü kavramasını güçleştirebilir.

V. Buna karşılık serginin ana düşüncesiyle uyumlu bir düzenleme, farklı nitelikteki eserlerin ortak bir anlatı içinde algılanmasını sağlayabilir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) I. cümlede, başarılı bir serginin ortaya çıkmasının birden fazla unsurun birlikte değerlendirilmesine bağlı olduğu belirtilmiştir.

B) II. cümlede, bir eserin sergilendiği yerin onun izleyici tarafından algılanışını etkileyebileceği ifade edilmiştir.

C) III. cümlede, sergileme sürecinde teknik bilginin yanında sezgisel bir değerlendirmeye de ihtiyaç duyulduğu vurgulanmıştır.

D) IV. cümlede, plansız bir düzenlemenin eserler arasındaki bağı ve serginin bütün olarak anlaşılmasını olumsuz etkileyebileceğine değinilmiştir.

E) V. cümlede, sergideki eserlerin benzer özellikler taşımasının ortak bir anlatı oluşturmanın ön koşulu olduğu savunulmuştur.

ÇÖZÜM

I. I. cümlede serginin başarısının eser niteliği, konum, ışıklandırma ve izleyici hareketinin birlikte planlanmasına bağlı olduğu belirtilir.

II. II. cümlede eserin yerleştirildiği konumun algıyı etkileyebileceği vurgulanır.

III. III. cümlede yalnızca teknik ölçütlerin yetmeyeceği, mekânın atmosferini sezebilecek bir bakış açısına da ihtiyaç olduğu anlatılır.

IV. IV. cümlede plansız yerleşimin eserler arası ilişkiyi zayıflatıp serginin bütününün kavranmasını güçleştirebileceği ifade edilir.

V. V. cümlede ise farklı nitelikteki eserlerin bile ortak bir anlatı içinde algılanabileceği söylenir; dolayısıyla eserlerin benzer özellikler taşımasının ön koşul olduğu savunulmaz.

Bu nedenle söylenemez olan seçenek E'dir.

DOĞRU CEVAP E

4. (I) Bazı bitkiler, otoburların vereceği zararı azaltmak amacıyla yapraklarında acı ya da zehirli bileşikler biriktirerek kimyasal bir savunma geliştirir. (II) Su ve mineral alımının uzun süre kısıtlandığı dönemlerde aynı bitkilerin bu bileşiklerin üretimini azaltıp sınırlı enerjilerini kök ve gövde gelişimine yönelttiği gözlenir.

Verilen II. cümleyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) I. cümlede anlatılan durumun her koşulda geçerli olmadığını gösteren bir durum açıklanmıştır.

B) I. cümlede sözü edilen savunma biçiminin ortaya çıkış nedenleri ayrıntılandırılmıştır.

C) I. cümlede verilen bilginin farklı bitki türleri için de geçerli olduğu kanıtlanmıştır.

D) I. cümlede anlatılan durumun bitkinin gelişimi üzerindeki olumsuz sonuçları sıralanmıştır.

E) I. cümlede belirtilen savunma yönteminin diğer yöntemlerden daha etkili olduğu vurgulanmıştır.

ÇÖZÜM

I. cümlede, bazı bitkilerin otoburların zararını azaltmak için yapraklarında acı ya da zehirli bileşikler biriktirerek kimyasal savunma geliştirdiği genel bir durum olarak anlatılmıştır.

II. cümlede ise, su ve mineral alımının uzun süre kısıtlandığı özel bir durumda aynı bitkilerin bu bileşiklerin üretimini azalttığı ve sınırlı enerjilerini kök ve gövde gelişimine yönelttiği belirtilmektedir. Yani II. cümle, I. cümlede verilen durumun her zaman geçerli olmadığını, **belirli bir koşulda farklı bir yaklaşımın benimsendiğini göstermektedir.**

Bu nedenle II. cümle, I. cümlede anlatılan durumun **her koşulda geçerli olmadığını gösteren bir durum açıklamaktadır.**

Sonuç olarak, II. cümle özel bir durum örneklemesi yaparak I. cümledeki genel durumun istisnasını ortaya koyar.

Doğru cevap **A** seçeneğidir.

DOĞRU CEVAP A

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4 SORU ÇÖZÜMÜ

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı yapılmıştır?

A) Araştırma sonuçları, bilim insanlarının daha önce ortaya koyduğu öngörülerle büyük ölçüde örtüşüyor.

B) Kurumlar arasındaki işbirliğinin güçlendirilmesi için yeni bir çalışma başlatıldı.

C) Toplantıda art arda söz alan uzmanlar, sorunun farklı yönlerine dikkat çekti.

D) Beklenmedik gelişmeler nedeniyle kurul olağanüstü bir toplantı yaptı.

E) Projenin teknik ayrıntılarının yanı sıra ekonomik sonuçları da değerlendirildi.

ÇÖZÜM

Türkçede "birlikte çalışma, yardımlaşma" anlamındaki birleşik kelime "işbirliği" şeklinde yazılır.

✗ B seçeneğinde "**işbirliği**" kelimesi ayrı yazılmıştır. Bu nedenle yazım yanlışı yapılmıştır.

✓ A) "Öngörülerle" kelimesi doğru yazılmıştır.

✓ C) "Art arda" ifadesi doğru yazılmıştır.

✓ D) "Olağanüstü" kelimesi doğru yazılmıştır.

✓ E) "Ayrıntılarının" kelimesi doğru yazılmıştır.

DOĞRU CEVAP B

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4 SORU ÇÖZÜMÜ

6. I. Geçmişin tozlu raflarından süzülüp gelen o unutulmuş anılar, zihnimizin derinliklerinde saklı birer mücevher gibi parlar.

II. Kim bilir, belki de bu yüzden insanlar eski mektupları, sararmış fotoğrafları ve kurumuş çiçekleri biriktirme ihtiyacı duyar.

III. Zamanın acımasız dişileri arasında ezilip giden o yaşanmışlıklar korumak, aslında insanın kendi kimliğini geleceğe taşıma çabası değil midir?

IV. Ancak modern dünyanın hızı içinde bu duygusallığa yer var mı; orası biraz meçhul, yine de içimizdeki nostalji tutkusu hiç dinmiyor.

V. Belki de bu yüzden, "anı" dediğimiz o soyut kavram, bizim varoluşumuzun en somut kanıtı olarak başköşede duruyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde noktalama yanlışı yapılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

ÇÖZÜM

IV. cümledeki "Ancak modern dünyanın hızı içinde bu duygusallığa yer var mı; orası biraz meçhul, yine de içimizdeki nostalji tutkusu hiç dinmiyor." cümlesinde "yer var mı"dan sonra gelen "orası" sözcüğü açıklama niteliğindedir ve cümle içinde virgülle ayrılması gerekir.

Yanlış: Ancak modern dünyanın hızı içinde bu duygusallığa yer var mı; orası biraz meçhul, yine de içimizdeki nostalji tutkusu hiç dinmiyor.

Doğru: Ancak modern dünyanın hızı içinde bu duygusallığa yer var mı; orası, biraz meçhul, yine de içimizdeki nostalji tutkusu hiç dinmiyor.

- Açıklama niteliğindeki "orası" sözcüğü virgülle ayrılmalıdır.

DOĞRU CEVAP D

7. Bir bölgenin yerleşimi (I), doğal koşullar ve ulaşım olanaklarıyla yakından ilişkilidir. Geçmişte topluluklar (II), tarıma elverişli alanlarda yaşam kurmuş; üreticiler (III), verimli toprakları değerlendirmiştir. Günümüzde ise büyüyen kentlerin çevresindeki yerleşmeler (IV), yeni yolların (V) açılmasıyla farklı yönlere doğru gelişmektedir.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi yapısı bakımından diğerlerinden farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

ÇÖZÜM

- **I 'yerleşimi', II 'topluluklar', III 'üreticiler'** ve **IV 'yerleşmeler'** sözcükleri, isim kök ve gövdelerine yapım ekleri getirilerek türetilmiş; kalıcı isim niteliğinde kullanılmış sözcüklerdir.
- **V 'açılmasıyla'** ise fiil kökünden türemiş bir isim-fiil grubudur. 'aç-ıl-ma-sı-yla' biçiminde hem yapım hem de çekim ekleri almıştır:
  aç- (fiil kökü) + -ıl (edilgenlik eki) + -ma (isim-fiil eki) + -sı (iyelik eki) + -yla (araçlık eki)
- Bu nedenle yapıca diğerlerinden farklı olan sözcük V'dir.

DOĞRU CEVAP

E

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4

SORU ÇÖZÜMÜ

8. Bir araştırmacı, geçmişi (I) yalnızca resmî belgeler üzerinden okumaz; dönemin gündelik hayatını (II), insan ilişkilerini (III) ve toplumun hafızasında yer eden ayrıntıları (IV) da inceler. Çünkü bir kültürün belleği (V), çoğu zaman yazılı kayıtlardan çok bu küçük izlerde saklıdır.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi belirtme durumu eki almaıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

ÇÖZÜM

V numaralı sözcük 'belleği'dir.

Bu sözcükte belirtme durumu eki bulunmaktadır.

Bu nedenle doğru cevap E seçeneğidir.

- **Belirtme durumu eki**, isme getirilen -ı, -i, -u, -ü ekleriyle kurulur.

DOĞRU CEVAP

E

9. Yazarın ilk baskısından sonra yıllarca el sürmediği romanını eserin gençlik döneminin coşkusunu yeterince yansıtmadığı düşüncesiyle yeniden kaleme alması, edebiyat çevrelerinde uzun süre tartışıldı.

Bu cümlenin ögeleri aşağıdakilerin hangisinde doğru sıralanmıştır?

A) Özne – zarf tümleci – yer tamlayıcısı – yüklem

B) Belirtili nesne – yer tamlayıcısı – zarf tümleci – yüklem

C) Özne – yer tamlayıcısı – zarf tümleci – yüklem

D) Özne – belirtili nesne – yer tamlayıcısı – yüklem

E) Zarf tümleci – özne – yer tamlayıcısı – yüklem

ÇÖZÜM

Yüklem: 'tartışıldı'.

'edebiyat çevrelerinde' **yer tamlayıcısıdır.**

'uzun süre' **zarf tümlecidir.**

Geriye kalan 'Yazarın ilk baskısından sonra yıllarca el sürmediği romanını eser gençlik döneminin coşkusunu yeterince yansıtmadığı düşüncesiyle yeniden kaleme alması' bölümü **öznedir.**

Bu nedenle cümlenin ögeleri sırasıyla **'Özne – yer tamlayıcısı – zarf tümleci – yüklem' şeklindedir.**

Doğru cevap **C** seçeneğidir.

DOĞRU CEVAP C

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4

SORU ÇÖZÜMÜ

10. Gençliğin verdiği o coşkulu hisler, zamanla yerini dingin bir kabullenişe bıraktı. Aynadaki görüntüsüne baktığında, alnındaki çizgilerin her birinin yaşanmışlıkları anlattığını fark etti. Geçmişin izlerini derinden hissetti ve hayatın akışına uyum sağlamaya karar verdi.

Bu parçada aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

A) Ünlü düşmesi

B) Ünsüz yumuşaması

C) Ünsüz benzeşmesi

D) Ünlü daralması

E) Ünsüz türemesi

ÇÖZÜM

Parçada ünlü daralmasına örnek bir durum yoktur. Bu nedenle doğru cevap D'dir.

A) Ünlü düşmesi: "alnındaki" sözcüğünde vardır (alın → alnı).

B) Ünsüz yumuşaması: "gençliğin" sözcüğünde vardır (gençlik → gençliğin).

C) Ünsüz benzeşmesi: "baktığında" sözcüğünde vardır.

E) Ünsüz türemesi: "hissetti" sözcüğünde vardır (his + etti → hissetti).

Bu nedenle parçada bulunmayan ses olayı ünlü daralmasıdır.

DOĞRU CEVAP D

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4 SORU ÇÖZÜMÜ

11. "Her insanın içinde keşfedilmeyi bekleyen bir cevher vardır; fakat kimileri, kendi potansiyelinin farkına varmadan bu dünyadan göçüp gider. Oysa o cevher, doğru zaman ve doğru çabayla ortaya çıktığında sadece sahibinin değil, öteki insanların da kaderini değiştirebilir."

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Belgisiz sıfat

B) Belgisiz zamir

C) Dönüşlülük zamiri

D) İşaret sıfatı

E) Kişi zamiri

ÇÖZÜM

✔ **A) Belgisiz sıfat:** "Her insanın" ifadesindeki "her" belgisiz sıfattır.

✔ **B) Belgisiz zamir:** "kimileri" sözcüğü belgisiz zamirdir.

✔ **C) Dönüşlülük zamiri:** "kendi" sözcüğü dönüşlülük zamiridir.

✔ **D) İşaret sıfatı:** "o cevher" ifadesindeki "o" işaret sıfatıdır.

✘ **E) Kişi zamiri:** Parçada "ben, sen, o, biz, siz, onlar" gibi kişi zamiri yoktur.

DOĞRU CEVAP E

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4 SORU ÇÖZÜMÜ

12. Güneş Sistemi'nin dışındaki gezegenlerin çevresini saran gaz tabakası ötegezegen atmosferi olarak adlandırılır. Bu atmosferlerin yapısını doğrudan incelemek oldukça güçtür; çünkü söz konusu gezegenler, çevresinde dolandıkları yıldızlara göre çok daha sönük göründükleri için doğrudan gözlemlenmeleri kolay değildir. Buna karşılık yıldız ışığının gezegen atmosferinden geçerken uğradığı değişimler incelenerek atmosferdeki bazı gazların varlığı belirlenebilir. Güneş Sistemi'ndeki gezegenlerin atmosferleri uzay araçlarıyla daha ayrıntılı biçimde araştırılabilirken ötegezegenler için çoğunlukla dolaylı gözlem yöntemlerinden yararlanılır. Bilim insanları, ölçüm araçlarının duyarlılığı arttıkça uzak gezegenlerin atmosferlerine ilişkin bugün belirsiz kalan pek çok özelliğin gelecekte daha ayrıntılı biçimde ortaya konabileceğini düşünmektedir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Tanımlama
B) Açıklama
C) Karşılaştırma
D) Örneklendirme
E) Tahminde bulunma

ÇÖZÜM

✔ **A) Tanımlama:** "Ötegezegen atmosferi olarak adlandırılır." ifadesi tanımlamadır.

✔ **B) Açıklama:** Parçada ötegezegen atmosferlerinin neden doğrudan incelenemediği ve nasıl incelenebildiği açıklanmıştır.

✔ **C) Karşılaştırma:** "Güneş Sistemi'ndeki gezegenlerin atmosferleri ... araştırılabilirken ötegezegenler için çoğunlukla dolaylı gözlem yöntemlerinden yararlanılır." cümlesi karşılaştırma içerir.

✔ **E) Tahminde bulunma:** "... gelecekte daha ayrıntılı biçimde ortaya konabileceğini düşünmektedir." ifadesi tahmin bildirmektedir.

✘ **D) Örneklendirme:** Parçada herhangi bir örnek verilmemiştir.

DOĞRU CEVAP D

13. **I.** İspanya'daki bir mağarada yapılan kazılarda, yaklaşık 40 bin yıl öncesine tarihlenen ve bitki liflerinin birbirine bükülerek ip hâline getirildiğini gösteren kalıntılar bulunmuştur.

II. Bu bulgu, tarih öncesi toplulukların yalnızca taş ve kemik gibi dayanıklı malzemeleri değil, kolayca bozulabilen organik maddeleri de ustalıkla işlediğini ortaya koymaktadır.

III. Aynı dönemde bazı toplulukların bitki liflerini giysi ve barınak yapımında da kullandığı bilinmektedir.

IV. Bitki lifleri; nem, sıcaklık ve mikroorganizmaların etkisiyle kolayca ayrıştığından bu tür malzemelerin arkeolojik kayıtlarda korunması oldukça güçtür.

V. Söz konusu mağaranın serin ve kuru ortamı ise liflerin bütünüyle yok olmasını engelleyerek bu nadir bulgunun günümüze ulaşmasını sağlamıştır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

ÇÖZÜM

- I ve II. cümleler mağarada bulunan bitki liflerinin keşfi ve bunun neyi gösterdiği üzerinde durur.
- IV ve V. cümleler ise bu liflerin normalde neden korunamadığını ve bu mağaradaki özel koşullar sayesinde günümüze ulaştığını açıklar.
- III. cümle, bazı toplulukların bu lifleri giyiside ve barınak yapımında kullandığı bilgisini verir; bu bilgi parçanın ana akışı olan buluntunun önemi ve korunma koşullarıyla doğrudan bağlantılı değildir.
- Bu nedenle düşüncenin akışını bozan cümle III. cümledir.

DOĞRU CEVAP C

14. I. Günümüzde doğal sularda gerçekleştirilen yüzme yarışları, buzla kaplı kuzey göllerinden güçlü akıntıların görüldüğü kıyılara kadar oldukça farklı çevre koşullarında düzenlenmektedir.

II. Finlandiya'daki bazı yarışlarda sporcular, buz tabakasında açılan kısa parkurlarda sıfıra yakın sıcaklıktaki suda yüzmektedir.

III. Bu farklı koşullar, sporcuların yarışın yapıldığı bölgeye göre düşük su sıcaklığına, güçlü akıntılara ya da gelgitlere karşı özel hazırlık yapmasını gerekli kılmaktadır.

IV. İngiltere'nin kuzeyindeki kimi kıyı yarışlarında ise soğuk suya, yönü ve şiddeti kısa sürede değişebilen güçlü gelgit akıntıları da eklenmektedir.

V. Bu örnekler, aynı spor dalının farklı coğrafyalarda birbirinden oldukça farklı dayanıklılık ve hazırlık biçimleri gerektirebildiğini göstermektedir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

A) I ile III B) II ile IV C) II ile V
D) III ile IV E) IV ile V

ÇÖZÜM

- I. cümle genel durumu tanıtır.
- II. cümle Finlandiya örneğini verir.
- IV. cümle kıyı yarışlarına ilişkin ikinci örneği verir.
- III. cümledeki "Bu farklı koşullar" ifadesi, önce örnekler verildikten sonra gelmelidir.
- Bu yüzden metnin akışı için **III** ve IV yer değiştirmelidir.
- Son cümle olan V, sonuç cümlesi olarak yerinde kalır.

Doğru cevap D seçeneğidir.

DOĞRU CEVAP D

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4

SORU ÇÖZÜMÜ

15. I. Akdeniz kıyısındaki bu antik kent, günümüze ulaşan anıtsal yapıları sayesinde bölgenin en çok ziyaret edilen tarihî alanlarından biri olmuştur.

II. Kentin merkezinde yer alan tiyatro, yalnızca büyüklüğüyle değil, sahne yapısındaki ayrıntılar ve dikkat çekici akustiğiyle de Roma mimarisinin seçkin örnekleri arasında gösterilmektedir.

III. Çevresindeki sütunlu caddeler, hamamlar ve kamusal yapılar da kentin geçmişteki toplumsal ve kültürel yaşamına ilişkin önemli ipuçları sunmaktadır.

IV. Artan ziyaretçi yoğunluğu ve çevredeki plansız yapılaşma ise tarihî dokunun korunmasını giderek güçleştirmektedir.

V. Özellikle antik alanın yakın çevresinde artan yapılaşmanın, görsel bütünlüğü bozmasının yanı sıra bazı arkeolojik katmanlar üzerinde de baskı oluşturduğu belirtilmektedir.

VI. Bu nedenle uzmanlar, koruma çalışmalarının yalnızca tek tek yapıların onarımıyla sınırlı kalmaması, antik kenti çevresiyle birlikte ele alan bütüncül bir planlamaya dayanması gerektiğini savunmaktadır.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

ÇÖZÜM

- **I, II** ve **III.** cümlelerde antik kent tanıtılmakta; kentteki anıtsal yapılar, tiyatro, sütunlu caddeler, hamamlar vb. yapılar ve bunların kentin geçmişine dair ortaya koyduğu bilgiler aktarılmaktadır. Yani buraya kadar metin, kentin tarihî değerlerini ve yapısal özelliklerini tanıtmaktadır.
- **IV.** cümle ise *"Artan ziyaretçi yoğunluğu ve çevredeki plansız yapılaşma ise tarihî dokunun korunmasını giderek güçleştirmektedir."* diyerek net bir biçimde **konu değiştirir**; artık kentin karşı karşıya olduğu güncel sorunlara geçilir.
- **V.** cümle *bu sorunları somutlaştırarak devam ettirir;* yapılaşmanın olumsuz etkilerini ayrıntılandırır.
- **VI.** cümle ise çözüm önerisiyle sonuca bağlanır.

Dolayısıyla düşünce akışı, III. cümleyle tamamlanan tanıtım ve tarihî değerler bölümünden sonra **IV.** cümleyle sorunlar bölümüne geçmektedir.

Bu nedenle ikinci paragraf IV. cümleyle başlar.

DOĞRU CEVAP C

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4 SORU ÇÖZÜMÜ

16. Bir romanda karakterin yalnızca olayları taşıyan işlevsel bir unsur olmaktan çıkıp okurun belleğinde kalıcı bir varlığa dönüşmesi, onun davranışlarının tek bir nedene indirgenmemesiyle mümkündür. İnsan, çoğu zaman aynı anda hem birbirini destekleyen hem de birbiriyle çatışan eğilimler taşır; sevdiği birine öfke duyabilir, doğru bildiği bir şeyden korktuğu için uzaklaşabilir ya da yıllarca savunduğu bir düşünceyi çıkarları uğruna terk edebilir. Yazar, karakterini bu tür iç gerilimlerle kurduğunda onun davranışları yalnızca olay örgüsünün gerektirdiği adımlar olmaktan çıkar. Karakterin geçmişi, korkuları ve çelişkileri anlatının yönünü de etkileyerek olayların önceden kolayca kestirilemeyen bir biçimde gelişmesine imkân tanır. Bu yüzden güçlü roman kişileri, kusursuz ve değişmez oldukları için değil, kendi içlerinde taşıdıkları çatışmalarla insana özgü karmaşıklığı yansıttıkları için inandırıcıdır.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Roman kişisinin inandırıcılığı, davranışlarının okur tarafından önceden tahmin edilebilir olmasına bağlıdır.

B) Karakterlerin çelişkili özellikler taşıması, olay örgüsünün bütünlüğünü zedeleyerek anlatının inandırıcılığını azaltır.

C) Roman kişisinin geçmişi ve iç çatışmaları, davranışlarının yanı sıra anlatının gelişim yönünü de etkileyebilir.

D) Kalıcı roman karakterleri, toplumsal beklentilerle bireysel istekleri arasında uyum kurabildikleri ölçüde gerçekçi hâle gelir.

E) Güçlü bir olay örgüsü, karakterlerin psikolojik derinliğinden bağımsız olarak roman kişilerini unutulmaz kılmaya yeterlidir.

ÇÖZÜM

> Parçada, karakterlerin iç çatışmaları, geçmişleri, korkuları ve çelişkilerinin yalnızca onların davranışlarını değil, aynı zamanda anlatının yönünü de etkileyerek olayların önceden kestirilemeyen şekilde gelişmesini sağladığı belirtilmektedir.

✗ **A) Yanlış.** Parçada, davranışların tahmin edilebilir olmasının inandırıcılıkla ilgili olmadığı, aksine iç çatışmaların anlatıyı öngörülemez kıldığı vurgulanmıştır.

✗ **B) Yanlış.** Çelişkili özellikler taşımanın inandırıcılığı azalttığı söylenmemiş, tam tersine insanın karmaşıklığını yansıttığı için inandırıcı olduğu belirtilmiştir.

✓ **C) Doğru.** Parçada açıkça, karakterin geçmişi ve iç çatışmalarının anlatının yönünü etkileyerek olayların gelişimini belirleyebileceği ifade edilmektedir.

✗ **D) Yanlış.** Parçada, beklentilerle istekler arasında uyumdan bahsedilmemiş; iç gerilim ve çelişki vurgulanmıştır.

✗ **E) Yanlış.** Parçada, güçlü olay örgüsünün karakterlerin psikolojik derinliğinden bağımsız olarak yeterli olduğu söylenmemiştir.

DOĞRU CEVAP C

17. 1990'ların öykücülerini tek bir estetik anlayış içinde değerlendirmeye çalışmak, birbirinden farklı enstrümanlardan aynı tınıyı beklemek gibidir. Çünkü bu yazarların ne beslendikleri kültürel kaynaklar aynıydı ne de metinlerinde kurdukları dünyalar birbirine benziyordu. Bununla birlikte, öykü sanatının doğasına duydukları derin saygı ve metin işçiliğine verdikleri tavizsiz önem, onları görünmez bir bağla bir arada tutuyordu. Bireysel sızılarını ve tanık oldukları toplumsal sarsıntıları, kurgunun dönüştürücü potasında eriterek kendilerine özgü birer sese kavuştular. Onları edebiyat tarihinde özel kılan da çevresinde kenetlendikleri tek tip bir sanat anlayışı değil; çok sesliliğin, benzemezliğin ve bireysel itirazın oluşturduğu zenginliği edebiyatımıza kazandırmış olmalarıdır.

Bu parçaya göre 1990'ların öykücüleriyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Birbirinden farklı edebî yönelimlere ve anlatım biçimlerine sahip olmuşlardır.

B) İçinde yetiştikleri kültürel çevreler bakımından çeşitlilik göstermişlerdir.

C) Öykü sanatına ve metin işçiliğine ortak bir özen göstermişlerdir.

D) Bireysel ve toplumsal yaşantıları, sanatsal bir dönüşümden geçirerek metinlerine yansıtmışlardır.

E) Farklı estetik yönelimlere sahip olsalar da ortak bir anlatı anlayışı çevresinde birleşmişlerdir.

ÇÖZÜM

Parçada 1990'ların öykücülerinin farklı kültürel kaynaklardan beslendikleri, metinlerinde kurdukları dünyaların birbirine benzemediği, farklı edebî yönelimlere ve anlatım biçimlerine sahip oldukları belirtilmektedir. Ancak bu yazarların, öykü sanatının doğasına duydukları derin saygı ve metin işçiliğine verdikleri tavizsiz önem sayesinde bir arada oldukları ifade edilmektedir. Yani onları birleştiren, tek bir ortak anlatı anlayışı değil; öykü sanatına ve metin işçiliğine gösterdikleri ortak özen ve önemdir.

Bu nedenle "farklı estetik yönelimlere sahip olsalar da ortak bir anlatı anlayışı çevresinde birleşmişlerdir" yargısı (E şıkkı) parçada söylenemez.

A, B, C ve D şıklarında yer alan yargılar ise parçanın ilgili bölümleriyle desteklenmektedir:

- **A:** "birbirinden farklı enstrümanlardan aynı tınıyı beklemek" ifadesi farklı edebî yönelim ve anlatım biçimlerine işaret eder.
- **B:** "beslendikleri kültürel kaynaklar aynıydı" ifadesinin olumsuzu kültürel çeşitliliği gösterir.
- **C:** "öykü sanatının doğasına duydukları derin saygı ve metin işçiliğine verdikleri tavizsiz önem" ortak bir özeni belirtir.
- **D:** "bireysel sızılarınızı ve tanık oldukları toplumsal sarsıntıları, kurgunun dönüştürücü potasında eriterek" ifadesi bunu açıklar.

DOĞRU CEVAP E

18. İnsanın kendi yaşam öyküsünü kurgulama biçimi, tıpkı bir yazarın roman taslağını sürekli yeniden düzenlemesine benzer. Biyografik belleğimiz, geçmişte yaşananları bir kamera nesnelliğiyle kaydetmez; aksine onları bugünkü kimliğimiz ve kararlarımız doğrultusunda yeniden yorumlar. Geçmişte sıradan bir olayın yıllar sonra hayatımızı değiştiren önemli bir dönüm noktası olarak hatırlanması, bazı başarısızlıkların dışsal etkenlere bağlanarak hafifletilmesi ya da toplumun bizden beklediği hedeflerin en başından beri kendi içsel arzumuzmuş gibi kurgulanması bu durumun tipik göstergeleridir. Yaşanan olaylar değişmese de kişinin onlara yüklediği anlam, içinde bulunduğu dönemin psikolojik ihtiyaçlarına göre sürekli güncellenir. Ne var ki kişi, geçmişini şimdiki benliğini haklı çıkaracak kadar kusursuz ve değişmez bir anlatıya dönüştürdüğünde, oluşturduğu bu katı kişisel öykünün tutsağı olabilir ve gelecekteki değişim olasılıklarına kendini kapatabilir.

Bu parçadan insanın yaşam öyküsünü kurgulama biçimiyle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Geçmişteki hataların kabullenilmemesinden doğan bir savunma mekanizması olarak ortaya çıkar ve bireyin toplumsal beklentilere uyum sağlamasını kolaylaştırır.

B) Olayların nesnel gerçekliğine bütünüyle bağlı kalmaktan çok, bireyin mevcut kimliğini anlamlandırma ve güncel psikolojik ihtiyaçlarına göre geçmişi yeniden yorumlama eğilimiyle şekillenir.

C) Zihnin yaşanmışlıkları tamamen silip onların yerine yeni anlamlar oluşturmasıyla sonuçlanarak kişinin gerçeklikle bağını bütünüyle koparır.

D) Biyografik belleğin zamanla zayıflamasını önlemek amacıyla geçmişin sürekli tekrar edilmesine dayanır ve böylece zihinsel karmaşayı azaltır.

E) Olaylara yüklenen anlamların sürekli güncellenmesi, kişinin geçmişten bütünüyle bağımsızlaşmasını ve değişime her koşulda açık hâle gelmesini sağlar.

ÇÖZÜM

Parçada, biyografik belleğin yaşanmışlıkları 'kamera nesnelliğiyle' kaydetmediği; kişinin geçmiş olayları bugünkü kimliği, kararları ve psikolojik ihtiyaçları doğrultusunda yeniden yorumladığı vurgulanmaktadır. Olayların kendisinden çok, onlara yüklenen anlamın zamanla güncellendiği belirtilir.

Bu nedenle parçada ulaşılabilecek yargı, geçmişin nesnel gerçekliğine bütünüyle bağlı kalmaktan çok, bireyin mevcut kimliğini anlamlandırma ve güncel psikolojik ihtiyaçlarına göre geçmişi yeniden yorumlama eğilimiyle şekillendiğini söyleyen B seçeneğidir.

A seçeneğinde yer alan 'toplumsal beklentilere uyum sağlamayı kolaylaştırma' yargısı parçada yoktur.

C seçeneği, durumu 'gerçeklikle bağın bütünüyle kopması' noktasına taşıyarak abartmaktadır.

D seçeneği, biyografik belleği geçmişi tekrar etmeye dayalı bir süreç gibi göstermektedir; bu da parçaya aykırıdır.

E seçeneği ise değişime her koşulda açıklık sonucunu çıkarır; oysa parçada tam tersine, katı bir anlatının kişiyi değişime kapatabileceği söylenir.

DOĞRU CEVAP B

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4

SORU ÇÖZÜMÜ

19. 20. yüzyılın ilk yarısında hesap makinelerinin ve otomatik hesaplama araçlarının yaygınlaşması, sayısal işlemleri mesleğinin merkezine alan birçok kişide ciddi bir tedirginlik yaratmıştı. Bu araçların insanın hesaplama becerisini gereksiz hâle getireceği ve bazı mesleklerin değerini azaltacağı düşünülüyordu. Benzer bir kaygı, bugün yapay zekâ sistemlerinin metin üretmesi, veri çözümlemesi yapması ve karmaşık karar süreçlerine katılması karşısında da görülmektedir. Geçmişte insanın belirli bir zihinsel becerisini makineye devretmesi nasıl kuşkuyla karşılanmışsa bugün de bazı bilişsel görevlerin algoritmalar tarafından yerine getirilebilmesi benzer bir huzursuzluk doğurmaktadır. Değişen, teknolojinin üstlendiği işlerin niteliğidir; yenilik karşısında ortaya çıkan kaygının temelinde ise insanın kendi konumunun belirsizleşeceği düşüncesi bulunmaktadır.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Teknolojik gelişmeler, insanın zihinsel becerilerine duyulan ihtiyacı giderek azaltmaktadır.

B) Yeni teknolojilerin çalışma hayatında yarattığı etkiler, geçmiş dönemlere göre daha kapsamlı hâle gelmiştir.

C) İnsanların teknolojik yeniliklere yönelik kaygıları, farklı dönemlerde değişik araçlara yönelse de benzer bir temel düşünceden beslenebilmektedir.

D) Otomatik sistemlerin yaygınlaşması, bazı mesleklerin toplumsal değerini zaman içinde azaltmaktadır.

E) İnsanlar, yalnızca kendi mesleki konumlarını tehdit eden teknolojik gelişmelere karşı direnç göstermektedir.

ÇÖZÜM

Parçada, 20. yüzyılın ilk yarısında hesap makineleri ve otomatik hesaplama araçlarının, günümüzde ise yapay zekâ sistemlerinin benzer kaygılar doğurduğu anlatılmaktadır. Değişen şey, kaygının yöneldiği araçtır; değişmeyen ise bu kaygının temelinde insanın kendi konumunun belirsizleşeceği düşüncesinin bulunmasıdır.

Bu nedenle parçada asıl anlatılmak istenen, insanların teknolojik yeniliklere yönelik kaygılarının farklı dönemlerde değişik araçlara yönelse de benzer bir temel düşünceden beslenebileceğidir.

A: Parça, insanın zihinsel becerilerine artık ihtiyaç kalmadığını söylemez.

B: Geçmiştekilerin bugünkülere göre daha kapsamlı olduğu vurgulanmaz.

D: Mesleklerin toplumsal değerinin mutlaka azaldığı söylenmez.

E: Direncin yalnızca mesleki tehdide bağlı olduğu ileri sürülmez.

DOĞRU CEVAP C

20-21. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Greenwashing (yeşil aklama); şirketlerin veya kurumların, ürün ve hizmetlerinin çevreye duyarlı ve doğa dostu olduğu izlenimini yaratmak amacıyla başvurduğu yanıltıcı bir pazarlama stratejisidir. Türkçeye "yeşil badana" veya "çevre aklama" olarak aktarılan bu yöntemle, tüketicinin çevresel duyarlılığından yararlanılarak markaya olumlu bir imaj kazandırılması hedeflenir. Ancak sunulan çevreci söylemlerin arkasında çoğu zaman somut bir kanıt ya da bağımsız bir denetim bulunmaz. Greenwashing uygulamalarında; bilimsel temeli olmayan belirsiz ifadeler kullanma, ambalajlarda doğayı çağrıştıran yeşil tonlar ve yaprak görsellerini abartılı biçimde öne çıkarma, ürünün yalnızca küçük bir çevreci yönünü vurgulayıp genel ekolojik etkisini gözden uzak tutma gibi yollara başvurulur. "Tamamen doğal", "doğa dostu", "%100 ekolojik" gibi sloganlarla desteklenen bu tür içerikler, gerçek bir sürdürülebilirlik çabasından çok tüketimi artırmaya yönelik bir pazarlama yöntemi olarak değerlendirilir. Böylece tüketici, doğayı koruduğunu düşünerek alışveriş yaparken gerçekte oluşturulmuş çevreci bir imajın etkisiyle yönlendirilmiş olabilir.

20. Bu parçada "greenwashing" ile ilgili aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Bilimsel geçerliliği kanıtlanmamış belirsiz söylemlere dayanabilmesine
B) Tüketicinin çevresel duyarlılığından yararlanmasına
C) Ambalaj tasarımlarında yönlendirici görsel unsurlara yer verilmesine
D) Ürünün genel çevresel etkisini gölgede bırakacak sınırlı özelliklerin öne çıkarılmasına
E) Çevreci iddiaların doğruluğunu belirlemek amacıyla ortak ve bağlayıcı ölçütlerin uygulanmasına

21. Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Çevre odaklı reklam tekniklerinin zamanla yasal denetim mekanizmalarının oluşmasını sağladığına
B) Tüketicinin çevresel duyarlılığının ticari amaçlarla yönlendirilebildiğine
C) Doğal ürünlere yönelik talebin artmasının tüketicilerin kalite beklentisini yükselttiğine
D) Görsel tasarım unsurlarının, bir ürünün kullanım özelliklerinden daha belirleyici hâle geldiğine
E) Tüketicilerin bilinçlenmesiyle geleneksel pazarlama yöntemlerinin etkisini yitirdiğine

ÇÖZÜM

20. Soru:

- Parçaya göre greenwashing; bilimsel temeli olmayan belirsiz ifadelerle, tüketicinin çevresel duyarlılığından yararlanarak yanıltıcı bir imaj oluşturur.
- Ambalajlarda doğayı çağrıştıran renk ve görsellerin abartılı kullanımı ile ürünün yalnızca küçük bir çevreci yönünün öne çıkarılması ve böylece gerçek çevresel etkinin gölgede bırakılması gibi yollarla uygulanır.
- Ancak çevreci iddiaların doğruluğunu belirlemek için ortak ve bağlayıcı ölçütlerin ya da bir doğrulama/ölçüm sisteminin uygulanmasından söz edilmemiştir.

Bu nedenle 20. sorunun doğru cevabı E'dir.

DOĞRU CEVAP: E

21. Soru:

- Parçada greenwashing'in, tüketicinin çevresel duyarlılığından yararlanarak onu doğa dostu iddialar ve görseller aracılığıyla yönlendirdiği; böylece tüketicinin gerçekte çevreci bir imaja aldanarak satın alma davranışına sürüklendiği belirtilmektedir.
- Bu durum, tüketicinin çevresel duyarlılığının ticari amaçlarla yönlendirilebildiğini açıkça ortaya koyar.

Bu nedenle 21. sorunun doğru cevabı B'dir.

DOĞRU CEVAP: B

22 ve 23. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Bir nesnenin anlamı, fiziksel özelliklerinden çok, yer aldığı toplumsal ilişkiler içinde oluşur. Aynı ürün bir çevrede seçkinliğin göstergesi sayılırken başka bir çevrede gösteriş olarak değerlendirilebilir. Bireyler bu anlamları yalnızca benimsemez, kendi konumlarına göre yeniden yorumlar. Ancak bu yorum, kişinin başkalarının değerlendirmelerine ilişkin beklentilerinden bağımsız değildir. Bu nedenle tüketim, hem bireysel bir ifade biçimi hem de toplumsal kabullerin etkili olduğu bir alandır.

22. Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Aynı nesne, farklı toplumsal çevrelerde farklı değer yargılarıyla karşılanabilir.
B) Tüketim tercihleri, bireyin kendisini başkalarına sunma yollarından biri olabilir.
C) Toplumda oluşan anlamlar, bireyin bulunduğu konuma göre yeniden yorumlanabilir.
D) Bireyin nesnelere yüklediği anlam, onların toplumsal değerini belirleyen temel ölçüttür.
E) Nesnelerin taşıdığı anlam, yalnızca maddi ve fiziksel özellikleriyle açıklanamaz.

23. Aşağıdaki durumlardan hangisi parçada anlatılanları en kapsamlı biçimde örneklendirir?

A) Bir gencin, arkadaşlarının kullandığı ayakkabıyı gruba uyum sağlamak için seçmesi ve her ortamda kullanması
B) Bir öğrencinin, ailesinde sıradan görülen bir ceketi okulda statü göstergesi olarak kullanması; resmî bir ortamda ise yanlış anlaşılacağını düşünerek giymemesi
C) Bir çalışanın, kurumun beklentisine uygun olduğu için takım elbise giymesi ve bu tercihini çalışma hayatı boyunca sürdürmesi
D) Bir tüketicinin, uzun süredir beğendiği telefonu fiyatı düşünce satın alması ve çevresinin yorumlarını önemsememesi
E) Bir kişinin, dayanıklı bulduğu çantayı çevresinden eleştiri almasına rağmen kullanması ve tercihini yalnızca işleviyle açıklaması

ÇÖZÜM

22. Soru:

Parçada; bir nesnenin anlamının fiziksel özelliklerinden çok toplumsal ilişkiler içinde oluştuğu, aynı ürünün farklı çevrelerde farklı anlamlar taşıyabildiği, bireyin de bu anlamı kendi konumuna göre yeniden yorumladığı; ancak bu yorumun başkalarının değer ve beklentilerinden bağımsız olmadığı belirtilmektedir. Buna göre A, B, C ve E seçeneklerine ulaşılabilir. D seçeneğinde ise bireyin nesnelere yüklediği anlamın onların toplumsal değerini belirleyen temel ölçüt olduğu söylenmektedir. Oysa parça, toplumsal değerin yalnızca bireysel yüklemeye değil, toplumsal ilişkilere ve ortak kabullere bağlı olduğunu vurgular. Bu nedenle 22. sorunun doğru cevabı D'dir.

DOĞRU CEVAP: D

23. Soru:

Parçada anlatılan durumun en kapsamlı örneği, bir nesnenin farklı çevrelerde farklı anlamlar kazanması ve bireyin kullanım tercihinin toplumsal beklentilerden etkilenmesidir. B seçeneğinde öğrenci, ailesinde sıradan görülen bir ceketi okulda statü göstergesi olarak kullanmakta; başka bir ortamda ise yanlış anlaşılacağını düşünerek giymemektedir. Bu örnek, nesnenin anlamının toplumsal bağlama göre değişmesini ve tüketim tercihinin hem bireysel hem toplumsal etkenlerle şekillenmesini en iyi biçimde yansıtır. Bu nedenle *23. sorunun doğru* cevabı B'dir.

DOĞRU CEVAP: B

24-26. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Bir şehrin geçmişi yalnızca müzelerde korunan nesnelerde ya da tarihi yapılarda yaşamaz. İnsanların her gün kullandığı yollar, yıllardır aynı adla anılan dükkânlar, belirli saatlerde belirli kişileri buluşturan meydanlar da kentsel belleğin görünmez parçalarıdır. Buna rağmen şehirleri korumak, çoğu zaman eski yapıları olduğu gibi muhafaza etmekle özdeşleştirilir. Oysa bir yapının fiziksel varlığını sürdürmesi, onun temsil ettiği geçmişin de yaşamaya devam ettiği anlamına gelmez. Çünkü bellek, nesnenin kendisinden çok, insanların o nesneyle kurduğu ilişki sayesinde canlı kalır. Bu nedenle geçmişi yaşatmanın yolu, şehri değişmez bir açık hava müzesine dönüştürmek değil; eski izlerle yeni yaşam biçimleri arasında süreklilik kurabilmektir. Aksi hâlde koruma amacıyla yapılan kimi müdahaleler, şehrin hatırlama biçimlerini yaşatmak yerine onları vitrinin arkasına çekebilir. Bir şehir, geçmişini bugünün akışı içinde yeniden anlamlandırabildiği ölçüde değişirken kendisi olarak kalabilir.

24. Bu parçanın yazarının şehirlerin korunmasına ilişkin yaklaşımını en kapsamlı biçimde yansıtan yargı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bir şehrin tarihsel kimliğinin korunması, geçmişten kalan yapıları özgün biçimleriyle geleceğe aktarılmasına bağlıdır.

B) Kentsel belleğin yaşaması, geçmişten kalan unsurların yalnızca korunmasına değil, bugünkü yaşam içinde anlam üretmeye devam etmesine bağlıdır.

C) Şehirlerin değişime açık hâle gelmesi, tarihsel süreklilik duygusunun zamanla zayıflamasını kaçınılmaz kılar.

D) Bir şehrin geçmişini koruyabilmesi için gündelik yaşamın tarihî çevrenin özelliklerine göre yeniden düzenlenmesi gerekir.

E) Geçmişe ait unsurların yeni işlevler kazanması, onların tarihsel anlamlarının korunmasını tek başına güvence altına alır.

ÇÖZÜM

Parça, kentsel belleğin yalnızca fiziksel korumayla değil, bugünkü yaşam içinde anlam üretmeye devam etmesiyle yaşadığını; asıl önemli olanın geçmişle bugün arasında süreklilik kurulması olduğunu savunmaktadır.

DOĞRU CEVAP B

NOKTA ATIŞI

25. Bu parçada altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Geçmişle kurulan canlı ilişkinin gündelik yaşamın dışına itilerek yalnızca seyredilen ve sergilenen bir temsile dönüştürülmesi

B) Tarihî çevrenin korunması adına günlük kullanımının belirli kurallarla sınırlandırılması

C) Şehirlerin geçmişe ait değerlerinin toplumsal işlevlerinden çok ekonomik getirileriyle öne çıkarılması

D) Tarihî yapıların fiziksel özellikleri korunurken yeni kullanım biçimlerine uyarlanması

E) Geçmişe ilişkin ortak hatıraların bireysel deneyimlerin gerisinde bırakılması

ÇÖZÜM

"Onları vitrinin arkasına çekebilir." ifadesi, geçmişle canlı bağın koparılarak onun yalnızca uzaktan bakılan, sergilenen bir nesneye dönüştürülmesini anlatır.

DOĞRU CEVAP A

26. Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Şehirlerin belleği, yalnızca tarihsel değeri resmî olarak kabul edilmiş yapılardan oluşmaz.

B) Fiziksel koruma, geçmişle kurulan ilişkinin devamlılığını sağlamaya her zaman yetmeyebilir.

C) Değişim ile tarihsel kimliğin korunması, geçmişle bugün arasında süreklilik kurulabildiğinde bir arada gerçekleşebilir.

D) Bir şehrin geçmişini yaşatabilmesi, geçmişten kalan unsurların bugünkü hayatla ilişki kurmayı sürdürmesine bağlıdır.

E) Geçmişin bugünün koşullarında yeniden anlamlandırılması, tarihî unsurların önceki işlevleriyle kullanılmaya devam etmesini gerektirir.

ÇÖZÜM

Parça, geçmişin bugünde yeniden anlamlandırılmasını ve yeni yaşam biçimleriyle sürekliliğini savunur; ancak tarihî unsurların mutlaka önceki işlevleriyle kullanılmasını gerektiğini söylemez.

DOĞRU CEVAP E

27-30. soruları aşağıdaki parçaya göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

Arda, Beril, Cem, Defne, Emir, Fulya ve Gökçe adlı yedi aday, bir burs programının iki aşamalı değerlendirmesine katılmıştır. Adaylar önce proje sunumlarını, daha sonra bireysel mülakatlarını birer birer gerçekleştirmiştir. Her iki aşamada da adaylar 1'den 7'ye kadar farklı sıralarda yer almıştır.

Adayların sunum ve mülakat sıralarına ilişkin bilinenler şunlardır:

- Sunum sırasıyla mülakat sırası aynı olan yalnızca bir aday vardır ve bu aday her iki aşamada da 5. sıradadır.
- Beril ile Fulya, sunumlarını art arda yapmış ve mülakatlara da art arda girmiştir.
- Sunumunu son sırada yapan aday, mülakata ilk sırada girmiştir.
- Defne mülakata 3. sırada girmiştir.
- Gökçe'nin mülakat sırası, sunum sırasından iki sıra sonradır.
- Sunumunu ilk sırada yapan aday, mülakata 4. sırada girmiştir.

27. Buna göre,

I. Beril

II. Fulya

III. Gökçe

adaylarından hangileri sunumunu son sırada yapmış olabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II

D) II ve III E) I, II ve III

ÇÖZÜM

Sunumunu son sırada yapan adayın mülakata ilk sırada girdiği biliniyor. Beril ve Fulya art arda sunum yapıp, art arda mülakata girdiklerine göre (7. sıra sunumu yapan aday 1. sırada mülakata gireceğinden), son sırada sunum yapan aday Beril veya Fulya olabilir.

Gökçe ise mülakatta sunum sırasından iki sıra sonra olduğundan son sırada sunum yapamaz.

DOĞRU CEVAP C

28. Aşağıdakilerden hangisi kesin olarak yanlıştır?

A) Arda sunumunu 1. sırada yapmıştır.

B) Cem sunumunu 5. sırada yapmıştır.

C) Defne sunumunu 2. sırada yapmıştır.

D) Fulya sunumunu 6. sırada yapmıştır.

Gökçe sunumunu 5. sırada yapmıştır.

ÇÖZÜM

Sunum sırası ile mülakat sırası aynı olan tek aday 5. sıradadır. Gökçe'nin mülakat sırası, sunum sırasından iki sıra sonradır. Bu durumda Gökçe'nin sunum sırası 3. olmalıdır, 5. olamaz.

DOĞRU CEVAP E

29. Aşağıdakilerden hangisi kesin olarak doğrudur?

A) Arda mülakata Cem'den önce girmiştir.

B) Emir sunumunu Gökçe'den sonra yapmıştır.

C) Beril mülakata Fulya'dan önce girmiştir.

Defne sunumunu Gökçe'den önce yapmıştır.

E) Gökçe mülakata Arda'dan önce girmiştir.

ÇÖZÜM

Gökçe'nin mülakatı, sunumundan iki sıra sonradır. Defne mülakata 3. sırada girdiğine göre, Gökçe'nin mülakatı 3 ise sunumu 1, mülakatı 4 ise sunumu 2 olur. Dolayısıyla Defne (sunumu 2. sırada) Gökçe'den önce sunum yapmıştır.

DOĞRU CEVAP D

30. Beril'in mülakata Fulya'dan önce girdiği biliniyorsa aşağıdakilerden hangisi kesin olarak doğrudur?

A) Arda sunumunu 1. sırada yapmıştır.

B) Cem, her iki aşamada da 5. sırada yer almıştır.

C) Fulya sunumunu Beril'den önce yapmıştır.

D) Emir mülakata 7. sırada girmiştir.

E) Gökçe mülakata 7. sırada girmiştir.

ÇÖZÜM

Beril ve Fulya art arda sunum yapmış ve art arda mülakata girmiştir. Beril'in mülakata Fulya'dan önce girdiği biliniyorsa, sunumda da Beril Fulya'dan önce yapmıştır.

DOĞRU CEVAP C

NOKTA ATIŞI

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4 SORU ÇÖZÜMÜ

31. SORU

$$\frac{\left(2-\frac{3}{4}\right)\cdot\left(1+\frac{1}{5}\right)}{\frac{3}{2}-\frac{1}{1-\frac{3}{7}}}$$

İşleminin sonucu kaçtır?

A) −6

B) −3

C) 1

D) 3

E) 6

Doğru Cevap: A

Çözüm

1. $2-\frac{3}{4}=\frac{5}{4}$
2. $1+\frac{1}{5}=\frac{6}{5}$
3. $\left(\frac{5}{4}\right)\cdot\left(\frac{6}{5}\right)=\frac{3}{2}$
4. $1-\frac{3}{7}=\frac{4}{7}$
5. $1\div\left(\frac{4}{7}\right)=\frac{7}{4}$
6. $\frac{3}{2}-\frac{7}{4}=\frac{6}{4}-\frac{7}{4}=-\frac{1}{4}$
7. $\left(\frac{3}{2}\right)\div\left(-\frac{1}{4}\right)=\left(\frac{3}{2}\right)\cdot(-4)=-6$

Sonuç: −6

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4

SORU ÇÖZÜMÜ

32. SORU

$$\frac{0,072}{0,006} + \frac{0,045}{0,15} - \frac{0,008}{0,04}$$

İşleminin sonucu kaçtır?

A) 11,8 B) 12,1 C) 12,3

D) 12,5 E) 12,7

Doğru Cevap: B

Çözüm

1. 0,072 ÷ 0,006 = 12
2. 0,045 ÷ 0,15 = 0,3
3. 0,008 ÷ 0,04 = 0,2
4. 12 + 0,3 - 0,2 = 12,1

Sonuç: 12,1

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4

SORU ÇÖZÜMÜ

33. SORU

$$\frac{4^2 + 8^2 + 12^2}{18^2 - 14^2}$$

İşleminin sonucu kaçtır?

A) $\frac{3}{4}$ B) $\frac{5}{4}$ C) $\frac{7}{4}$

D) $\frac{9}{4}$ E) $\frac{11}{4}$

Doğru Cevap: C

Çözüm

1. $4^2 = 16,\ 8^2 = 64,\ 12^2 = 144$
2. $16 + 64 + 144 = 224$
3. $18^2 - 14^2 = (18 - 14)(18 + 14)$
4. $= 4 \cdot 32 = 128$
5. $\frac{224}{128} = \frac{7}{4}$

Sonuç: $\frac{7}{4}$

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4

SORU ÇÖZÜMÜ

34. $$\frac{12\sqrt{70}}{\sqrt{175}-\sqrt{7}}$$

işleminin sonucu kaçtır?

A) $2\sqrt{10}$ B) $3\sqrt{7}$ C) $3\sqrt{10}$

D) $4\sqrt{7}$ E) $6\sqrt{5}$

ÇÖZÜM

$$\frac{12\sqrt{70}}{\sqrt{175}-\sqrt{7}}$$ Rasyonelleştirelim.

$$=\frac{12\sqrt{70}}{\sqrt{175}-\sqrt{7}}\cdot\frac{\sqrt{175}+\sqrt{7}}{\sqrt{175}+\sqrt{7}}$$ Eşleniği ile çarparız.

$$=\frac{12\sqrt{70}\,(\sqrt{175}+\sqrt{7})}{(\sqrt{175})^2-(\sqrt{7})^2}$$ Payda farkı kareler biçimine gelir.

$$=\frac{12\sqrt{70}\,(\sqrt{175}+\sqrt{7})}{175-7}$$ $(\sqrt{a})^2=a$ yazdık.

$$=\frac{12\sqrt{70}\,(\sqrt{175}+\sqrt{7})}{168}$$

$$=\frac{\sqrt{70}\,(\sqrt{175}+\sqrt{7})}{14}$$ $\frac{12}{168}=\frac{1}{14}$ sadeleştirdik.

$$=\frac{\sqrt{70}\,(5\sqrt{7}+\sqrt{7})}{14}$$ $\sqrt{175}=\sqrt{25\cdot 7}=5\sqrt{7}$

$$=\frac{\sqrt{70}\,(6\sqrt{7})}{14}$$

$$=\frac{6\sqrt{490}}{14}=\frac{6\sqrt{49\cdot 10}}{14}=\frac{6\cdot 7\sqrt{10}}{14}=\boxed{3\sqrt{10}}$$

Cevap: C

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4

SORU ÇÖZÜMÜ

35. **x, y ve z gerçek sayıları için**

$$x = y - 2z$$

$$y = 3x + 4$$

$$2(y - x) = z + 9$$

olduğuna göre,

$$x + y + z$$

toplamı kaçtır?

A) 9 B) 10 C) 11 D) 12 E) 13

ÇÖZÜM

1) $x = y - 2z$ denkleminde y yerine $(3x + 4)$ yazalım.

$$x = (3x + 4) - 2z$$

$$x = 3x + 4 - 2z$$

$$-2x = 4 - 2z$$

$$x + z = -2 \quad \ldots \text{(I)}$$

2) $2(y - x) = z + 9$ denkleminde $y = 3x + 4$ yazalım.

$$2(3x + 4 - x) = z + 9$$

$$2(2x + 4) = z + 9$$

$$4x + 8 = z + 9$$

$$z = 4x - 1 \quad \ldots \text{(II)}$$

3) (II)'yi (I)'de yerine yazalım.

$$x + (4x - 1) = -2$$

$$5x - 1 = -2$$

$$5x = -1$$

$$x = -\frac{1}{5}$$

4) x'i (II)'de yerine yazalım.

$$z = 4\left(-\frac{1}{5}\right) - 1$$

$$z = -\frac{4}{5} - \frac{5}{5}$$

$$z = -\frac{9}{5}$$

5) $y = 3x + 4$ denkleminde $x = -\frac{1}{5}$ yazalım.

$$y = 3\left(-\frac{1}{5}\right) + 4$$

$$y = -\frac{3}{5} + \frac{20}{5}$$

$$y = \frac{17}{5}$$

6) $x + y + z$ toplamını bulalım.

$$x + y + z = -\frac{1}{5} + \frac{17}{5} - \frac{9}{5}$$

$$= \frac{-1 + 17 - 9}{5}$$

$$= \frac{7}{5} = 1{,}4$$

Cevap: C

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4 SORU ÇÖZÜMÜ

36. Bir dijital eğitim platformunda dört öğrencinin bir hafta boyunca çözdüğü soru sayısı ve yanlış oranları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Öğrenci	Çözdüğü Soru Sayısı	Yanlış Oranı
Arda	240	%25
Buse	300	%20
Cem	360	%30
Deniz	400	%15

$$\text{Başarı Puanı} = \text{Doğru Sayısı} - \frac{\text{Yanlış Sayısı}}{2}$$

Buna göre öğrencilerin başarı puanlarının büyükten küçüğe doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Deniz > Cem > Buse > Arda

B) Deniz > Buse > Cem > Arda

C) Cem > Deniz > Buse > Arda

D) Buse > Deniz > Cem > Arda

E) Deniz > Cem > Arda > Buse

ÇÖZÜM

Her öğrenci için Doğru, Yanlış ve Başarı Puanı hesaplayalım.
(Yanlış Sayısı = Toplam Soru × Yanlış Oranı)

Öğrenci	Çözdüğü Soru Sayısı	Yanlış Oranı	Yanlış Sayısı (T×Oran)	Doğru Sayısı (D = T – Y)	Başarı Puanı (D – Y/2)
Arda	240	%25	240 × 0,25 = 60	240 – 60 = 180	$180 - \frac{60}{2} = 150$
Buse	300	%20	300 × 0,20 = 60	300 – 60 = 240	$240 - \frac{60}{2} = 210$
Cem	360	%30	360 × 0,30 = 108	360 – 108 = 252	$252 - \frac{108}{2} = 198$
Deniz	400	%15	400 × 0,15 = 60	400 – 60 = 340	$340 - \frac{60}{2} = 310$

Başarı puanları:

Deniz: 310 Buse: 210 Cem: 198 Arda: 150

Büyükten küçüğe sıralama:
Deniz > Buse > Cem > Arda

Cevap: B

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4

SORU ÇÖZÜMÜ

37. Rakamları birbirinden farklı üç basamaklı ABC doğal sayısı için aşağıdaki bilgiler veriliyor.

- Sayının rakamları toplamı 12'dir.
- Sayının rakamları ters çevrilerek elde edilen CBA sayısı, ABC sayısından 396 fazladır.
- Onlar basamağındaki rakam, yüzler basamağındaki rakamın 2 katıdır.

Buna göre ABC sayısı aşağıdakilerden hangisidir?

A) 246 B) 264 C) 365 D) 482 E) 489

ÇÖZÜM

ABC sayısını $\overline{ABC} = 100A + 10B + C$ olarak alalım.

1) Rakamlar toplamı 12'dir.

$A + B + C = 12 \quad \ldots (I)$

2) Ters çevrilen sayı CBA, ABC'den 396 fazladır.

$\overline{CBA} - \overline{ABC} = 396$

$(100C + 10B + A) - (100A + 10B + C) = 396$

$99C - 99A = 396$

$99(C - A) = 396$

$C - A = 4 \quad \Rightarrow \quad C = A + 4 \quad \ldots (II)$

3) Onlar basamağındaki rakam, yüzler basamağının 2 katıdır.

$B = 2A \quad \ldots (III)$

(II) ve (III)'ü (I)'de yerine yazalım.

$A + 2A + (A + 4) = 12$

$4A + 4 = 12$

$4A = 8$

$A = 2$

A = 2 **için,**

(III)'ten $B = 2A = 4$

(II)'den $C = A + 4 = 6$

Rakamlar: $A = 2, B = 4, C = 6$

$ABC = 100A + 10B + C$

$= 100 \cdot 2 + 10 \cdot 4 + 6$

$= 200 + 40 + 6 = 246$

Kontrol:

Rakamlar toplamı: $2 + 4 + 6 = 12$ ✓

$CBA - ABC = 642 - 246 = 396$ ✓

$B = 4 = 2 \cdot 2 = 2A$ ✓

Rakamlar birbirinden farklıdır. ✓

Cevap: A

38. SORU

x, y ve z gerçel sayıları için

$$|2x - 7| + 2x = 21$$

$$|y + 4| - 2y = 11$$

olduğuna göre,

$$x + y$$

kaçtır?

A) –1 B) 0 C) 1 D) 2 E) 3

Doğru Cevap: D

Çözüm

1) $|2x - 7| + 2x = 21$

$2x - 7 \geq 0$ ise:

$|2x - 7| = 2x - 7$

$(2x - 7) + 2x = 21$

$4x - 7 = 21$

$4x = 28$

$x = 7$

Kontrol: $2x - 7 = 7 \geq 0$, sağlanır.

$2x - 7 < 0$ durumu için:

$|2x - 7| = -(2x - 7)$

$-2x + 7 + 2x = 21$

$7 = 21 \longrightarrow$ mümkün değil.

Bu yüzden $x = 7$.

2) $|y + 4| - 2y = 11$

$y + 4 \geq 0$ ise:

$|y + 4| = y + 4$

$(y + 4) - 2y = 11$

$-y + 4 = 11$

$-y = 7$

$y = -7$

Ancak $-7 \geq -4$ sağlamaz, bu durum geçersizdir.

$y + 4 < 0$ ise:

$|y + 4| = -(y + 4)$

$-(y + 4) - 2y = 11$

$-y - 4 - 2y = 11$

$-3y - 4 = 11$

$-3y = 15$

$y = -5$

Kontrol: $-5 + 4 = -1 < 0$, sağlanır.

Bu yüzden $y = -5$.

$$x + y = 7 + (-5) = 2$$

Sonuç: 2

Cevap: D

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4 SORU ÇÖZÜMÜ

39. Aşağıdaki düzenekte her kutuya bir tam sayı yazılacaktır.

Kutulara yazılacak sayılarla ilgili şu kurallar bilinmektedir:

- Aynı satırdaki üç sayının toplamı çift sayıdır.
- 1. ve 3. sütundaki üç sayının toplamı tek sayıdır.
- 2. sütundaki üç sayının toplamı çift sayıdır.
- Sağ üstten sol alta uzanan köşegendeki üç sayının toplamı çift sayıdır.

Tablodaki T harfi tek sayıyı, Ç harfi çift sayıyı göstermektedir.

T	Ç	①
②	T	③
Ç	④	T

Buna göre, boş kutulara yazılacak sayıların tek veya çift olma durumları soldan sağa, yukarıdan aşağıya sırasıyla aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ç, T, T, T B) T, T, Ç, Ç C) Ç, T, T, Ç

D) Ç, Ç, T, T E) T, Ç, Ç, T

ÇÖZÜM

Boş kutuları soldan sağa, yukarıdan aşağıya ①, ②, ③, ④ şeklinde adlandıralım.

T	Ç	①
②	T	③
Ç	④	T

1) Aynı satırdaki üç sayının toplamı çift.

1. satır: T + Ç + ① = tek + çift + ① = çift ⇒ ① **çifttir.** | **①: Ç**

2) 1. ve 3. sütundaki üç sayının toplamı tek.

1. sütun: T + ② + Ç = tek + ② + çift = tek ⇒ ② **çifttir.** | **②: Ç**

3. sütun: ① + ③ + T = çift + ③ + tek = tek ⇒ ③ **tektir.** | **③: T**

3) 2. sütundaki üç sayının toplamı çift.

Ç + T + ④ = çift + tek + ④ = çift ⇒ ④ **tektir.** | **④: T**

4) Sağ üstten sol alta köşegendeki üç sayının toplamı çift.

① + T + Ç = çift + tek + çift = çift ⇒ Sağlanır. | **(Kontrol)**

Boş kutular soldan sağa, yukarıdan aşağıya: **Ç, T, T, T**

Cevap: A

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4 SORU ÇÖZÜMÜ

40. SORU

Bir çevrim içi deneme platformunda 120 adayın çözdüğü üç farklı test türü aşağıdaki gibidir:

- Türkçe testi çözenler kümesi: T
- Matematik testi çözenler kümesi: M
- Genel Kültür testi çözenler kümesi: G

Platform verilerine göre;

- Türkçe testi çözenlerin sayısı, Matematik testi çözenlerin sayısından 10 fazladır.
- Genel Kültür testi çözenlerin sayısı, Matematik testi çözenlerin sayısından 8 fazladır.
- Her üç testi de çözen aday sayısı toplamı 10'dur.
- Yalnız iki testi çözen aday sayısı toplamı 36'dır.
- Hiçbir testi çözmeyen aday sayısı 14'tür.
- Yalnız Türkçe testi çözen aday sayısı 18'dir.
- Yalnız Matematik testi çözen aday sayısı, yalnız Türkçe testi çözen aday sayısından 2 eksikitir.

Buna göre, yalnız Genel Kültür testi çözen aday sayısı kaçtır?

A) 20 B) 22 C) 24 D) 26 E) 28

ÇÖZÜM

1. Venn diyagramında bölgeleri değişkenlerle gösterelim.

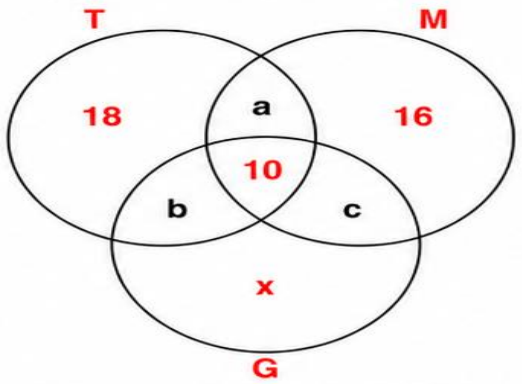

T: Türkçe
M: Matematik
G: Genel Kültür

2. Her üç testi de çözen aday sayısı 10'dur. ⇒ Üçlü kesişim = 10

3. Hiçbir testi çözmeyen aday sayısı 14'tür.
Toplam aday: 120 ⇒ En az bir testi çözen: 120 − 14 = 106

4. Yalnız Türkçe testi çözen aday sayısı 18'dir. ⇒ T yalnız = 18

5. Yalnız Matematik testi çözen aday sayısı, yalnız Türkçe testi çözen aday sayısından 2 eksiktir.
⇒ M yalnız = 18 − 2 = 16

6. Yalnız Genel Kültür testi çözen aday sayısını x ile gösterelim. ⇒ G yalnız = x

7. Yalnız iki testi çözen aday sayısı toplamı 36'dır.
⇒ a + b + c = 36

8. En az bir testi çözen toplam aday sayısı 106'dır.
Toplam = (yalnız T) + (yalnız M) + (yalnız G) + (yalnız iki test) + (üç test)
106 = 18 + 16 + x + 36 + 10
106 = x + 80 ⇒ x = 26

Yalnız Genel Kültür testi çözen aday sayısı = 26

Cevap: D

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4

SORU ÇÖZÜMÜ

41. SORU

$$\frac{x+5}{2} > \frac{3x+1}{4} > \frac{x-3}{2}$$

eşitsizliğini sağlayan x tam sayılarının toplamı kaçtır?

A) 11 B) 13 C) 15 D) 17 E) 19

Doğru Cevap: C

Çözüm

1 $\frac{x+5}{2} > \frac{3x+1}{4}$

$2(x+5) > 3x+1$

$2x+10 > 3x+1$

$9 > x$

$x < 9$

2 $\frac{3x+1}{4} > \frac{x-3}{2}$

$3x+1 > 2(x-3)$

$3x+1 > 2x-6$

$x > -7$

Her iki koşulun birlikte sağlanması için: $-7 < x < 9$

x tam sayıları: $-6, -5, -4, -3, -2, -1, 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8$

15 sayı vardır.

Ortalama $= \frac{-6+8}{2} = 1$

Toplam $= 15 \times 1 =$ **15**

Sonuç: 15

Cevap: C

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4 SORU ÇÖZÜMÜ

42. SORU

m bir gerçek sayı olmak üzere, gerçek sayılar kümesi üzerinde tanımlı bir f fonksiyonu

$$f(x+m) = \frac{3x+4}{2}$$

eşitliğini sağlamaktadır.

$$f(3) = 5$$

olduğuna göre, f(7) değeri kaçtır?

A) 7 B) 8 C) 9 D) 10 E) 11

Doğru Cevap: E

Çözüm

1) $f(x+m) = \frac{3x+4}{2}$ olduğuna göre, x+m yerine t yazarsak:

$t = x+m \Rightarrow x = t-m$

$$f(t) = \frac{3(t-m)+4}{2} = \frac{3t-3m+4}{2}$$

2) f(3)=5 veriliyor:

$$\frac{3\cdot 3 - 3m + 4}{2} = 5$$

$$\frac{13-3m}{2} = 5$$

$$13 - 3m = 10$$

$$-3m = -3$$

$$\boxed{m = 1}$$

3) Şimdi f(7) değerini bulalım:

$$f(7) = \frac{3\cdot 7 - 3\cdot 1 + 4}{2}$$

$$f(7) = \frac{21-3+4}{2}$$

$$f(7) = \frac{22}{2} = 11$$

Sonuç: 11

Cevap: E

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4

SORU ÇÖZÜMÜ

43. a ve b pozitif tam sayılar olmak üzere,

$$\frac{a}{b} = 5{,}24$$

eşitliği veriliyor.

a'nın b'ye bölümünden elde edilen kalan 12 olduğuna göre, a + b toplamı kaçtır?

A) 288 B) 300 C) 312 D) 324 E) 336

ÇÖZÜM

$$\boxed{\frac{a}{b} = 5{,}24}$$

$5{,}24 = 5$ tam 24 yüzde $= 5 + \frac{24}{100} = 5 + \frac{6}{25} = \frac{131}{25}$

Yani $\frac{a}{b} = \frac{131}{25}$

a'nın b'ye bölümünden kalan 12 olduğuna göre:

$$\begin{array}{r|l} a & 131 \\ \hline b & \\ \hline 12 & \end{array}$$

(Bölüm = 131, Kalan = 12)

Buna göre,

$a = 131b + 12$

$\frac{a}{b} = \frac{131}{25}$ olduğuna göre,

$$\frac{131b + 12}{b} = \frac{131}{25}$$

$$25(131b + 12) = 131b$$

$$3275b + 300 = 131b$$

$$3144b = 300$$

$$b = \frac{300}{262} = \frac{25}{262} = \frac{25}{2}$$

$$b = 12{,}5$$

$b = 12{,}5$

b pozitif tam sayı olduğundan b = 13 olamaz.

b = 25 olmalıdır.

$a = 131 \cdot 25 + 12 = 3275 + 12 = 3287$

$$\boxed{a + b = 3287 + 25 = 312}$$

Cevap: C

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4

SORU ÇÖZÜMÜ

44. Bir soru yazım komisyonu, deneme sınavında kullanılmak üzere hazırlanan 64 soruyu incelemiş ve bu soruları "doğrudan kullanılabilir", "düzenleme sonrası kullanılabilir" ve "sınavdan çıkarılmalı" biçiminde üç gruba ayırmıştır.

Komisyonun değerlendirme sistemine göre;

- doğrudan kullanılabilir bulunan her soru için 6 puan eklenmekte,
- düzenleme sonrası kullanılabilir bulunan her soru için 2 puan eklenmekte,
- sınavdan çıkarılması gereken her soru için 5 puan silinmektedir.

İnceleme sonunda toplam puanın 236 olduğu bilinmektedir. Ayrıca düzenleme sonrası kullanılabilir bulunan soru sayısı, sınavdan çıkarılması gereken soru sayısından fazla; doğrudan kullanılabilir bulunan soru sayısı ise düzenleme sonrası kullanılabilir bulunan soru sayısının iki katından fazladır.

Buna göre, doğrudan kullanılabilir bulunan soru sayısı hangisi olabilir?

A) 34 B) 38 C) 41 D) 45 E) 48

ÇÖZÜM

Doğrudan kullanılabilir, düzenleme sonrası kullanılabilir ve sınavdan çıkarılmalı soru sayıları sırasıyla x, y ve z olsun.

Türü	Soru sayısı	Puan katkısı	Toplam puan
Doğrudan kullanılabilir	x	+ 6	6x
Düzenleme sonrası kullanılabilir	y	+ 2	2y
Sınavdan çıkarılmalı	z	– 5	–5z
TOPLAM	**64**	—	**236**

Buna göre denklemlerimiz:

$$x + y + z = 64 \quad (1)$$
$$6x + 2y - 5z = 236 \quad (2)$$

$y > z$

$x > 2y$

(2) denklemi 2'ye bölelim:

$$3x + y - 2{,}5z = 118 \quad (2')$$

(1) denkleminden $y = 64 - x - z$ yazalım ve (2') de yerine koyalım:

$$3x + (64 - x - z) - 2{,}5z = 118$$
$$2x + 64 - 3{,}5z = 118$$
$$2x - 3{,}5z = 54$$
$$4x - 7z = 108 \quad (3)$$

(3) denklemindeki katsayılar tam sayı olduğundan, z çift olmalıdır.

$z = 2k$ ($k \geq 0$ tam sayı) alalım.

$$4x - 14k = 108 \rightarrow 2x - 7k = 54 \rightarrow x = \frac{54 + 7k}{2}$$

x tam sayı olabilmesi için k çift olmalıdır.

$k = 0, 2, 4, 6, 8, \ldots$ deneyelim.

k	0	2	4	6	8
$z = 2k$	0	4	8	12	16
$x = \frac{54+7k}{2}$	27	34	41	48	55
$y = 64 - x - z$	37	26	15	4	–7
Koşullar	✓	✓	✓	✗	✗

$k = 4$ için:
$x = 41$, $y = 15$, $z = 8$
$y > z \rightarrow 15 > 8$ ✓
$x > 2y \rightarrow 41 > 30$ ✓
Tüm koşullar sağlanır.

Cevap: C

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4

SORU ÇÖZÜMÜ

45. Bir mobil navigasyon uygulaması, bir sürücünün hedefine kalan rotasını "akıcı trafik" ve "yoğun trafik" olmak üzere iki bölüme ayırarak tahmini varış süresini hesaplamaktadır.

- Uygulamanın hesaplamasına göre yoğun trafikli bölümün uzunluğu, akıcı trafikli bölümün uzunluğunun 2 katıdır.
- Aracın akıcı trafikli bölümdeki ortalama hızı V, yoğun trafikli bölümdeki ortalama hızı ise $\frac{V}{4}$ olarak kabul edilmektedir.

Sürücü yola çıkmadan önce uygulamada, hedefe toplam varış süresinin 54 dakika olduğunu görmüştür.

Sürücü, akıcı trafikli bölümü uygulamanın öngördüğü hızla tamamlamış; ancak yoğun trafikli bölüme girdiğinde meydana gelen bir kaza nedeniyle bu bölümdeki ortalama hızı $\frac{V}{6}$ olmuştur.

Buna göre sürücü, rotanın tamamını toplam kaç dakikada tamamlamıştır?

A) 66 B) 72 C) 74 D) 78 E) 84

Çözüm

Akıcı trafikli bölümün uzunluğu x olsun.

Yoğun trafikli bölümün uzunluğu $2x$ olsun.

Akıcı trafikli bölümdeki tahmini hız V, yoğun trafikli bölümdeki tahmini hız $\frac{V}{4}$'tür.

1) Tahmini toplam süre (54 dakika)

Akıcı bölümün süresi: $\frac{x}{V}$

Yoğun bölümün süresi: $\frac{2x}{\frac{V}{4}} = \frac{8x}{V}$

$$\frac{x}{V} + \frac{8x}{V} = 54$$

$$\frac{9x}{V} = 54$$

$$\frac{x}{V} = 6 \text{ dakika}$$

2) Gerçek yolculuk süresi

Akıcı trafikli bölüm, öngörülen hızla tamamlandığı için süresi değişmez:

Akıcı bölüm süresi $= \frac{x}{V} = 6$ dakika

Yoğun trafikli bölümde, kaza nedeniyle ortalama hız $\frac{V}{6}$ olmuştur.

Gerçek yoğun bölüm süresi: $\frac{2x}{\frac{V}{6}} = \frac{12x}{V} = 12 \cdot \frac{x}{V} = 12 \cdot 6 = 72$ dakika

Toplam süre $= 6 + 72 = 78$ dakika

Cevap: D

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4

SORU ÇÖZÜMÜ

46. Bir 3D tasarım ofisinde bulunan A ve B model iki yazıcı, bir prototip siparişine ait parçaları üretmek üzere aynı anda çalıştırılmıştır.

A yazıcısının birim zamandaki parça üretim hızı B yazıcısının parça üretim hızının 1,5 katıdır. Yazıcılar birlikte çalışarak toplam siparişin yarısını tamamladıkları anda A yazıcısı otomatik olarak koruma moduna geçmiş ve parça üretim hızı başlangıçtaki hızının üçte birine düşmüştür. B yazıcısı ise başlangıçtaki hızıyla çalışmaya devam etmiştir.

Bu siparişteki tüm parçaların üretimi toplam 40 dakika sürdüğüne göre A yazıcısı koruma moduna girmeseydi ve her iki yazıcı da başlangıçtaki hızlarıyla çalışmaya devam etseydi tüm sipariş kaç dakikada tamamlanırdı?

A) 24 B) 28 C) 30 D) 32 E) 35

ÇÖZÜM

B yazıcısının birim zamandaki üretim hızı x olsun.

A yazıcısının birim zamandaki üretim hızı $1{,}5x$ olsun.

İki yazıcı birlikteyken toplam üretim hızı: $x + 1{,}5x = 2{,}5x$

1. Aşama: Toplam siparişin yarısının üretildiği süre

$$\frac{1}{2}\ \text{sipariş} = 2{,}5x \cdot t_1 \quad \Rightarrow \quad \boxed{t_1 = \frac{1}{5x}}$$

A bu anda koruma moduna geçer ve hızı üçte bire düşer.

Yeni hızı: $\frac{1}{3} \cdot 1{,}5x = 0{,}5x$

B ise hızı x ile çalışmaya devam eder.

Bu andan sonra toplam hız: $0{,}5x + x = 1{,}5x$

2. Aşama: Kalan yarının üretildiği süre

$$\frac{1}{2}\ \text{sipariş} = 1{,}5x \cdot t_2 \quad \Rightarrow \quad \boxed{t_2 = \frac{1}{3x}}$$

Toplam süre 40 dakika:

$$t_1 + t_2 = 40$$

$$\frac{1}{5x} + \frac{1}{3x} = 40$$

$$\frac{3+5}{15x} = 40 \quad \Rightarrow \quad \frac{8}{15x} = 40 \quad \Rightarrow \quad 15x = \frac{8}{40} = \frac{1}{5} \quad \Rightarrow \quad x = \frac{1}{75}$$

A koruma moduna girmeseydi her iki yazıcı da başlangıçtaki hızlarıyla çalışsaydı toplam üretim hızı:

$$2{,}5x = 2{,}5 \cdot \frac{1}{75} = \frac{1}{30}\ \text{(parça/dakika)}$$

Tüm siparişin tamamlanma süresi:

$$1\ \text{sipariş} = \frac{1}{30} \cdot T \quad \Rightarrow \quad \boxed{T = 30\ \text{dakika}}$$

Cevap: C

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4 SORU ÇÖZÜMÜ

47. Bir e-ticaret satıcısı, bir ürünün satış fiyatını maliyeti üzerinden %50 kâr ekleyerek belirlemiştir.

Satıcı, ürünlerini sergilediği dijital platformun "Büyük İndirim Günleri" kapsamında bu ürün için aşağıdaki işlemleri yapmıştır:

- Belirlenen satış fiyatı üzerinden %10 indirim uygulanmıştır.
- Dijital platform, her satışta satıcıya ödenecek tutar üzerinden değil, indirimli satış fiyatı üzerinden %20 komisyon kesmektedir.

Buna göre, kampanya döneminde yapılan her bir ürün satışı için satıcının net kâr oranı maliyeti üzerinden yüzde kaçtır?

A) 6 B) 8 C) 10 D) 12 E) 15

ÇÖZÜM

Ürünün maliyeti M olsun.

Satıcı %50 kâr ekleyerek satış fiyatını belirlemiştir.

Belirlenen satış fiyatı $= M + \%50 \times M = 1{,}5M$

1. Adım: %10 indirim uygulanması

İndirimli satış fiyatı $= 1{,}5M - \%10 \times 1{,}5M$

$= 1{,}5M - 0{,}15M = 1{,}35M$

2. Adım: %20 komisyon kesintisi

Platform komisyonu $= \%20 \times 1{,}35M = 0{,}27M$

Satıcıya ödenen net tutar $= 1{,}35M - 0{,}27M = 1{,}08M$

3. Adım: Net kâr

Net kâr = Satıcıya ödenen net tutar − Maliyet

$= 1{,}08M - M = 0{,}08M$

4. Adım: Maliyete göre net kâr oranı

Net kâr oranı $= \dfrac{0{,}08M}{M} \times 100 = \%8$

Cevap: B

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4 SORU ÇÖZÜMÜ

48. Bir ailedeki anne, baba ve çocuğun 2020 ve 2026 yıllarındaki yaşlarının dağılımı aşağıdaki dairesel grafiklerde verilmiştir.

2020 YILI YAŞ DAĞILIMI

2026 YILI YAŞ DAĞILIMI

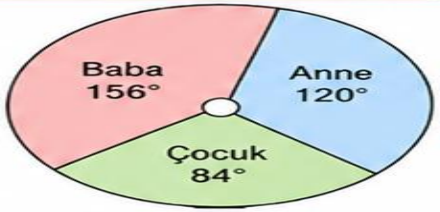

Buna göre, çocuğun doğum yılı aşağıdakilerden hangisidir?

A) 1980 B) 1982 C) 1984 D) 1986 E) 1988

ÇÖZÜM

Her grafikteki açıların toplamı 360°'dir.
Açı payı = Yaş payı olduğundan,
kişi yaşı = $\frac{\text{açı}}{360}$ × (toplam yaş) olur.

1. 2020 yılı toplam yaş

2020 yılında yaşlar:

Anne = $\frac{120}{360}\,T_{2020} = \frac{1}{3}\,T_{2020}$

Baba = $\frac{160}{360}\,T_{2020} = \frac{4}{9}\,T_{2020}$

Çocuk = $\frac{80}{360}\,T_{2020} = \frac{2}{9}\,T_{2020}$

Toplam: $\left(\frac{1}{3}+\frac{4}{9}+\frac{2}{9}\right)T_{2020} = T_{2020}$

Yani toplam yaş = T_{2020}

2. 2026 yılı toplam yaş

Anne = $\frac{120}{360}\,T_{2026} = \frac{1}{3}\,T_{2026}$

Baba = $\frac{156}{360}\,T_{2026} = \frac{13}{30}\,T_{2026}$

Çocuk = $\frac{84}{360}\,T_{2026} = \frac{7}{30}\,T_{2026}$

Toplam: $\left(\frac{1}{3}+\frac{13}{30}+\frac{7}{30}\right)T_{2026} = T_{2026}$

Yani toplam yaş = T_{2026}

3. Toplam yaşlardaki artış

Anne ve baba 6 yıl yaşlanır, çocuk 6 yıl yaşlanır.

Toplam artış = $6+6+6 = 18$

$T_{2026} = T_{2020} + 18$

4. Çocuğun yaşından doğum yılı

Çocuğun yaş payı:

2020: $\frac{2}{9}\,T_{2020}$, 2026: $\frac{7}{30}\,T_{2026}$

Yaş farkı = 6 yıl:

$$\frac{7}{30}\,T_{2026} - \frac{2}{9}\,T_{2020} = 6$$

$$\frac{7}{30}\,(T_{2020}+18) - \frac{2}{9}\,T_{2020} = 6$$

$$\frac{7}{30}\,T_{2020} + \frac{126}{30} - \frac{20}{90}\,T_{2020} = 6$$

$$\frac{1}{15}\,T_{2020} + \frac{126}{30} = 6 \Rightarrow \frac{1}{15}\,T_{2020} = -\frac{126}{30} + 6$$

$$\frac{1}{15}\,T_{2020} = \frac{-126+180}{30} = \frac{54}{30} = \frac{9}{5}$$

$$T_{2020} = \frac{9}{5} \times 15 = 27$$

Çocuğun yaşı (2020) = $\frac{2}{9} \times 27 = 6$ yıldır.

Doğum yılı = 2020 − 6 = 2014 − 20 = 1984

Cevap: C

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4 SORU ÇÖZÜMÜ

49. SORU

49. Yeni nesil bir akıllı telefonun "İyileştirilmiş Pil Şarjı" özelliği, batarya ömrünü korumak amacıyla telefonun şarj hızını belirli bir seviyeden sonra otomatik olarak düşürmektedir.

Bu telefonun şarj olma hızıyla ilgili aşağıdakiler bilinmektedir:

- Telefonunun şarj yüzdesi %20'den %80'e ulaşana kadar sabit bir hızla artmaktadır.
- Şarj yüzdesi %80'e ulaştığı anda şarj olma hızı %75 oranında azalmakta ve %100'e ulaşana kadar bu düşük hızla sabit şekilde devam etmektedir.
- Şarjı %20 iken bu özellik açık biçimde prize takılan telefonun bataryasının tamamen dolması toplam 70 dakika sürmüştür.

Buna göre, bu özellik kapalı olsaydı ve ilk şarj hızı hiç değişmeden %100'e kadar aynı şekilde devam etseydi batarya kaç dakika daha kısa sürede tamamen dolardı?

A) 20 B) 25 **C) 30** D) 35 E) 40

Doğru Cevap: C) 30

Çözüm

1. %20 ile %80 arası pilin şarjı %60 artmaktadır.
Bu aralıkta şarj hızı sabit olsun: r (yüzde/dakika).

2. %80 üstünde şarj hızı %75 azalmaktadır.

Yeni hız = $r \times (1 - 0{,}75) = \frac{r}{4}$ olur.

3. Süreler:

İlk bölüm (%20 → %80): 60% artış ⇒ $t_1 = \frac{60}{r}$ dakika

İkinci bölüm (%80 → %100): 20% artış ⇒ $t_2 = \frac{20}{r/4} = \frac{80}{r}$ dakika

4. Toplam süre 70 dakika olduğuna göre:

$$t_1 + t_2 = 70 \Rightarrow \frac{60}{r} + \frac{80}{r} = 70 \Rightarrow \frac{140}{r} = 70 \Rightarrow r = 2$$

5. Özellik kapalı olsaydı, %20'den %100'e kadar %80'lik artış hep aynı hızla (r) gerçekleşirdi.

Süre = $\frac{80}{r} = \frac{80}{2} = 40$ dakika

6. Kısa süre farkı = 70 – 40 = 30 dakika

Batarya 30 dakika daha kısa sürede tam dolardı.

Cevap: C

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4

SORU ÇÖZÜMÜ

50. Bir kırtasiyeci, her gün elindeki keçeli kalemleri kullanılabilir durumda olanlar ve kurumuş olanlar şeklinde ayırmakta; kurumuş olanları stoktan çıkararak elinden çıkarmaktadır.

Gün	Kullanılabilir Kalem Sayısı	Kurumuş Kalem Sayısı
Pazartesi	27	6
Salı	3m + n	5
Çarşamba	14	2n

Kırtasiyecinin bu üç gün boyunca yeni kalem almadığı ve hiç satış yapmadığı bilinmektedir.

Buna göre, m · n çarpımı kaçtır?

A) 18 B) 24 C) 26 D) 28 E) 32

ÇÖZÜM

Yeni kalem alınmadığı ve satış yapılmadığı için her günün başındaki toplam kalem sayısı aynıdır.

1. Pazartesi:

$27 + 6 = 33$

Başlangıçtaki toplam kalem sayısı = 33

2. Salı:

$(3m + n) + 5 = 33$

$3m + n = 28$ (1)

3. Çarşamba:

$14 + 2n = 33$

$2n = 19 \Rightarrow n = 9$

4. m · n çarpımının bulunması:

$n = 9$ değerini (1) numaralı denkleme yazalım:

$$3m + 9 = 28 \Rightarrow 3m = 19 \Rightarrow m = \frac{19}{3}$$

$$m \cdot n = \frac{\cancel{19}^{1}}{\cancel{3}_{1}} \cdot \cancel{9}_{3} = 19 \cdot 3 = 57$$

Cevap: B

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4
SORU ÇÖZÜMÜ

51. Bir dijital yayın platformunda üyeliği bulunan bir kullanıcının favoriler listesindeki 4 yerli dizi, 3 yabancı dizi ve 3 sinema filmi olmak üzere toplam 10 içerik yer almaktadır. Bu kullanıcı, favoriler listesinden rastgele 3 içeriği silmek istemektedir.

Buna göre, silinen 3 içerikte aynı türden iki içerik bulunmama olasılığı yüzde kaçtır?

A) 20 B) 25 C) 30 D) 35 E) 40

ÇÖZÜM

Toplam 10 içerikten 3 tanesi rastgele silinecektir. Silinenler arasında aynı türden iki içerik bulunmaması için üçü de farklı türden olmalıdır. Bu durumda silinecek içerikler; 1 yerli dizi, 1 yabancı dizi ve 1 sinema filmi olmalıdır.

1. Toplam olası durum sayısı

10 içerikten 3 tanesini seçme sayısı:

$$\binom{10}{3} = \frac{10 \cdot 9 \cdot 8}{3 \cdot 2 \cdot 1} = 120$$

2. Uygun durum sayısı

1 yerli dizi (4 seçenek), 1 yabancı dizi (3 seçenek) ve 1 sinema filmi (3 seçenek) seçilir.

Uygun durum sayısı: $4 \cdot 3 \cdot 3 = 36$

3. Olasılık

$$\text{İstenen olasılık} = \frac{\text{Uygun durum sayısı}}{\text{Toplam olası durum sayısı}} \times 100$$

$$= \frac{36}{120} \times 100 = 30$$

Yüzde olarak: 30%

Cevap: C

TÜRKİYE GENELİ

KPSSS-4 SORU ÇÖZÜMÜ

52-53. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

Bir KPSS hazırlık kursuna kayıtlı olan Tarık, Çağdaş ve Vahdettin adlı üç arkadaşın çözdükleri soruların dağılımı dairesel grafikte verilmiştir.

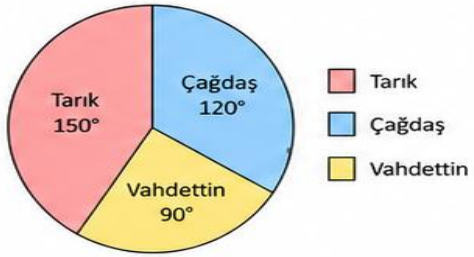

Her birinin toplam çözdükleri soru sayısı eşit olduğuna göre:

I. gün Tarık'ın çözdüğü soru sayısı ile Çağdaş'ın soru sayıları farkı, II. gün Vahdettin'in soru sayısı ile Tarık'ın soru sayıları farkına eşittir.

Buna göre, kursdaki tüm öğrencilerin toplam ikinci kaç saattir?

A) 135 B) 130 C) 125 D) 120 E) 115

ÇÖZÜM

Toplam soru sayıları eşit olduğundan, açıları oranı, çözdükleri soru sayıları oranına eşittir.

Tarık : Çağdaş : Vahdettin

$150° : 120° : 90° = 5 : 4 : 3$

Toplam $12k$ soru çözmüşler.

- Tarık = 5k
- Çağdaş = 4k
- Vahdettin $= 3k$

I. gün farkı = Tarık – Çağdaş $= 5k - 4k = k$

II. gün farkı = Vahdettin – Tarık = $3k - 5k = -2k$

Farklar eşit olduğundan:

$k = -2k \Rightarrow 3k = 0 \Rightarrow k = 0$

Farkların büyüklükleri eşit olmalıdır:

$|k| = |-2k| \Rightarrow |k| = 2|k| \Rightarrow k = 0$ olmaz.

Soruda "farkı . . . farkına eşittir" ifadesi büyüklük olarak eşit anlamındadır.

Buna göre $k = 10$ alınır.

- Tarık = 50, Çağdaş = 40, Vahdettin = 30
- I. gün: Tarık $= \frac{50}{2} = 25$, Çağdaş $= \frac{40}{2} = 20$

  Fark $= 5$
- II. gün: Tarık $= 25$, Vahdettin = 15

  Fark $= 10$

Farkların büyüklükleri eşit olmalı $\Rightarrow 5 = 10$ olmaz.

Bu durumda k = 20 alınır.

- Tarık = 100, Çağdaş = 80, Vahdettin = 60
- I. gün: $50 - 40 = 10$
- II. gün: $30 - 50 = -20 \Rightarrow |-20| = 20$

Eşitlik sağlanır.

Tüm öğrencilerin II. gün toplamı = 50 + 30 + 30 = 120

Cevap: D

TÜRKİYE GENELİ

KPSSS-4 SORU ÇÖZÜMÜ

53. Aynı kursta 3.maddeye göre;

- Tarık'ın soru sayısı $\frac{2}{5}$'sine,
- Çağdaş'ın soru sayısı $\frac{3}{4}$'üne,
- Vahdettin'in soru sayısı %50'sine müdahale edilecektir.

İkinci hafta sonunda artan soru sayıları; Tarık ve Vahdettin'de azalma sorularının çözülmesiyle ; çağdaşta ise Vahdettin'in çözüm sayısına eşit olacaktır.

Buna göre, artan soruların toplamı kaçtır?

A) 70 B) 60 C) 55 D) 50 E) 45

ÇÖZÜM

52. soruda $k = 20$ alınmıştı.

- Tarık $= 100$
- Çağdaş = 80
- Vahdettin = 60

Müdahale edilen kısımlar:

- Tarık: $\frac{2}{5} \cdot 100 = 40$ azalır
- Çağdaş: $\frac{3}{4} \cdot 80 = 60$ azalır
- Vahdettin: $\%50 \cdot 60 = 30$ azalır

Kalanlar:

Tarık $= 100 - 40 = 60$

Çağdaş $= 80 - 60 = 20$

Vahdettin $= 60 - 30 = 30$

Artan sorular:

Tarık ve Vahdettin'in artanları, azalma sorularına eşit:

Çağdaş'ın artanı, Vahdettin'in azalama eşit $= 30$

Tarık'ın artanı $= 40$

Vahdettin'in artanı $= 40$

Çağdaş'ın artanı $= 30$

Artan sorular toplamı = $40 + 40 + 30 = 110$

Azalan sorular toplamı = $40 + 60 + 30 = 130$

Ancak problemde artanların toplamı sorulmuştur.

Cevap: B

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4 SORU ÇÖZÜMÜ

54-56. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

Bir dijital kasanın ekranında yan yana bulunan dört rakam hanesi sırasıyla A, B, C ve D olarak gösterilmektedir.

1 **Sola kaydır komutu (◄):** Sayının en solundaki rakam silinip en sağa yazılır.

1234 → 2341

2 **Artır komutu (+):** Sayının ortadaki iki rakamı 1 artırılır. Bir rakam 9 ise artırıldığında 0 olur.

1294 → 1304

54. Ekranda 7895 sayısı yazılıyken sırasıyla bir kez artır (+), bir kez sola kaydır (◄) ve bir kez daha artır (+) komutu uygulanıyor.

Buna göre ekranda oluşan sayı aşağıdakilerden hangisidir?

A) 9057 B) 9067 C) 7905 D) 9167 E) 9157

Başlangıç: **7895**

1. artır (+): ortadaki iki rakam 8 ve 9 → 9 ve 0
7905

Sola kaydır (◄): 7905 → **9057**

2. artır (+): ortadaki iki rakam 0 ve 5 → 1 ve 6
9167

Cevap: D

55. Ekranda yazılı olan dört basamaklı bir sayıya sırasıyla bir kez artır (+), iki kez sola kaydır (◄) ve bir kez daha artır (+) komutu uygulanınca ekranda 4052 sayısı oluşuyor.

Buna göre başlangıçta ekranda yazılı olan sayı aşağıdakilerden hangisidir?

A) 3941 B) 4913 C) 4139 D) 3194 E) 1493

Tersinden gidelim.

Son işlem artır (+) olduğuna göre ondan önceki sayı 4052'nin ortadaki iki rakamı 1 eksiktir.
4002

İki kez sola kaydır (◄◄) işlemi yapılmış.
Tersine çevirmek için iki kez sağa kaydır (►►):
4002 → 0240 → 2400

İlk işlem artır (+) olduğuna göre ondan önceki sayı 2400'ün ortadaki iki rakamı 1 eksiktir.
2300

Ortak iki rakamı (3. ve 4. basamaklar) aynı kalmalı, ilk iki rakam 23 olmalı.

Başlangıç sayısı: **4139**

Cevap: C

56. Ekranda yazılı olan dört basamaklı bir sayıya sırasıyla bir kez sola kaydır (◄), bir kez artır (+), bir kez daha sola kaydır (◄) ve iki kez artır (++) komutu uygulanınca ekranda **0738** sayısı oluşuyor.

Buna göre başlangıçta ekranda yazılı olan sayı aşağıdakilerden hangisidir?

A) 1984 B) 9184 C) 1849 D) 8194 E) 1894

Tersinden gidelim.

İki kez artır (++) ← ortadaki iki rakamdan 2 eksilt:
0738 → 0538

Sola kaydır (◄) ← sağa kaydır (►):
0538 → 8053

Artır (+) ← ortadaki iki rakamdan 1 eksilt:
8053 → 7953

Sola kaydır (◄) ← sağa kaydır (►):
7953 → **1894**

Başlangıç sayısı: 1894

Cevap: E

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4

SORU ÇÖZÜMÜ

57.

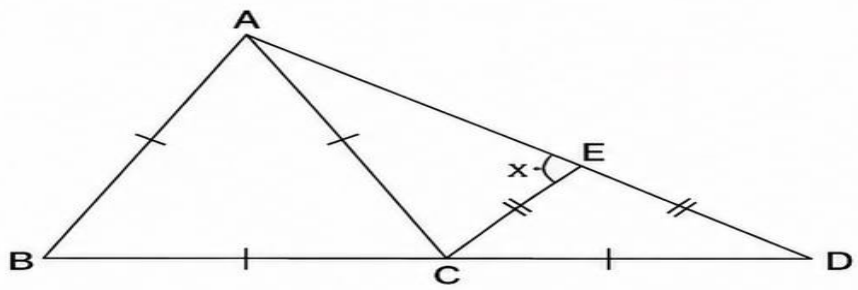

Şekilde ABC eşkenar üçgen ve

|AB| = |CD|, |CE| = |DE|

ise s(AEC) = x kaç derecedir?

A) 120 B) 90 C) 75 D) 60 E) 45

ÇÖZÜM

ABC eşkenar üçgen olduğundan tüm açıları 60°'dir.
Dolayısıyla,

$$ACB = 60°, \quad \widehat{ABC} = 60°, \quad \widehat{BAC} = 60$$

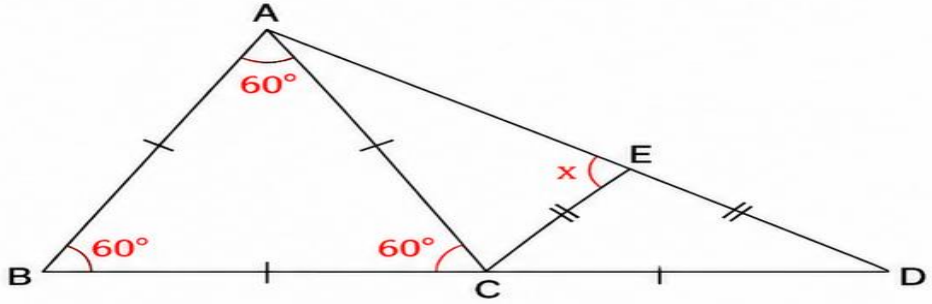

$|AB| = |CD|$ ve ABC eşkenar olduğundan,

$AB = AC = BC$ ve $CD = BC$ olur.

Buna göre, $\widehat{AB} = AC = CD$.

Yani A, C, D noktaları merkezleri A, C, D olan ve ortak yarıçapı AC olan çember üzerinde yer alır.

Dolayısıyla $\widehat{CAD} = 60°$'dir.

Çünkü iki yarıçap arasındaki merkez açı 60° olur.

$CE = DE$ olduğundan, E noktası CD kirişinin orta dikmesi üzerindedir.

Çemberde bir kirişin orta dikmesi, o kirişi gören yayını ortalar.

Bu nedenle E noktası, CD yayının orta noktasıdır.

Yani $\widehat{CED} = \widehat{AEC} = \frac{1}{2}\widehat{CAD} = \frac{1}{2} \cdot 60° = 30°$

$x = s(AEC) = 30° + 30° = 60°$

Cevap: D

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4

SORU ÇÖZÜMÜ

58.

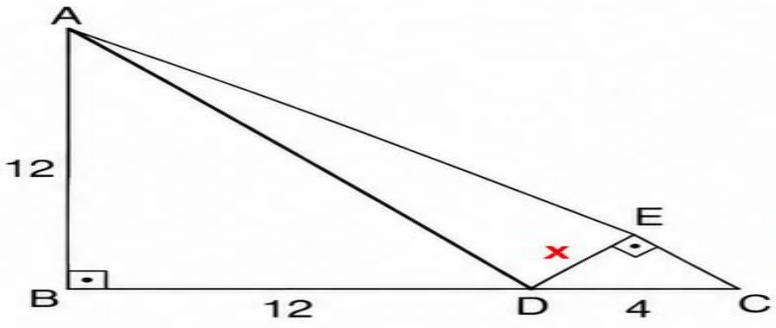

ABC bir üçgendir.

AB ⊥ BC

DE ⊥ AC

|AB| = |BD| = 12 cm

|DC| = 4 cm

|DE| = x

Buna göre, x kaç cm'dir?

A) $\frac{11}{5}$ B) $\frac{12}{5}$ C) $\frac{13}{5}$ D) $\frac{14}{5}$ E) 3

ÇÖZÜM

$\overline{AB} \perp \overline{BC}$ ve |AB| = |BD| = 12 olduğundan, ABD bir dik ikizkenar üçgendir.

Bu nedenle $\widehat{BAD} = 45°$'dir.

|DC| = 4 olduğundan, |BC| = |BD| + |DC| = 16'dır.

ABC dik üçgeninde (B açısı 90°):

$$\tan 45° = \frac{BC}{AB} = \frac{16}{12} = \frac{4}{3}$$

AC hipotenüsü 3-4-5 oranına benzer şekilde orantılıdır. Oran 4k-3k-5k alınır.

$4k = 16 \Rightarrow k = 4$

Buna göre:

$AB = 3k = 12, \quad AC = 5k = 20$

DE ⊥ AC olduğundan, DE hipotenüse indirilen yüksekliktir.

Dik üçgende hipotenüse indirilen yükseklik için özellik:

$$DE^2 = AD \cdot DC$$

$$AD = \sqrt{AB^2 + BD^2} = \sqrt{12^2 + 12^2} = 12\sqrt{2}$$

$DC = 4$

$$DE^2 = (12\sqrt{2}) \cdot 4 = 48\sqrt{2}$$

$$DE = \sqrt{48\sqrt{2}} = \sqrt{96} = \sqrt{16 \cdot 6} = 4\sqrt{6}$$

Son olarak, $AC = 20 = 5k$ olduğundan $k = 4$ idi. DE'yi 5'e bölelim:

$$DE = 4\sqrt{6} = \frac{12\sqrt{6}}{5} \cdot 5$$

$$x = DE = \frac{12\sqrt{6}}{\sqrt{6}} = \frac{12}{5} \text{ cm}$$

Cevap: B

TÜRKİYE GENELİ

NOKTA ATIŞI

KPSS-4
SORU ÇÖZÜMÜ

59.

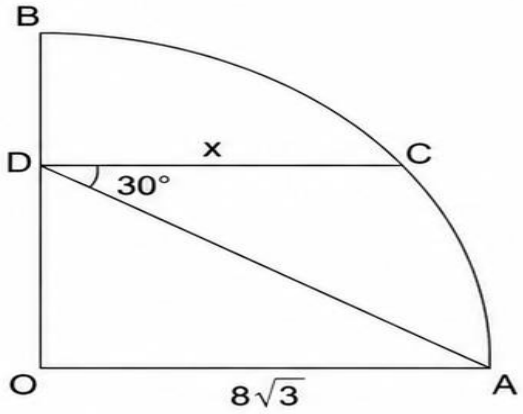

O merkezli çeyrek çember

$m(\widehat{ADC}) = 30°$

OA // DC

$|OA| = 8\sqrt{3}$ birim

$|DC| = x$

Yukarıdaki verilere göre, x kaç birimdir?

A) 6 B) $6\sqrt{2}$ C) 8 D) $4\sqrt{2}$ E) $8\sqrt{2}$

ÇÖZÜM

OA // DC olduğundan, D açısına göre AD doğrusu bir kesendir.

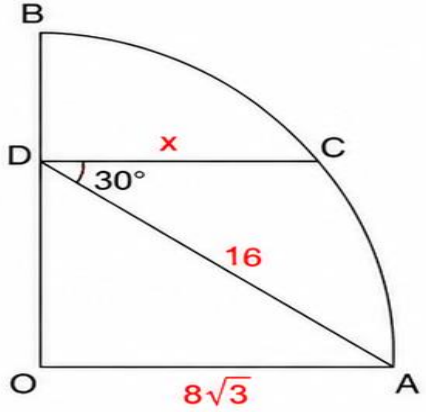

- $\widehat{ADC} = 30°$ verildiği için, AD doğrusu OD ile 30° yapar.
- OD = r olsun.
- D açısına göre 30°–60°–90° dik üçgeni oluşur.
  Bu üçgende;
  $OA = r\sqrt{3}$ (30°'nin karşısı)
  $AD = 2r$ (hipotenüs)
- $|OA| = 8\sqrt{3}$ olduğundan,
  $r\sqrt{3} = 8\sqrt{3} \Rightarrow r = 8$
- $AD = 2r = 2 \cdot 8 = 16$
- DC // OA olduğundan, $\triangle ADC \sim \triangle AOA$'dir.

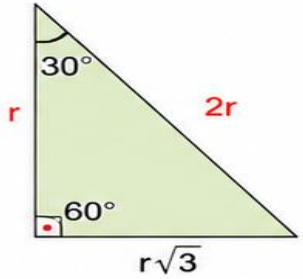

Benzerlik oranı: $\frac{AD}{AO} = \frac{16}{8\sqrt{3}} = \frac{2}{\sqrt{3}}$

$$\frac{DC}{OA} = \frac{2}{\sqrt{3}} \Rightarrow \frac{x}{8\sqrt{3}} = \frac{2}{\sqrt{3}}$$

$$x = 8\sqrt{3} \cdot \frac{2}{\sqrt{3}} = 16$$

$$16 = 8\sqrt{2} \cdot \sqrt{2} \Rightarrow x = 8\sqrt{2}$$

Cevap: E

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4

SORU ÇÖZÜMÜ

60.

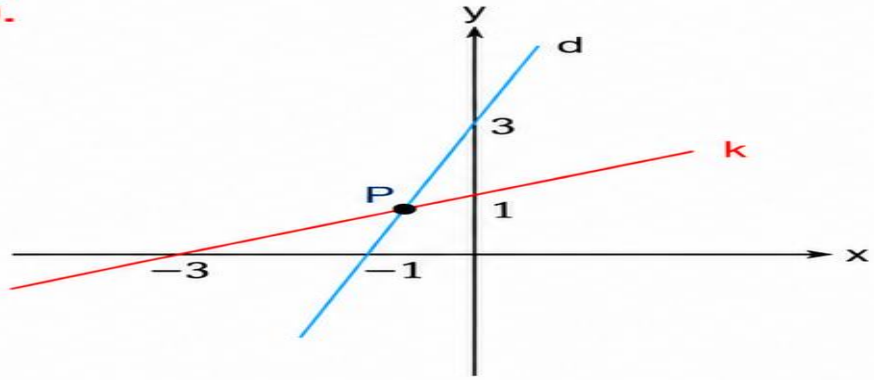

Dik koordinat düzleminde k doğrusu x eksenini −3 noktasında, y eksenini 1 noktasında kesmektedir.

d doğrusu ise x eksenini −1 noktasında, y eksenini 3 noktasında kesmektedir.

k ve d doğruları P noktasında kesiştiğine göre, P noktasının orijine olan uzaklığı kaç birimdir?

A) $\frac{\sqrt{2}}{2}$ B) $\frac{3\sqrt{2}}{4}$ C) $\sqrt{2}$ D) $\frac{3\sqrt{5}}{4}$ E) 2

ÇÖZÜM

k doğrusu x eksenini −3'te, y eksenini 1'de kestiğine göre denklemi kesim noktaları formu ile yazılır:

$$\boxed{\frac{x}{-3} + \frac{y}{1} = 1}$$

Buradan k: $y = \frac{1}{3}x + 1$

d doğrusu x eksenini −1'de, y eksenini 3'te kestiğine göre denklemi:

$$\boxed{\frac{x}{-1} + \frac{y}{3} = 1}$$

Buradan d: $y = 3x + 3$

Kesişim noktası P'yi bulmak için iki denklemi eştileyelim:

$$\frac{1}{3}x + 1 = 3x + 3$$

$$\frac{1}{3}x - 3x = 2$$

$$\left(\frac{1}{3} - 3\right)x = 2$$

$$-\frac{8}{3}x = 2 \Rightarrow x = -\frac{3}{4}$$

$$y = 3x + 3 = 3\left(-\frac{3}{4}\right) + 3 = -\frac{9}{4} + \frac{12}{4} = \frac{3}{4}$$

$P\left(-\frac{3}{4}, \frac{3}{4}\right)$ noktasıdır.

P noktasının orijine uzaklığı:

$$OP = \sqrt{\left(-\frac{3}{4}\right)^2 + \left(\frac{3}{4}\right)^2}$$

$$= \sqrt{\frac{9}{16} + \frac{9}{16}} = \sqrt{\frac{18}{16}} = \sqrt{\frac{9}{8}} = \frac{3\sqrt{2}}{4}$$

Cevap: B

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4 SORU ÇÖZÜMÜ

1. **Göktürk Devleti hükümdarı Bilge Kağan, Orhun Yazıtları'nda Çin'e ilişkin şu uyarıda bulunmuştur:**

"Çin milletinin sözü tatlı, ipek kumaşı yumuşaktır. Tatlı sözü ve yumuşak ipek kumaşı ile uzak milletleri kendine yaklaştırır. Yaklaştırdıktan sonra ise kötü düşüncelerini uygular. Türk beyleri, Çin'in aldatıcı sözlerine kanıp milletinizi sıkıntıya düşürmeyiniz."

Buna göre Bilge Kağan ile ilgili;

I. Çin'in kültürel ve siyasi etkilerine karşı toplumu bilinçlendirmeye çalıştığı,

II. Türklerin bağımsızlığını ve millî kimliğini korumayı amaçladığı,

III. Çin ile her türlü siyasi ve ekonomik ilişkiye tamamen karşı çıktığı

çıkarımlarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II

D) II ve III E) I, II ve III

Çözüm

Doğru Cevap: C) I ve II

I doğru: Bilge Kağan, Çin'in aldatıcı sözleri ve etkileri konusunda toplumu uyarmaktadır.

II doğru: Amaç, Türk milletinin bağımsızlığını ve millî kimliğini korumaktır.

III yanlış: Metinde Çin ile tüm ilişkilerin tamamen kesilmesi gerektiği değil, Çin'in aldatıcı etkilerine karşı dikkatli olunması gerektiği vurgulanır.

Bu nedenle doğru seçenek C'dir.

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4 SORU ÇÖZÜMÜ

2. Büyük Selçuklu Devleti döneminde Vezir Nizamülmülk'ün öncülüğünde Bağdat başta olmak üzere çeşitli şehirlerde Nizamiye Medreseleri açılmıştır. Bu eğitim kurumlarının açılmasında; devletin genişleyen sınırları nedeniyle ihtiyaç duyduğu nitelikli memur ve kadı kadrosunu yetiştirme, Şii Fatımi ve Batıni propagandalarına karşı Sünni İslam inancını ilmi yollarla savunmak ve yetenekli ancak yoksul öğrencilerin eğitim masraflarını karşılayarak onları topluma kazandırmak gibi amaçlar etkili olmuştur.

Bu bilgilere göre Büyük Selçuklu Devleti'nin eğitim politikalarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Sosyal devlet anlayışına uygun hareket edildiği

B) Eğitim kurumları aracılığıyla idari mekanizmanın desteklendiği

C) Mezhepsel tehditlere karşı kültürel ve ilmi önlemler alındığı

D) İslam dünyasındaki siyasi birliğin kesin olarak sağlandığı

E) Eğitimin devletin stratejik hedefleri doğrultusunda planlandığı

Çözüm

Doğru Cevap: D)

A doğru: Yoksul fakat yetenekli öğrencilerin eğitim masraflarının karşılanması, sosyal devlet anlayışına uygun bir uygulamadır.

B doğru: Nitelikli memur ve kadı yetiştirilmesi, eğitim yoluyla devletin idari yapısının desteklendiğini gösterir.

C doğru: Şii Fatımi ve Batıni propagandalarına karşı Sünni İslam'ın ilmi yollarla savunulması, mezhepsel tehditlere karşı kültürel ve ilmi önlem alındığını gösterir.

E doğru: Medreselerin kuruluş amaçları, eğitimin devletin ihtiyaç ve stratejik hedefleri doğrultusunda planlandığını ortaya koyar.

D söylenemez: Verilen bilgiler eğitim politikalarının amaçlarını göstermektedir; ancak İslam dünyasında siyasi birliğin kesin olarak sağlandığı sonucuna ulaşılamaz.

Bu nedenle doğru seçenek D'dir.

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4 SORU ÇÖZÜMÜ

3. **Anadolu Selçuklu Devleti'nin son dönemlerinde görülen Türkmen hareketleri ile Osmanlı Devleti'nin kuruluş ve Fetret Devri sonrasında ortaya çıkan bazı dinî-sosyal ayaklanmalar birlikte değerlendirildiğinde aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?**

A) Siyasal otoritenin zayıfladığı dönemler, toplumsal hareketlerin yaygınlaşmasını kolaylaştırmıştır.

B) Dinî söylemler, farklı toplumsal kesimlerin desteğini sağlamada etkili bir araç olarak kullanılmıştır.

C) Ekonomi ve sosyal huzursuzluklar, ayaklanmaların taban bulmasına katkı sağlamıştır.

D) Bu hareketlerin temel amacı Anadolu'da yabancı devletlerin egemenliğini kabul ettirmektir.

E) Merkezî yönetimin taşra üzerindeki denetimini zayıflaması, isyanların geniş alanlara yayılmasını kolaylaştırmıştır.

Çözüm

Doğru Cevap: D)

A doğru: Otorite boşluğu ve merkezî gücün zayıflaması, tarih boyunca toplumsal hareketlerin yayılmasını kolaylaştırmıştır.

B doğru: Bu tür hareketlerde dinî söylem, kitle desteği sağlamada etkili bir araç olarak kullanılmıştır.

C doğru: Ekonomik sıkıntılar ve sosyal huzursuzluklar, ayaklanmaların toplumsal taban bulmasına katkı sağlamıştır.

E doğru: Taşra üzerindeki denetimin zayıflaması, isyanların daha geniş alanlara yayılmasını kolaylaştırmıştır.

D ulaşılamaz: Verilen örneklerde hareketlerin temel amacı yabancı devlet egemenliğini kabul ettirmek değil; daha çok siyasal, sosyal, ekonomik ve dinî temelli tepkiler ortaya koymaktır.

Bu nedenle doğru seçenek D'dir.

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4 SORU ÇÖZÜMÜ

4. **Osmanlı Devleti'nde görülen ilk dinî ve sosyal nitelikli halk ayaklanması olan Şeyh Bedreddin İsyanı'nı bastıran ve Venedikiilerle ilk Osmanlı deniz savaşı olan Çalı Bey Muharebesi'nin gerçekleştiği padişah aşağıdakilerden hangisidir?**

A) I. Murad

B) Orhan Gazi

C) Yıldırım Bayezid

D) Osman Gazi

E) Çelebi Mehmed

Çözüm

Doğru Cevap: E)

- **A yanlış:** I. Murad dönemi, Şeyh Bedreddin İsyanı ve Çalı Bey Muharebesi'nden daha erkendir.
- **B yanlış:** Orhan Gazi dönemi bu gelişmelerin yaşandığı dönem değildir.
- **C yanlış:** Yıldırım Bayezid, Ankara Savaşı öncesi dönemin padişahıdır; bu olaylar onun döneminde gerçekleşmemiştir.
- **D yanlış:** Osman Gazi dönemi Osmanlı'nın kuruluş yıllarıdır; verilen olaylarla örtüşmez.
- **E doğru:** Şeyh Bedreddin İsyanı Çelebi Mehmed döneminde bastırılmış, Venedikillerle yapılan Çalı Bey Muharebesi de bu dönemde gerçekleşmiştir.

Bu nedenle doğru seçenek E'dir.

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4 SORU ÇÖZÜMÜ

5. Tarihçi Halil İnalcık, Osmanlıların Balkanlardaki ilerleyişini değerlendirirken şu ifadeleri kullanmıştır: "Osmanlılar, fethettikleri topraklarda yalnızca askeri bir işgal gücü olarak kalmamış, bölgedeki yerel senyörlerin arazilerini mirî sistem içine alarak köylüyü feodal angaryalardan kurtarmışlardır. Aynı zamanda uygulanan istimâlet siyasetiyle Ortodoks reaya, Katolik Kilisesi'nin asimilasyon baskısına karşı Osmanlı'yı bir koruyucu olarak benimsemiştir."

Bu bilgiye dayanarak Osmanlı Devleti'nin Rumeli ve Balkanlardaki politikaları ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Bölgedeki feodal sistemin ekonomik dayanaklarının zayıflatıldığına

B) Reayanın üzerindeki mali ve fiziksel yükümlülüklerin hafifletildiğine

C) İskân politikasıyla Anadolu'daki Türkmen nüfusunun planlı şekilde bölgeye aktarıldığına

D) Mezhep farklılıklarının Osmanlı'nın bölgede tutunmasını kolaylaştırdığına

E) Gayrimüslim halkın inanç kimliğinin merkezi devlet güvencesi altına alındığına

Çözüm

Doğru Cevap: C)

A doğru: Bölgedeki yerel senyörlerin arazilerinin miri sisteme aktarılması, feodal ekonomik yapının zayıflatıldığını gösterir.

B doğru: Reayanın ağır angaryalardan kurtarılması, halk üzerindeki mali ve fiziksel yükümlülüklerin hafifletildiğini gösterir.

C ulaşılamaz: Metinde iskân siyaseti anlatılmamaktadır; Anadolu'daki Türkmen nüfusunun planlı biçimde bölgeye aktarılması bilgisi bu parçadan çıkarılamaz.

D doğru: Mezhep farklılıklarına rağmen Osmanlı'nın hoşgörülü ve koruyucu yaklaşımı, bölgede tutunmasını kolaylaştırmıştır.

E doğru: Katolik Kilisesi'nin asimilasyon baskısına karşı Osmanlı'nın koruyucu rol üstlenmesi, gayrimüslim halkın inanç kimliğinin merkezi devlet güvencesi altında olduğunu düşündürür.

→ **Bu nedenle *doğru seçenek C'dir.***

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4 SORU ÇÖZÜMÜ

6.

I. İlk şeyhülislamlık makamının oluşturulması

II. Divan-ı Hümayun'a sadrazamların başkanlık etmeye başlaması

III. Pençik sisteminin askerî teşkilatta uygulanmaya başlaması

Yukarıdakilerden hangileri Osmanlı Devleti'nin Kuruluş Dönemi teşkilatlanma çalışmaları arasında yer alır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

Çözüm

Doğru Cevap: C)

I doğru: İlk şeyhülislamlık makamının oluşturulması, Osmanlı'nın Kuruluş Dönemi teşkilatlanma çalışmaları arasındadır.

II yanlış: Divan-ı Hümayun'a sadrazamların başkanlık etmeye başlaması Fatih Dönemi'yle ilgilidir; Kuruluş Dönemi içinde değerlendirilmez.

III doğru: Pençik sisteminin askerî teşkilatta uygulanmaya başlaması Kuruluş Dönemi gelişmelerindendir.

Bu nedenle doğru seçenek C'dir.

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4 SORU ÇÖZÜMÜ

7. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde üretimi artırmaya yönelik uygulamalardan biri değildir?

A) Toprakların devletin kontrolünde tutulması

B) Olağanüstü durumlarda avarız vergisinin toplanması

C) Toprağını terkeden köylüden çiftbozan vergisinin alınması

D) Köylülerin topraklarını üç yıl üst üste boş bırakamaması

E) Toprak gelirlerinin bölge yöneticilerine görev karşılığında verilmesi

CEVAP: B

ÇÖZÜM

Osmanlı Devleti'nde üretimi artırmaya yönelik başlıca uygulamalar şunlardır:

- ✔ **Toprakların devletin kontrolünde tutulması** (miri arazi sistemi) üretimi artırmayı hedeflemektedir.
- ✔ **Toprağını terk eden köylüden çiftbozan vergisinin alınması**, üretimin sürekliliğini sağlamaya yöneliktir.
- ✔ **Köylülerin topraklarını üç yıl üst üste boş bırakamaması (çift sürme mecburiyeti)** üretimi teşvik eden bir uygulamadır.
- ✔ **Toprak gelirlerinin bölge yöneticilerine görev karşılığında verilmesi (tımar sistemi)** de üretimin sürekliliğini ve artmasını amaçlar.

B seçeneğindeki "Olağanüstü durumlarda avarız vergisinin toplanması" ise üretimi artırmaya yönelik değildir. Avarız vergisi, savaş, doğal afet, isyan gibi olağanüstü durumlarda halktan alınan geçici bir vergi türüdür. Amacı mali ihtiyacı karşılamak olup üretimi artırmaya yönelik değildir.

Bu nedenle doğru cevap B seçeneğidir.

8. **Aşağıdakilerden hangisi, XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde idari, mali ve sosyal alanlarda yaşanan derin krizlerin ve çözülmenin nedenleri arasında sayılamaz?**

A) Savaşların uzun sürmesi, askerî harcamaların artması ve ganimet gelirlerinin azalması

B) Tımar sisteminin yozlaşmasıyla birlikte köylülerin topraklarını terk ederek "çiftbozan" olması

C) Yeniçeri Ocağı'na usule aykırı alımlar yapılması ve ulufe ödemelerinin hazineye yük olması

D) Coğrafi Keşifler'in etkisiyle İpek ve Baharat yollarının önemini kaybetmesi ve gümrük gelirlerinin düşmesi

E) Bütçe açıklarını kapatmak amacıyla "Esham" adı verilen iç borçlanma sistemine geçilmesi

Doğru Cevap: E)

- **A doğru:** Savaşların uzun sürmesi, askerî harcamaların artması ve ganimet gelirlerinin azalması XVII. yüzyıl krizlerinin nedenleri arasındadır.
- **B doğru:** Tımar sisteminin bozulması ve köylülerin çiftbozan olması, mali ve sosyal yapıyı olumsuz etkilemiştir.
- **C doğru:** Yeniçeri Ocağı'na ulufe karşılığı usulsüz alımlar yapılması, hazinede yük oluşturmuştur.
- **D doğru:** Coğrafi Keşifler sonrası İpek ve Baharat yollarının önem kaybetmesi, gümrük gelirlerini düşürmüştür.
- **E sayılamaz:** "Esham" sistemi, XVII. yüzyılın değil daha sonraki dönemin, özellikle XVIII. yüzyılın uygulamasıdır. Bu nedenle soruda verilen dönem için doğru seçenek E'dir.

Bu nedenle doğru seçenek E'dir.

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4 SORU ÇÖZÜMÜ

9. Osmanlı Devleti'nde uygulanan tımar sisteminde, tımar sahiplerinin kendilerine tahsis edilen topraklardaki gelirleri toplama hakkına karşılık devlet adına yerine getirmekle yükümlü oldukları çeşitli görevler bulunmaktaydı.

Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde tımar sahibinin bu görevleri arasında yer alır?

A) Eyaletin genel yönetim işlerini yürütmek

B) Taşrada davalara bakarak hukuki anlaşmazlıkları çözmek

C) Kapıkulu askerlerinin ulufe adı verilen maaşlarını ödemek

D) Gelirine karşılık "cebelü" adı verilen atlı asker beslemek

E) Başkente doğrudan aktarılacak olan cizye vergilerini toplamak

Çözüm

Doğru Cevap: D)

D) Doğru: Tımar sahibi, elde ettiği gelire karşılık cebelü denilen atlı asker yetiştirip sefere götürmekle yükümlüdür.

A) Yanlış: Eyaletin genel yönetimi beylerbeyi / sancak yöneticileriyle ilgilidir.

B) Yanlış: Hukuki davalara kadılar bakar.

C) Yanlış: Kapıkulu askerlerinin ulufesi merkezi hazine tarafından ödenir.

E) Yanlış: Cizye merkezi maliye düzeniyle ilgilidir, tımar sahibinin temel görevi değildir.

Bu nedenle doğru seçenek D'dir.

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4 SORU ÇÖZÜMÜ

10. **Tanzimat Fermanı ile tüm Osmanlı tebaası için mecburi tutulan ancak gayrimüslimlerin itirazları üzerine Islahat Fermanı'nda bedel ödeme kolaylığı getirilerek fiilen rafa kaldırılan karar aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Müsadere sistemine son verilmesi

B) Mahkemelerin herkese açık ve bağımsız olması

C) Askerliğin herkes için zorunlu vatan hizmeti sayılması

D) Vergilerin herkesin gelirine göre adaletli toplanması

E) İltizam usulünün yasaklanması

Çözüm

Doğru Cevap: C)

- Tanzimat Fermanı, tüm tebaanın askerlik yükümlülüğünü esas alan bir yaklaşım getirmiştir.
- Gayrimüslimlerin itirazları üzerine Islahat Fermanı döneminde bedel ödeme uygulamasıyla bu zorunluluk fiilen yumuşatılmış / rafa kaldırılmıştır.

Diğer seçenekler bu sorudaki doğrudan uygulama değildir:

- **A)** Müsadere sistemine son verilmesi, mülkiyet haklarıyla ilgili bir düzenlemedir.
- **B)** Mahkemelerin herkese açık ve bağımsız olması, yargı alanındaki bir ıslahattır.
- **D)** Vergilerin herkesin gelirine göre toplanması, vergi adaletiyle ilgili bir düzenlemedir.
- **E)** İltizam usulünün yasaklanması, mali alandaki bir düzenlemedir.

Bu nedenle doğru seçenek C'dir.

11. II. Mahmut Dönemi'nde yapılan bazı uygulamalar şunlardır:

- Tımar sistemine son verilerek devlet memurlarına hazineden maaş bağlanması.
- İstanbul'da kız ve erkek çocuklar için ilköğretimin zorunlu hâle getirilmesi.
- Posta ve pasaport teşkilatının kurularak yurt içi seyahatlerin denetim altına alınması.
- Osmanlı Devleti'nin ilk resmî gazetesi olan Takvim-i Vekayi'nin yayımlanması.

Bu uygulamalarla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Merkezi otoritenin ülke genelindeki kontrolünün artırılmaya çalışıldığı

B) Devlet ile halk arasındaki iletişimin ve haberdar etme sürecinin güçlendirildiği

C) Ülkede anayasal hukuk devleti düzenine geçiş yapıldığı

D) Eğitim alanında toplumsal tabana yönelik yenilikler yapıldığı

E) Kamu görevlilerinin ekonomik durumlarının doğrudan merkeze bağlandığı

Çözüm

Doğru Cevap: C)

Verilen uygulamalar II. Mahmut Dönemi'nde devletin merkezî yapısını güçlendirmek, iletişimi artırmak, eğitimi yaygınlaştırmak ve memuriyet sistemini yeniden düzenlemek amacıyla yapılmıştır. Ancak bu düzenlemeler, ülkede anayasal hukuk devleti düzenine geçişi göstermemektedir. Bu nedenle söylenemez olan ifade **C** seçeneğidir.

A) Doğrudur. Posta-pasaport teşkilatı, Takvim-i Vekayi ve tımar sisteminin kaldırılması gibi uygulamalar merkezi otoritenin ülke genelinde kontrolünü artırmaya yöneliktir.

B) Doğrudur. Posta teşkilatı ve Takvim-i Vekayi, devlet ile halk arasındaki iletişimi ve halkın bilgilenmesini güçlendirmiştir.

C) Yanlıştır. II. Mahmut Dönemi'nde anayasal bir yönetime geçiş olmamış; mutlak monarşi anlayışı devam etmiştir.

D) Doğrudur. Kız ve erkek çocuklar için ilköğretimin zorunlu hâle getirilmesi, eğitim alanında toplumsal tabana yönelik önemli bir yeniliktir.

E) Doğrudur. Tımar sisteminin kaldırılarak memurlara hazineden maaş bağlanması, kamu görevlilerinin ekonomik durumlarının doğrudan merkeze bağlanmasını sağlamıştır.

12. Sultan II. Mahmut, tebaası arasındaki farklılıkları nasıl gördüğünü şu meşhur sözleriyle ifade etmiştir:
"Ben tebaamdan Müslümanları camide, Hristiyanları kilisede, Musevileri de havrada görmek isterim. Başka bir farkları yoktur. Aralarında din farkı ne olursa olsun, hepsi benim evladımdır ve kanun önünde eşittir."

Sultan II. Mahmut'un bu ifadeleri, daha sonraki dönemlerde devletin resmî politikası hâline gelecek olan aşağıdaki siyasi anlayışlardan hangisinin erken dönem bir yansımasıdır?

A) Osmanlıcılık

B) Batıcılık

C) Türkçülük

D) Adem-i Merkeziyetçilik

E) İslamcılık

Çözüm

Doğru Cevap: A)

- II. Mahmut'un sözlerinde din farkı gözetmeksizin tüm tebaanın kanun önünde eşit kabul edilmesi vurgulanmaktadır.
- Bu anlayış, Osmanlı Devleti'nde farklı din ve milletlerden unsurları ortak bir Osmanlı kimliği altında bir arada tutmayı amaçlayan Osmanlıcılık fikrinin erken bir yansımasıdır.
- Diğer seçenekler uygun değildir: Batıcılık Batı kurumlarını örnek alma düşüncesidir; Türkçülük Türk ulusal kimliğini öne çıkarır; Adem-i Merkeziyetçilik yerel yönetimlerin güçlendirilmesiyle ilgilidir; İslamcılık ise Müslüman unsurları birlik içinde toplama fikridir.
- **Bu nedenle doğru seçenek A'dır.**

13. Birinci Dünya Savaşı'nın ilk aylarında Osmanlı Devleti, kapitülasyonları tek taraflı olarak kaldırdığını ilgili devletlere bildirmiştir. Ancak bazı Avrupa devletleri bu kararı hukuken geçerli saymadıklarını açıklamışlardır.

Osmanlı Devleti'nin bu kararı alma amacı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Devletin ekonomik ve hukuki egemenliğini güçlendirmek

B) İtilaf Devletleri ile barış görüşmelerini hızlandırmak

C) Boğazların uluslararası komisyon tarafından yönetilmesini sağlamak

D) Balkan devletlerinin savaşa katılmasını teşvik etmek

E) Savaş sırasında dış borçların tamamen silinmesini sağlamak

Çözüm

Doğru Cevap: A)

Kapitülasyonlar, Osmanlı Devleti'nin ekonomik ve hukuki egemenliğini sınırlayan ayrıcalıklardı. Devlet, I. Dünya Savaşı'nın başında bu ayrıcalıkları tek taraflı olarak kaldırarak **ekonomik ve hukuki bağımsızlığını güçlendirmeyi** amaçlamıştır.

B) Barış görüşmelerini hızlandırmak amacı yoktur. Tam tersine, egemenliği güçlendirme çabası, savaş döneminin şartlarıyla ilişkilidir.

C) Boğazların uluslararası komisyon tarafından yönetilmesi, 1915'te kaldırılmış kapitülasyonlarla ilgili değildir.

D) Balkan devletlerinin savaşa katılmasıyla doğrudan bir bağlantısı yoktur. Osmanlı'nın böyle bir amacı bulunmamaktadır.

E) Savaş sonunda dış borçların tamamen silinmesi garanti altına alınmamıştır. Böyle bir hedefi de yoktur.

Bu nedenle doğru seçenek A'dır.

14. Mondros Mütarekesi hükümlerine göre; Toros tünelleri, bütün demir yolları, limanlar ve deniz işletmeleri ile hükümet haberleşmesi dışındaki tüm telsiz, telgraf ve telefon hatlarının kontrolü İtilaf Devletlerine bırakılmıştır.

İtilaf Devletlerinin bu uygulamayla;

I. İşgallere karşı ortak bir ulusal bilincin ve direnişin organize edilmesini engellemek,

II. İşgal edecekleri bölgelere yapacakları askerî sevkiyat ve lojistik desteği kolaylaştırmak,

III. Osmanlı Devleti'nin siyasi varlığına hukuken son vermek

hedeflerinden hangilerini amaçladığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

Çözüm

Doğru Cevap: C) I ve II

- **I doğru:** Haberleşme ağının denetim altına alınması, işgallere karşı ortak bilinç oluşmasını ve direnişin organize edilmesini zorlaştırmayı amaçlamıştır.
- **II doğru:** Demir yolu, liman ve tünellerin kontrolü, işgal bölgelerine askerî sevkiyat ve lojistik desteği kolaylaştırmıştır.
- **III yanlış:** Bu uygulamalar Osmanlı Devleti'nin siyasi varlığını hukuken sona erdirmez; bu durum Mondros'un ardından fiilî denetimi artırmaya yöneliktir.

Bu nedenle doğru seçenek C'dir.

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4 SORU ÇÖZÜMÜ

15. Amasya Görüşmeleri sonunda İstanbul Hükümeti, Heyet-i Temsiliye'nin varlığını resmen kabul etmiş; yapılacak seçimlerin ardından toplanacak Mebusan Meclisinin güvenli bir yerde çalışması yönündeki görüşünü de dikkate almıştır.

Bu gelişmeye göre;

I. Temsil Heyeti'nin yürütme yetkisini tamamen devraldığı,

II. İstanbul Hükümeti'nin Milli Mücadele hareketini resmen muhatap aldığı,

III. Heyet-i Temsiliye'nin padişah tarafından desteklendiği,

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III D) II ve III E) I, II ve III

Çözüm

Doğru Cevap: B) Yalnız II

II doğru: İstanbul Hükümeti'nin Heyet-i Temsiliye'yi resmen kabul etmesi, Milli Mücadele hareketini resmen muhatap aldığını gösterir.

I yanlış: Bu gelişme, Temsil Heyeti'nin yürütme yetkisini tamamen devraldığını göstermez. Sadece siyasi varlığının kabul edildiği anlaşılır.

III yanlış: Verilen bilgi, Heyet-i Temsiliye'nin padişah tarafından desteklendiğini değil, İstanbul Hükümeti tarafından muhatap alındığını gösterir.

Bu nedenle doğru seçenek B'dir.

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4 SORU ÇÖZÜMÜ

SORU

16. Kütahya - Eskişehir Muharebeleri öncesinde;

I. Aslıhanlar ve Dumlupınar taarruzlarının yapılması,

II. İtalya'nın Anadolu'da işgal ettiği yerleri boşaltma kararı alması,

III. Mustafa Kemal Paşa'ya Başkomutanlık yetkisinin verilmesi

gelişmelerinden hangileri gerçekleşmiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) II ve III E) I, II ve III

ÇÖZÜM

- **I doğru:** Aslıhanlar ve Dumlupınar taarruzları Kütahya-Eskişehir Muharebeleri'nden önce gerçekleşmiştir.
- **II doğru:** İtalya, Anadolu'da işgal ettiği yerleri boşaltma kararı almıştır.
- **III yanlış:** Mustafa Kemal Paşa'ya Başkomutanlık yetkisi Kütahya-Eskişehir Muharebeleri'nden sonra, Sakarya Savaşı öncesinde verilmiştir.

Sonuç: I ve II doğru olduğundan cevap C'dir.

DOĞRU CEVAP: C

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4

SORU ÇÖZÜMÜ

SORU

17. Millî Mücadele Dönemi'nde, Erzurum Kongresi öncesinde askerlik mesleğinden istifa eden Mustafa Kemal'e, "Ben ve kolordum emrinizdeyiz Paşam!" **diyerek en büyük askerî ve manevi desteği veren, Doğu Cephesi'nde kazandığı başarllarından dolayı tarihimizde** "Şark Fatihi" **unvanıyla anılan komutan aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Ali Fuat Cebesoy

B) İsmet İnönü

C) Fevzi Çakmak

D) Kâzım Karabekir

E) Refet Bele

ÇÖZÜM

- Doğru cevap **D: Kâzım Karabekir.**
- Mustafa Kemal, askerlik görevinden istifa ettikten sonra Erzurum Kongresi sürecinde en büyük askerî ve manevi desteği **Kâzım Karabekir'den** görmüştür.
- Kâzım Karabekir, Doğu Cephesi'nde elde ettiği başarılar nedeniyle **"Şark Fatihi"** olarak anılmıştır.
- Bu nedenle soruda aranan komutan **Kâzım Karabekir'dir.**

DOĞRU CEVAP: D

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4 SORU ÇÖZÜMÜ

SORU

18. Mustafa Kemal, Millî Mücadele'nin milletin bağımsızlık iradesine dayandığını, hiçbir devletin himaye ve desteği altında hareket edilmeyeceğini ifade etmiş; yürütülen mücadelenin yalnızca Türk milletinin değil, bağımsızlığını kaybetmiş bütün milletlerin de umut kaynağı olacağını belirtmiştir.

Mustafa Kemal'in bu açıklamaları çerçevesinde, Millî Mücadele'nin temel anlayışıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Bağımsızlık ilkesinden taviz verilmediği

B) Millî iradenin esas alındığı

C) Emperyalizme karşı bir duruş sergilendiği

D) Mücadelenin evrensel bir bağımsızlık mesajı taşıdığı

E) Yabancı devletlerin askerî desteğine dayandırıldığı

ÇÖZÜM

- Mustafa Kemal'in sözleri, mücadelenin **hiçbir devletin himaye ve desteği altında yürütülmeyeceğini** açıkça vurgulamaktadır.
- Millî Mücadele'nin milletin bağımsızlık iradesine dayandığı belirtilerek **millî iradenin esas alındığı** ifade edilmiştir.
- Hiçbir devletin desteği olmadan hareket edileceği söylenerek **emperyalizme karşı bir duruş** sergilendiği anlaşılır.
- Mücadelenin yalnız Türk milleti için değil, bağımsızlığını kaybetmiş bütün milletler için de umut kaynağı olacağı belirtilerek **evrensel bir bağımsızlık mesajı** taşıdığı vurgulanmıştır.
- Ancak açıklamalarda mücadelenin **yabancı devletlerin askerî desteğine dayandığına** dair hiçbir ifade yoktur. Tam tersine, hiçbir devletin himaye ve desteği olmadan hareket edileceği açıkça belirtilmiştir.

Bu nedenle söylenemez olan ifade E seçeneğidir.

DOĞRU CEVAP: E

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4 SORU ÇÖZÜMÜ

SORU

19. Türk ordusunun Büyük Taarruz sonrasında elde ettiği askerî başarılar, İngiltere'de Türkiye politikasının sert biçimde eleştirilmesine neden olmuş ve hükûmet değişikliğini beraberinde getirmiştir.

İngiltere'de yaşanan bu siyasi gelişmenin temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) İtilaf Devletleri'nin Sevr Antlaşması'nı tamamen yürürlükten kaldırması

B) TBMM'nin kapitülasyonları tek taraflı olarak kaldırdığını ilan etmesi

C) TBMM'nin Sovyet Rusya ile yeni bir ittifak antlaşması imzalaması

D) Fransa ve İtalya'nın Anadolu'daki işgal faaliyetlerini yeniden başlatması

E) Mudanya Ateşkes Antlaşması'nın imzalanması

ÇÖZÜM

- Büyük Taarruz sonrasında kazanılan askerî başarılar, **Türk ordusunun gücünü açıkça ortaya koymuş** ve İtilaf Devletleri'ni, Türkiye ile **ateşkes arayışına zorlamıştır.**
- Mudanya Ateşkes Anlaşması'nın imzalanması; İngiltere'nin Türkiye'ye karşı izlediği **sert ve uzlaşmaz politikanın başarısız olduğunu** göstermiştir.
- Bu durum İngiltere'de **güçlü eleştirilere** yol açmış, kamuoyu ve muhalefetin baskısıyla **hükûmetin değişmesine (düşmesine)** zemin hazırlamıştır.
- Diğer seçenekler **temel neden değildir:**
  - **A)** Sevr'in kaldırılması böyle bir gelişmeye yol açmamıştır.
  - **B)** Kapitülasyonların kaldırılması İngiltere'de hükûmet değişikliğine neden olmamıştır.
  - **C)** Sovyet Rusya ile ittifak antlaşması bu değişikliğin doğrudan nedeni değildir.
  - **D)** Fransa ve İtalya'nın faaliyetleri İngiltere'deki hükûmet değişikliğinin nedeni değildir.

Bu nedenle doğru cevap E seçeneğidir.

DOĞRU CEVAP: E

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4 SORU ÇÖZÜMÜ

SORU

20. 1923 yılı sonlarında, Hindistan Müslümanlarının önderlerinden Ağa Han ve Emir Ali tarafından Başbakan İsmet Paşa'ya gönderilen; ancak henüz hükümetin eline geçmeden İstanbul basınında yayımlanarak Ankara'da büyük bir siyasi krize ve tepkiye neden olan mektubun konusu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Musul meselesinde İngiltere'ye karşı Türkiye'ye diplomatik destek verilmesi

B) Şeriye ve Evkaf Vekâletinin hükümet içindeki varlığının sürdürülmesi

C) Halifelik makamının saygınlığının ve siyasi otoritesinin korunması

D) Türkiye'deki tekke, zaviye ve türbelerin faaliyetlerine izin verilmesi

E) Lozan sonrasında yabancı okullara dini eğitim verme serbestisinin tanınması

ÇÖZÜM

- **Doğru cevap C: Halifelik makamının saygınlığının ve siyasi otoritesinin korunması.**
- Hindistan Müslümanlarının önderlerinden Ağa Han ve Emir Ali tarafından gönderilen mektup, **halifeliğin konumunun korunmasına yönelikti.**
- Mektubun basında yayımlanması, **iç işlerine dış müdahale** olarak algılanmış ve Ankara'da siyasi tepkiye yol açmıştır.
- Bu olay, özellikle **halifelik kurumunun siyasal gücü ve saygınlığı** etrafında tartışma yaratmıştır.
- Diğer seçenekler mektubun doğrudan konusu değildir.

Bu nedenle doğru cevap C seçeneğidir.

DOĞRU CEVAP: C

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4 SORU ÇÖZÜMÜ

SORU

21. 1924 Anayasası ile millî egemenlik anlayışı korunmuş, devletin temel yapısına ilişkin birçok düzenleme anayasal güvence altına alınmıştır.

Buna göre aşağıdaki uygulamalardan hangisinin 1924 Anayasası'nın getirdiği düzenlemelerden biri olduğu söylenemez?

A) Devletin yönetim biçiminin Cumhuriyet olarak kabul edilmesi

B) Türk vatandaşlığının anayasal bir kavram olarak tanımlanması

C) Yasama yetkisinin Türkiye Büyük Millet Meclisine bırakılması

D) Kanunların anayasaya uygunluğunu denetleme görevinin Anayasa Mahkemesine verilmesi

E) Temel hak ve hürriyetlerin anayasal güvence altına alınması

ÇÖZÜM

- **Doğru cevap D:** Kanunların anayasaya uygunluğunu denetleme görevinin **Anayasa Mahkemesine verilmesi**.
- 1924 Anayasası, **millî egemenlik** anlayışını korumuş ve devletin temel yapısına ilişkin pek çok düzenleme getirmiştir.
- Ancak Anayasa Mahkemesi 1924 Anayasası ile değil, **1961 Anayasası** ile kurulmuştur.
- Bu nedenle kanunların anayasaya uygunluğunu denetleme görevinin Anayasa Mahkemesine verilmesi 1924 Anayasası'nın **getirdiği bir düzenleme değildir.**
- Diğer seçeneklerde yer alan bazı unsurlar 1924 Anayasası'nın genel düzenlemeleriyle ilişkilendirilebilir; soruda ayırt edilmesi gereken nokta **Anayasa Mahkemesidir.**

Bu nedenle doğru cevap **D seçeneğidir.**

DOĞRU CEVAP: D

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4

SORU ÇÖZÜMÜ

SORU

22. Atatürk Dönemi'nde ekonomik bağımsızlık temel ilke olarak benimsenmiş; buna rağmen sanayi yatırımlarının hızlandırılması amacıyla farklı ülkelerden uygun koşullarda dış kredi temin edilmiştir. Bu süreçte herhangi bir devlete ekonomik bakımdan bağımlı hâle gelinmemesine özen gösterilmiştir.

Bu bilgi ve dönemin uygulamaları dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Ekonomik kalkınmada pragmatik bir yaklaşım benimsendiğine

B) Yatırım finansmanında ihtiyaçlara göre farklı yöntemlerin kullanıldığına

C) Dış ekonomik ilişkilerde tek bir devlete bağlı kalınmadığına

D) Devletçilik anlayışının dış finansman kullanımını tamamen engellediğine

E) Ekonomik kararların tam bağımsızlık anlayışıyla bağdaştırılmaya çalışıldığına

ÇÖZÜM

- Paragrafa göre Atatürk Dönemi'nde **"ekonomik bağımsızlık"** temel ilke olarak benimsenmiş; ancak sanayi yatırımlarını hızlandırmak için **farklı ülkelerden** uygun koşullarda **dış kredi** temin edilmiştir.
- Bu süreçte **herhangi bir devlete** ekonomik bakımdan **bağımlı hâle gelinmemesine** özen gösterilmiştir.
- Bu durum; ekonomik kalkınmada **pragmatik bir yaklaşım** sergilendiğini, ihtiyaçlara göre **farklı finansman yöntemlerinin** kullanıldığını, **tek bir devlete bağlı kalınmadığını** ve ekonomik kararların **tam bağımsızlık anlayışıyla bağdaştırılmaya çalışıldığını** gösterir.
- Ancak bu bilgilerden, devletçilik anlayışının dış finansman kullanımını **tamamen engellediği** sonucuna ulaşılamaz.
- Dolayısıyla ulaşılamayacak ifade **D seçeneğidir.**

Bu nedenle doğru cevap D seçeneğidir.

DOĞRU CEVAP: D

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4

SORU ÇÖZÜMÜ

SORU

23. Atatürk Dönemi'nde tarımsal üretimin artırılması, çiftçinin desteklenmesi ve modern tarım yöntemlerinin yaygınlaştırılması amacıyla çeşitli düzenlemeler hayata geçirilmiştir.

Bu doğrultuda gerçekleştirilen uygulamalar dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisinin söz konusu amaçlara yönelik çalışmalar arasında gösterilemez?

A) Kabotaj Kanunu'nun yürürlüğe girmesi

B) Tarım Kredi Kooperatiflerinin kurulması

C) Ziraat Bankasının kredi imkânlarının genişletilmesi

D) Aşar vergisinin kaldırılması

E) Örnek çiftliklerin oluşturulması

ÇÖZÜM

- **Doğru cevap A:** Kabotaj Kanunu'nun yürürlüğe girmesi.
- **Soru;** **tarımsal üretimi artırma, çiftçiyi destekleme ve modern tarım yöntemlerini yaygınlaştırmaya** yönelik uygulamaları sormaktadır.
- Kabotaj Kanunu, **deniz taşımacılığı ve ekonomik bağımsızlıkla** ilgilidir; tarım alanına doğrudan yönelik bir uygulama değildir.
- Tarım Kredi Kooperatifleri, **çiftçiye destek sağlama** amacı taşır.
- Ziraat Bankasının kredi imkânlarının genişletilmesi, üreticinin **finansmanını kolaylaştırır.**
- Aşar vergisinin kaldırılması, **çiftçinin yükünü hafifleten** önemli bir tarım politikasıdır.
- Örnek çiftliklerin oluşturulması, **modern tarım yöntemlerinin yaygınlaştırılmasına** yöneliktir.
- Bu nedenle tarımsal amaçlarla doğrudan ilişkili olmayan seçenek **A'dır.**

DOĞRU CEVAP: A

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4 SORU ÇÖZÜMÜ

SORU

24. Aşağıdakilerden hangisi, Türkiye'nin İki Savaş Arası Dönem'de gerçekleştirdiği dış politika faaliyetlerinden veya elde ettiği diplomatik kazanımlardan biri değildir?

A) Milletler Cemiyeti'ne üye olunması

B) Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü'ne katılım sağlanması

C) Nüfus Mübadelesi sorununun çözüme kavuşturulması

D) Savaşın ulusal politika aracı olmaktan çıkarılmasını öngören Briand - Kellogg Paktı'na dâhil olunması

E) Bozkurt-Lotus davasında Lahey Adalet Divanının Türkiye'yi haklı bulması

ÇÖZÜM

- **Doğru cevap B: Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü'ne katılım sağlanması.**
- **Soru, İki Savaş Arası Dönem'deki gelişmeleri sormaktadır.**
- **NATO, 1949'da kurulmuştur ve Türkiye 1952'de NATO'ya katılmıştır; bu nedenle İki Savaş Arası Dönem'e ait değildir.**
- **A, C, D ve E seçenekleri Türkiye'nin İki Savaş Arası Dönem dış politikasıyla ilişkilidir.**
- **Bu nedenle, o döneme ait olmayan seçenek B'dir.**

DOĞRU CEVAP: B

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4 SORU ÇÖZÜMÜ

SORU

25. "Mihver devletlerine karşı ortak savaşma ve barış antlaşması imzalama" **kararı almak amacıyla Ocak 1942'de ABD, SSCB, İngiltere ve yirmi iki devletin bir araya gelmesi aşağıdakilerden hangisine neden olmuştur?**

A) Birleşmiş Milletler İttifakı'nın kurulmasına

B) Varşova Paktı'nın kurulmasına

C) Yalta Konferansı'nın toplanmasına

D) Almanya'nın Barbarossa Harekatı'nı başlatmasına

E) Atlantik Bildirisi'nin yayımlanmasına

ÇÖZÜM

- **Doğru cevap A: Birleşmiş Milletler İttifakı'nın kurulmasına.**
- Ocak 1942'de ABD, SSCB, İngiltere ve diğer 22 devlet bir araya gelerek Mihver devletlerine karşı ortak mücadele ve barış esaslarını kabul etmişlerdir. Bu gelişme, **"Birleşmiş Milletler Bildirisi"** ile ilişkilidir.
- Bu süreç, **Birleşmiş Milletler İttifakı'nın oluşumuna zemin hazırlamıştır.**
- Diğer seçenekler uygun değildir:
  - Varşova Paktı, Soğuk Savaş döneminde (1955) kurulmuştur.
  - Yalta Konferansı 1945'te yapılmıştır.
  - Barbarossa Harekatı 1941'de Almanya'nın SSCB'ye saldırısıdır.
  - Atlantik Bildirisi 1941'de ABD ve İngiltere arasında yayımlanmıştır.
- Bu nedenle doğru cevap **A** seçeneğidir.

DOĞRU CEVAP: A

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4

SORU ÇÖZÜMÜ

SORU

26. 1941 tarihli Atlantik Bildirisi'nde temel ham maddelerden bütün devletlerin eşit biçimde yararlanması ve uluslararası ekonomik iş birliğinin geliştirilmesi hedeflenmiştir.

Bu bilgilerden hareketle;

I. Ekonomik eşitsizliklerin azaltılmasının amaçlandığı,

II. Devletler arasında ekonomik iş birliğinin teşvik edildiği,

III. Sömürgecilik faaliyetlerinin tamamen sona erdirildiği

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

ÇÖZÜM

- **Doğru cevap C: I ve II.**
- Atlantik Bildirisi'nde temel ham maddelerden tüm devletlerin eşit biçimde yararlanması hedeflenmiştir; bu durum **ekonomik eşitsizlikleri azaltma amacına** işaret eder.
- Uluslararası ekonomik iş birliğinin geliştirilmesi hedefi, **devletler arasında ekonomik iş birliğinin teşvik edildiğini** gösterir.
- Ancak metinde **sömürgecilik faaliyetlerinin tamamen sona erdirildiğine dair bir ifade yoktur.**
- Bu nedenle **I ve II'ye** ulaşılır, **III'e ulaşılamaz.**

DOĞRU CEVAP: C

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4 SORU ÇÖZÜMÜ

SORU

27. Türkiye'nin 1952 yılında NATO'ya üye olmasının ardından izlediği dış politika dikkat alındığında aşağıdaki gelişmelerden hangisinin bu politikanın doğal sonuçlarından biri olduğu söylenemez?

A) Batı güvenlik sistemi içinde yer alması

B) ABD ile askerî ilişkilerin gelişmesi

C) Sovyet tehdidine karşı ortak savunma anlayışının benimsenmesi

D) Türkiye'nin Bağlantısızlar Hareketine kurucu üye olması

E) Türkiye'nin savunma stratejisinde kolektif güvenlik anlayışının güçlenmesi

ÇÖZÜM

- **Doğru cevap D: Türkiye'nin Bağlantısızlar Hareketine kurucu üye olması.**
- Türkiye'nin 1952'de NATO'ya katılması, onu Batı blokuna ve kolektif güvenlik sistemine dahil etmiştir.
- Bu süreçte ABD ile askerî ilişkiler gelişmiş, Sovyet tehdidine karşı ortak savunma anlayışı benimsenmiş ve Türkiye Batı güvenlik sistemi içinde yer almıştır.
- Savunma stratejisinde kolektif güvenlik anlayışı da güçlenmiştir.
- Ancak Bağlantısızlar Hareketi, bloklara katılmayan ülkelerin hareketidir; bu nedenle Türkiye'nin bu harekete kurucu üye olması NATO sonrası izlenen politikanın doğal sonucu değildir.
- Bu nedenle doğru cevap **D** seçeneğidir.

DOĞRU CEVAP: D

28. Aşağıdaki özelliklerden hangisi, Türkiye'nin Kuzey Yarım Küre'de yer aldığının kesin bir kanıtı olarak gösterilemez?

A) Güney sektörlü rüzgârların sıcaklık ortalamalarını yükseltmesi

B) Dağlık alanlarda tarım ve orman üst sınırının güney yamaçlarda daha yüksek olması

C) Cisimlerin öğle vaktindeki gölge yönünün yıl boyunca daima kuzeye düşmesi

D) Yatay zeminlere Güneş ışınlarının yılın hiçbir döneminde dik açıyla gelmemesi

E) Güneyden kuzeye doğru gidildikçe ardışık iki meridyen arasındaki mesafenin daralması

ÇÖZÜM

Yatay zeminlere Güneş ışınlarının yılın hiçbir döneminde dik açıyla gelmemesi, yalnızca Türkiye'nin Kuzey Yarım Küre'de olduğunun değil, aynı zamanda orta kuşak içinde yer aldığının da göstergesidir.
Bu nedenle tek başına Kuzey Yarım Küre'de yer aldığının kesin kanıtı olarak gösterilemez.

DOĞRU CEVAP D

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4

SORU ÇÖZÜMÜ

29. Mersin ile Karaman arası çizilecek kuş uçuşu hat, aşağıdaki dağ sıralarından hangisini dik keser?

A) Aladağlar
B) Geyik
C) Bolkar ✓
D) Tahtalı
E) Sultan

ÇÖZÜM

✓ Mersin ile Karaman arasında uzanan kuş uçuşu hattın yönü genel olarak kuzeybatı-güneydoğu (KB-GD) doğrultusundadır.
Bolkar Dağları ise batı-doğu (B-D) doğrultusunda uzanır.
Bu nedenle Mersin ile Karaman arasındaki hat, Bolkar Dağlarını **dik keser**.

DOĞRU CEVAP C

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4 SORU ÇÖZÜMÜ

30. Türkiye'de suları denizlere ulaştıramayan kapalı havza göllerinin suları tatlı değildir; ancak bu göllerin sularının kimyasal özellikleri de birbirinin aynısı değildir. Örneğin; Tuz Gölü'nün suları tuzlu, Van Gölü'nün suları sodalı, Burdur Gölü'nün suları ise acı karakterdedir.

Bu üç gölün de kapalı havzada yer almasına rağmen sularının kimyasal yapılarının birbirinden farklı olması, temel olarak aşağıdakilerden hangisiyle açıklanır?

A) Göl çanaklarının oluşum kökenlerinin birbirinden farklı olması

B) Göllerin deniz seviyesinden yüksekliklerinin farklı olması

C) Havzalarındaki litolojik yapının farklılık göstermesi

D) Gölleri besleyen akarsuların debi ve rejimlerinin farklı olması

E) Göllerin bulunduğu bölgelerdeki buharlaşma şiddetlerinin farklı olması

ÇÖZÜM

Kapalı havza göllerinde suların kimyasal özellikleri, gölün bulunduğu havzadaki kayaçların (litolojinin) yapısına göre değişir. Farklı litolojik yapılar, suya farklı iyonların karışmasına neden olur.

Bu nedenle Tuz Gölü tuzlu, Van Gölü sodalı, Burdur Gölü acı karakterde olabilir.

Doğru cevap: C) Havzalarındaki litolojik yapının farklılık göstermesi.

DOĞRU CEVAP C

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4 SORU ÇÖZÜMÜ

31. SORU

Toros Dağları, Akdeniz kıyısında denize paralel olarak uzanır. Deniz üzerinden gelen nemli hava kütleleri bu dağların denize dönük yamaçlarına çarparak orografik yağışlara neden olur.

Buna göre, Antalya kıyılarında;

I. poyraz,

II. lodos,

III. kıble

rüzgârlarından hangilerinin esme sıklığının artması, kente düşen yağış miktarını artırır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) II ve III ✔

ÇÖZÜM

✔ Antalya kıyıları için denizden gelen nemli hava kütleleri yağışın başlıca kaynağıdır.

- **Lodos,** güneybatıdan eserek Akdeniz üzerinden nem alır ve Toros Dağları'nın denize dönük yamaçlarına çarparak orografik yağışları artırır.
- **Kıble,** güney yönlerden esen ve deniz üzerinden nem taşıyan diğer bir rüzgârdır. Bu nedenle oda yağışı artırır.
- **Poyraz,** kuzeydoğudan karadan eser. Karasal karakterlidir, nem taşımaz; bu nedenle yağışı artırmaz.

→ **Bu yüzden yağış miktarını artıran rüzgarlar II (lodos) ve III (kıble)'dir.**

DOĞRU CEVAP E

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4 SORU ÇÖZÜMÜ

32. SORU

Aşağıdaki tabloda üç farklı ilin aynı sayım dönemine ait aritmetik ve fizyolojik nüfus yoğunlukları verilmiştir:

İl	Aritmetik Nüfus Yoğunluğu (kişi/km^2)	Fizyolojik Nüfus Yoğunluğu (kişi/km^2)
X	55	60
Y	55	280
Z	55	110

Buna göre illerle ilgili;

I. Toplam nüfus miktarları birbirine eşittir.

II. Y ilinde tarım alanlarının il yüzölçümüne oranı en düşüktür.

III. Tarımsal nüfus yoğunluğu en fazla Y ilindedir.

yargılarından hangilerine kesin olarak ulaşılır?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

ÇÖZÜM

I. Aritmetik nüfus yoğunluğu = Toplam nüfus / Yüzölçümü. Üç ilde de aritmetik yoğunluk 55 olsa da yüzölçümleri farklı olabilir. Bu yüzden toplam nüfus miktarlarının eşit olduğu kesin olarak söylenemez.

II. Fizyolojik nüfus yoğunluğu = Toplam nüfus / Tarım alanı. Aynı aritmetik yoğunlukta fizyolojik yoğunluğun en yüksek olması, tarım alanlarının il yüzölçümüne oranının en düşük olduğunu gösterir. Bu nedenle Y ilinde bu oran en düşüktür.

III. Tarımsal nüfus yoğunluğu için kırsal/tarımsal nüfus bilgisi gerekir. Verilen tabloda bu bilgi yoktur. Bu yüzden tarımsal nüfus yoğunluğunun en fazla Y ilinde olduğu kesin olarak söylenemez.

Sonuç: *Kesin olarak ulaşılan* ***yalnız II'dir.***

DOĞRU CEVAP B

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4 SORU ÇÖZÜMÜ

33. SORU

Türkiye'de kış aylarında denizellik, karasallık ve yükselti gibi özel konum şartları, sıcaklık dağılışı üzerinde son derece belirleyici bir role sahiptir. Bu durum, güneyden kuzeye gidildikçe sıcaklığın düzenli olarak azalması beklenen genel kuralın bazı alanlarda bozulmasına neden olur.

Buna göre, haritada konum gösterilen kentlerden hangisi ikisinin ocak ayı ortalama sıcaklıkları karşılaştırıldığında enlem-sıcaklık ilişkisine ters düşen bir durum örnek oluşturur?

A) Mersin ve Erzurum

B) Mersin ve Ankara

C) Sinop ve Ankara

D) Sinop ve Mersin

E) Mersin ve İzmir

ÇÖZÜM

- ✔ – Enlem kuralına göre güneyde bulunan yerlerin daha sıcak olması beklenir.
- ✘ – Ancak Ankara karasal ve daha yüksek bir alanda yer aldığı için kışın daha soğuktur.
- ✔ – Sinop ise daha kuzeyde olmasına rağmen deniz etkisiyle kışın Ankara'dan daha ılımandır.
- ✔ – Bu nedenle enlem-sıcaklık ilişkisine ters düşen örnek **Sinop–Ankara** ikilisidir.

DOĞRU CEVAP C

34. Türkiye'yi etkileyen yerel rüzgarlar, mutlak konum gereği sıcaklık üzerinde belirleyici olurken; göreceli konum (denizellik, karasallık ve dağların uzanış doğrultusu) gereği nem ve yağış koşullarını şekillendirirler.

Yerel rüzgarların Türkiye iklimi üzerindeki etkileriyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Lodos: Kış mevsiminde Ege ve Akdeniz üzerinden geldiği için cephesel sistemlerle birleşerek ılımanlık ve bol yağış getirir.

B) Poyraz: Yaz aylarında Karadeniz üzerinden geçerken kazandığı nemi, Kuzey Anadolu Dağları'nın kuzeye bakan yamaçlarına orografik yağış olarak bırakabilir.

C) Samyeli: Yaz aylarında güneydoğudaki çöl alanlarından sokularak Güneydoğu Anadolu'da buharlaşma şiddetini ve tarımsal kuraklığı artırır.

D) Karayel: Kış mevsiminde Balkanlar üzerinden soğuk hava kütlelerini taşıyarak Marmara ve Trakya'da ani sıcaklık düşüşlerine ve kar yağışlarına zemin hazırlar.

E) Kıble: Akdeniz üzerinnde geçerken bünyesine aldığı nemi, Toros Dağları'na çarparak dağların kuzey yamaçlarına bol yağış olarak bırakır.

ÇÖZÜM

A) Lodos, Akdeniz kökenli ılık ve nemli bir rüzgâr olup cephesel sistemlerle birleşerek kışın ılımanlık ve bol yağış getirir. → **Doğru**

B) Poyraz, Karadeniz kökenli serin ve nemli rüzgârdır. Kuzey Anadolu Dağları'nın kuzeye bakan yamaçlarında orografik yağış oluşturur. → **Doğru**

C) Samyeli, güneydoğudan gelen sıcak ve kuru bir rüzgârdır. Buharlaşmayı artırır, tarımsal kuraklığa neden olur. → **Doğru**

D) Karayel, Balkanlar üzerinden gelen soğuk rüzgârdır. Marmara ve Trakya'da ani sıcaklık düşüşleri ve kar yağışlarına yol açar. → **Doğru**

E) Kıble rüzgârı, Arabistan üzerinden gelir; sıcak ve kuru özelliktedir. Akdeniz üzerinden nem kazanmaz. Bu nedenle ifade **yanlıştır.** → **Yanlış**

Kıble rüzgârı güney ve güneydoğudan gelir, sıcak ve kurudur. Akdeniz üzerinden nem kazanmaz, Bu yüzden bol yağış bırakmaz.

DOĞRU CEVAP E

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4 SORU ÇÖZÜMÜ

35. SORU

35. İklim koşulları elverişli olmasına rağmen Ege ve Akdeniz kıyı ovalarında şeker pancarı tarımının gelişmemesinin temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Toprak yapısının yumrulu sanayi bitkilerinin yetiştirilmesine uygun olmaması

B) Hasat sonrası ürünün hızla işlenmesini sağlayacak fabrikaların kurulamaması

C) Kıyı şeridinde fabrika atıklarını tüketecek besi hayvancılığının gelişmemesi

D) Çiftçilerin ekonomik değeri daha yüksek olan alternatif tarım ürünlerine yönelmesi

E) Devletin üretim planlaması kapsamında bu bölgelere düşük ekim kotası vermesi

ÇÖZÜM

Ege ve Akdeniz kıyı ovalarında iklim koşulları elverişli olsa da, bu bölgelerde yaş sebze-meyve, susam, pamuk, zeytin, narenciye gibi ekonomik değeri daha yüksek ürünlerin yetiştirilmesi çiftçilerin şeker pancarı gibi alternatif ürünlere yönelmesini engeller.

Bu nedenle doğru cevap **D** seçeneğidir.

DOĞRU CEVAP D

36. Türkiye'de bazı tarım ürünlerinin ekim alanları yalnızca doğal koşullar tarafından değil, aynı zamanda devletin uyguladığı yasal denetimler ve tarım politikaları tarafından da sınırlandırılmaktadır.

Aşağıda bazı tarım ürünlerinin belirli alanlarla sınırlandırılma gerekçeleri verilmiştir:

- Tohumlarından veya öz suyundan uyuşturucu madde elde edilebildiği için üretimi uluslararası anlaşmalar ve ruhsatlandırma ile sınırlandırılmıştır.
- Hasat edildikten sonra kısa sürede bozulma riski taşıdığı için üretim alanı ile fabrikaların birbirine yakın olması zorunludur ve üretim miktarı fabrikanın kapasitesine göre belirlenir.
- Doğal yetişme koşulları yurdun çok küçük bir bölümünde sağlandığı için ekim alanı doğal olarak dardır.
- Üretim sürecinde su dolu tavalara ihtiyaç duyulduğundan, sivrisinek üremesine ve sıtma hastalığına karşı yerleşim alanları çevresinde ekimine izin verilmez.

Verilen gerekçelerle aşağıdaki tarım ürünleri eşleştirildiğinde hangisi dışarıda kalır?

A) Çeltik B) Şeker Pancarı C) Çay

D) Haşhaş E) Tütün

ÇÖZÜM

Haşhaş: Tohumundan veya öz suyundan uyuşturucu madde elde edilebildiği için üretimi uluslararası anlaşmalar ve ruhsatlandırma ile sınırlandırılmıştır. → **1. Gerekçe**

Şeker Pancarı: Hasat edildikten sonra kısa sürede bozulma riski taşıdığı için üretim alanı ile fabrikaların birbirine yakın olması zorunludur ve üretim miktarı fabrikanın kapasitesine göre belirlenir. → **2. Gerekçe**

Çay: Doğal yetişme koşulları yurdun çok küçük bir bölümünde sağlandığı için ekim alanı doğal olarak dardır. → **3. Gerekçe**

Çeltik: Üretim sürecinde su dolu tavalara ihtiyaç duyulduğundan, sivrisinek üremesine ve sıtma hastalığına karşı yerleşim alanları çevresinde ekimine izin verilmez. → **4. Gerekçe**

Eşleştirmede Haşhaş, Şeker Pancarı, Çay ve Çeltik kullanılmıştır.
Dışarıda kalan ürün: Tütün

CEVAP
E

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4 SORU ÇÖZÜMÜ

37. Soru

37. Türkiye'de illerin sahip olduğu ulaşım altyapıları; yeryüzü şekilleri, ekonomik gelişmişlik, stratejik konum ve devlet yatırımlarına bağlı olarak farklılık gösterir. Aşağıdaki tabloda I, II ve III ile gösterilen il merkezlerinde, aktif olarak karayolu veya yük taşımacılığına açık olan ulaşım türleri verilmiştir.

İller	Hava Yolu	Geleneksel Demir Yolu	Yüksek Hızlı Tren (YHT)	Otoyol
I	Var	Yok	Yok	Yok
II	Var	Var	Yok	Var
III	Var	Var	Var	Var

Tablodaki bilgilere göre I, II ve III numaralı iller aşağıdakilerin hangisinde doğru eşleştirilmiştir?

A) I: Trabzon, II: Kayseri, III: Sivas

B) I: Antalya, II: Adana, III: Ankara

C) I: Bursa, II: Samsun, III: Eskişehir

D) I: Çanakkale, II: Gaziantep, III: Konya

E) I: Muğla, II: Erzurum, III: Kayseri

Kısa Çözüm

1. I numaralı ilde hava yolu var; ancak demir yolu, YHT ve otoyol yoktur → Antalya
2. II numaralı ilde hava yolu, geleneksel demir yolu ve otoyol vardır; YHT yoktur → Adana
3. III numaralı ilde hava yolu, geleneksel demir yolu, YHT ve otoyolun tamamı vardır → Ankara
4. Bu nedenle doğru eşleştirme B seçeneğidir.

Doğru Cevap: B) Antalya - Adana - Ankara

38. Türkiye'de elektrik üreten santrallerin kullandıkları enerji kaynağına göre hammadde temin yöntemleri ve atmosfere saldıkları karbon emisyonları farklılık gösterir. Aşağıdaki tabloda üç farklı elektrik santralinin bu konulardaki özellikleri verilmiştir.

Santral	Enerji Kaynağını Yakın Çevreden (Yerel) Temin Etme	Atmosfere Karbon (Sera Gazı) Salınımı
I	Var	Var
II	Yok (Büyük oranda ithal)	Var
III	Var	Yok

Tablodaki bilgilere göre I, II ve III numaralı santraller aşağıdakilerin hangisinde doğru eşleştirilmiştir?

A) I: Yatağan, II: Ambarlı, III: Sarayköy

B) I: Çatalağzı, II: Afşin-Elbistan, III: Oymapınar

C) I: Ovaakça, II: Yatağan, III: Alaçatı

D) I: Soma, II: Çatalağzı, III: Hamitabat

E) I: Ambarlı, II: Çayırhan, III: Kızıldere

Kısa Çözüm

1. I numaralı santral, yerli kaynağı kullanan ve karbon salımı yapan bir termik santraldir → Yatağan
2. II numaralı santral, yakıtını büyük oranda dışarıdan temin eden ve karbon salımı yapan santraldir → Ambarlı
3. III numaralı santral, yerel kaynağı kullanan ve karbon salımı olmayan santraldir → Sarayköy
4. Bu nedenle doğru eşleştirme A seçeneğidir.

Doğru Cevap: A) Yatağan - Ambarlı - Sarayköy

39. Soru

39. Uluslararası karayolu transit ticaretinde Türkiye, bulunduğu jeopolitik konum itibarıyla Avrupa, Kafkasya ve Orta Doğu pazarları arasında önemli bir köprü işlevi görmektedir. Aşağıdaki haritada, Avrupa'dan yola çıkan ve Türkiye üzerinden Orta Doğu'daki bir ülkeye yük taşıyan uluslararası bir tır filosunun kullandığı karayolu transit güzergâhı okla gösterilmiştir.

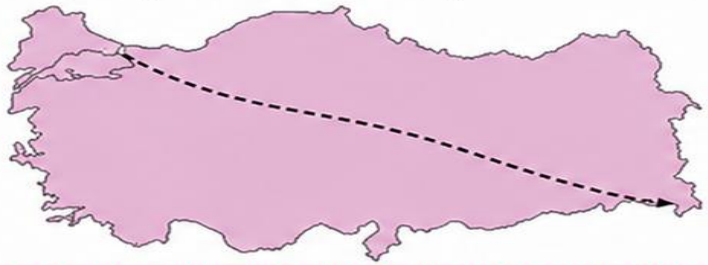

Haritadaki güzergâh dikkate alındığında, bu tür filonun Türkiye'ye giriş ve Türkiye'den çıkış yaptığı sınır kapıları aşağıdakilerin hangisinde doğru eşleştirilmiştir?

A) Giriş: İpsala / Çıkış: Cilvegözü

B) Giriş: Kapıkule / Çıkış: Habur

C) Giriş: Hamzabeyli / Çıkış: Gürbulak

D) Giriş: Kapıkule / Çıkış: Kapıköy

E) Giriş: Pazarkule / Çıkış: Nusaybin

Kısa Çözüm

1. Güzergâh Avrupa yönünden Türkiye'ye kuzeybatıdan giriş göstermektedir.
2. Bu giriş için en uygun sınır kapısı Kapıkule'dir.
3. Hat Türkiye'nin güneydoğusuna yönelmekte ve Orta Doğu'ya kara bağlantısı için en uygun çıkış Habur'dur.
4. Bu nedenle doğru eşleştirme B seçeneğidir.

Doğru Cevap: B) Kapıkule / Habur

40. Soru

40. Türkiye'de uygulanan bölgesel kalkınma projeleri, bölgelerin öne çıkan coğrafi sorunlarına çözüm üretmek amacıyla farklı stratejiler üzerine inşa edilmiştir.

Örneğin bir bölgede;

- Tarımsal üretimde yıllar arası dalgalanmaların şiddetli olması,
- Toprakların belirli aralıklarla boş bırakılması (nadas) zorunluluğu,
- Tarımsal sulama amacıyla yeraltı sularının aşırı tüketilmesi,

gibi sorunlar yaşanıyorsa, bu bölgede uygulanacak kalkınma projesinin ana omurgasını "büyük ölçekli su transferi altyapıları ve modern sulama sistemleri" oluşturur.

Buna göre, yukarıda sözü edilen stratejinin aşağıdaki kalkınma projelerinden hangilerinin temel önceliği olduğu söylenebilir?

A) DOKAP ve ZBK
B) GAP ve KOP
C) DAP ve YHGP
D) KOP ve DOKAP
E) GAP ve DAP

Kısa Çözüm

1. Nadas zorunluluğu, yağış yetersizliği ve yeraltı sularının aşırı kullanımı kurak-yarı kurak tarım bölgelerini gösterir.
2. Bu tür alanlarda temel hedef, suyu daha verimli kullanmak ve sulama imkânlarını geliştirmektir.
3. GAP, geniş ölçekli sulama yatırımlarıyla; KOP ise su transferi ve modern sulama projeleriyle öne çıkar.
4. Bu nedenle doğru seçenek B'dir.

Doğru Cevap: B) GAP ve KOP

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4

SORU ÇÖZÜMÜ

41. Soru

41. Türkiye'de metalürji sanayisi kuruluş yerleri belirlenirken ham maddeye yakınlık, enerji kaynaklarına yakınlık ve ulaşım kolaylığı gibi faktörler dikkate alınmaktadır. Aşağıdaki tabloda bazı madenler, bu madenlerin çıkarıldığı alanlar ve işlendiği tesislerin kuruluşunda etkili olan temel faktörler eşleştirilmiştir.

Öncül	Maden Türü	Çıkarım Alanı	İşletildiği Tesis ve Yer Seçimi Faktörü
I	Demir	Sivas (Divriği)	Karabük Tesisleri (Enerji Kaynağına Yakınlık)
II	Bakır	Kastamonu	Samsun Tesisleri (Ulaşım / Liman Avantajı)
III	Krom	Muğla (Fethiye)	Antalya Tesisleri (Ham Maddeye Yakınlık)
IV	Boksit	Konya (Seydişehir)	Seydişehir Tesisleri (Ham Maddeye Yakınlık)
V	Bor	Balıkesir (Bigadiç)	Bandırma Tesisleri (Ulaşım / Liman Avantajı)

Buna göre, tablodaki eşleştirmelerden hangisinde yanlışlık yapılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

Kısa Çözüm

1. Divriği demiri–Karabük, enerji kaynağına yakınlık bakımından doğru bir eşleştirmedir.
2. Kastamonu bakırının Samsun'da işlenmesi liman ve ulaşım avantajıyla açıklanabilir.
3. Antalya'daki krom / ferrokrom tesislerinde belirleyici unsur ham maddeye yakınlık değil, daha çok enerji ihtiyacıdır.
4. Bu yüzden III numaralı eşleştirmede yer seçimi faktörü yanlış verilmiştir.
5. Doğru cevap C seçeneğidir.

Doğru Cevap: C) III

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4 SORU ÇÖZÜMÜ

42. Soru

42. Aşağıdaki grafikte Türkiye'nin 1935 ile 2023 yılları arasındaki nüfus artış hızları gösterilmiştir.

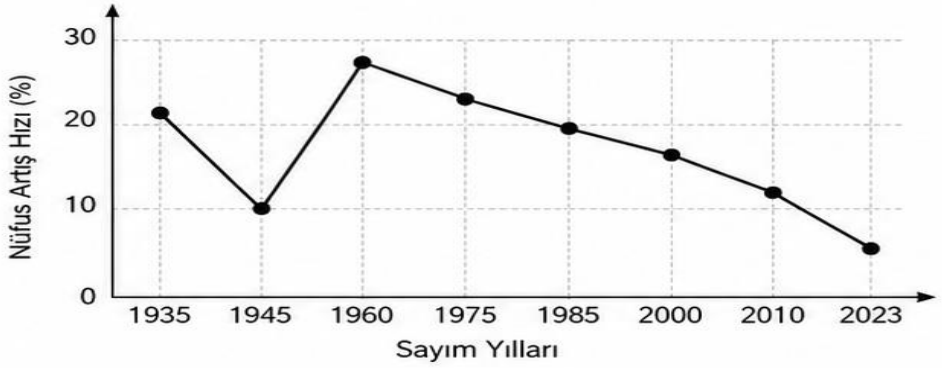

Yalnızca grafikteki bilgilere dayanarak aşağıdaki yargılardan hangisine kesin olarak ulaşılır?

A) Nüfus miktarının en az olduğu dönem, artış hızının en düşük olduğu 1945 yılıdır.

B) Nüfus artış hızının yüksek olduğu dönemlerde bebek ölüm oranları azalmıştır.

C) Sayım yılları içinde ülkenin aritmetik nüfus yoğunluğu sürekli olarak artmıştır.

D) Nüfus miktarındaki en büyük artış, artış oranının zirveye ulaştığı 1960 yılında gerçekleşmiştir.

E) 1985 yılından itibaren ülkeye yönelik dış göçler tamamen durmuştur.

Kısa Çözüm

1. Grafikte verilen tüm yıllarda nüfus artış hızı sıfırın üzerindedir; yani nüfus her dönemde artmaya devam etmiştir.
2. Türkiye'nin yüzölçümü değişmediği için nüfus arttıkça aritmetik nüfus yoğunluğu da artar.
3. Diğer seçeneklerde bebek ölümleri, dış göçler ya da nüfus miktarının tam değeri gibi grafikte yer almayan bilgiler yorumlanmaktadır.
4. **Bu nedenle yalnızca grafiğe dayanarak kesin çıkarım C seçeneğidir.**

Doğru Cevap: C)

Sayım yılları içinde ülkenin aritmetik nüfus yoğunluğu sürekli olarak artmıştır.

43. Soru

43. Türkiye'de ekosistemleri, biyoçeşitliliği ve tarihi dokuyu korumak amacıyla alanın özelliğine göre farklı ulusal ve uluslararası koruma statüleri uygulanmaktadır.

Buna göre, aşağıdaki alan ve sahip olduğu koruma statüsü eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

A) Artvin (Camili Havzası) – Biyosfer Rezervi

B) Kırşehir (Seyfe Gölü) – Ramsar Alanı

C) Denizli (Pamukkale-Hierapolis) – UNESCO Karma Miras Alanı

D) Rize (Kaçkar Dağları) – Millî Park

E) Ankara - Konya - Aksaray (Tuz Gölü) – Millî Park

Kısa Çözüm

1. Tuz Gölü, Ankara – Konya – Aksaray illeri arasında yer alan önemli bir sulak alandır.
2. Tuy Gölü'nün temel koruma statüsü Millî Park değil, Özel Çevre Koruma Bölgesi'dir.
3. Bu nedenle yanlış eşleştirme E seçeneğindedir.

Doğru Cevap: E) Ankara - Konya - Aksaray (Tuz Gölü) – Millî Park

44. Soru

Türkiye'nin coğrafi koşulları üzerine hazırlanan bir raporda şu ifadelere yer verilmiştir:

"Kuzeyden esen rüzgârlar sıcaklık ortalamalarını düşürmektedir (I). Yıl içinde dört mevsim özellikleri belirgin olarak yaşanmaktadir (II). Fön rüzgârları sıcakarın Doğu Karadeniz'de yükselmesine neden olmuş bu yüzden mikro klima alanlar oluşmuştur. (III). Dağların kıyıya uzanış biçimi nedeniyle iç kesimlerde karasal iklim yaygınlaşmıştır (IV). İç bölgelerde konveksiyonel yağışlar özellikle ilkbahar mevsiminde artış göstermektedir. (V)."

Buna göre rapordaki kaç numaralı cümlelerde Türkiye'nin mutlak konumuyla ilgili sonuçlar vurgulanmıştır?

A) I ve II
B) I ve III
C) II ve IV
D) III ve V
E) IV ve V

Kısa Çözüm

Türkiye'nin **mutlak konumu enlemle** ilgilidir. Enlem etkisi sonucunda kuzeyden esen rüzgârların sıcaklığı düşürmesi **(I)** ve yıl içinde dört mevsimin belirgin şekilde yaşanması **(II)** Türkiye'nin mutlak konumunun sonuçlarıdır.

III. cümlede föhn rüzgârları, mikro klima alanların oluşması; IV. cümlede dağların kıyıya uzanışı nedeniyle iç kesimlerde karasallığın artması; V. cümlede konveksiyonel yağışların artışı gibi durumlar ise yer şekilleri, yükselti, dağların uzanışı ve yerel faktörlerle ilgilidir. Bunlar **özel konum / yerel coğrafi koşulların** sonuçlarıdır, **mutlak konumla ilgili değildir.**

Doğru Cevap: A) I ve II

45. Türkiye'de deniz balıkçılığı üretiminin büyük bölümü Karadeniz'den sağlanırken Akdeniz'in üretimdeki payı oldukça düşüktür.

İki deniz arasındaki bu verim farkının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Karadeniz'de kıta sahanlığının daha geniş olması

B) Akdeniz sularında balık türü çeşitliliğinin az olması

C) Karadeniz sularında oksijen ve plankton miktarının fazla olması

D) Karadeniz kıyılarında tarım alanlarının dar olması

E) Akdeniz'de 200 metrenin altındaki derinliklerde canlı yaşamaması

ÇÖZÜM

- Karadeniz, akarsularla taşınan besin maddeleri bakımından daha zengindir.
- Üst sularda oksijen ve plankton miktarı fazladır.
- Plankton fazlalığı balıklar için zengin besin kaynağı oluşturur ve av verimini artırır.
- Akdeniz ise daha sıcak ve besin bakımından göreli olarak daha fakir olduğundan balıkçılık verimi daha düşüktür.
- Bu nedenle doğru seçenek **C**'dir.

Diğer seçenekler temel nedeni açıklamaz.

CEVAP C

46. Soru

46. Ali, ölümüne kesin gözle bakılmasını gerektiren bir deniz kazasında kaybolmuş ve yapılan aramalara rağmen cesedine ulaşılamamıştır. Berk'ten ise yedi yıldır hiçbir haber alınamamış ve bu durum onun ölümü hakkında kuvvetli olasılık doğurmuştur.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A) Ali'nin ölmüş sayılabilmesi için mahkeme tarafından gaiplik kararı verilmesi gerekir.

B) Berk, herhangi bir mahkeme kararına gerek bulunmaksızın ölüm karinesi gereğince ölmüş sayılır.

C) Ali, ölüm karinesi gereğince ölmüş sayılır; Berk hakkında ise hakları ölüme bağlı olanların başvurusu üzerine, kanundaki süre ve ilan şartlarının gerçekleşmesi hâlinde mahkemece gaiplik kararı verilebilir.

D) Berk hakkında verilecek gaiplik kararı, yalnızca kararın kesinleştiği tarihten itibaren hüküm doğurur.

E) Ali'nin ölmüş sayılabilmesi, nüfus kütüğüne ölüm kaydının düşürülmesine bağlıdır.

Kısa Çözüm

1. Ali, ölümüne kesin gözle bakılmasını gerektiren bir olayda kaybolduğu ve cesedi bulunamadığı için ölüm karinesi uygulanır. Bu nedenle Ali, ayrıca gaiplik kararına gerek olmaksızın ölmüş sayılır.
2. Berk'ten uzun süredir haber alınamaması ise ölüm karinesi değil, gaiplik sebebidir. Yedi yıl haber alınamama hâlinde, ilgililerin başvurusu ve ilan şartlarının tamamlanmasıyla mahkeme gaiplik kararı verebilir.
3. Bu nedenle doğru seçenek C'dir.

Doğru Cevap: C)

47. Soru

Bir hukuki işlemin; kanunun emredici hükümlerine, ahlaka, kamu düzenine veya kişilik haklarına aykırı olarak yapılması ya da konusunun imkânsız olması durumunda ortaya çıkan, işlemin baştan itibaren geçersiz ve hükümsüz sayılmasına yol açan hukuki sakatlık türü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yokluk
B) Nisbi Butlan (İptal Edilebilirlik)
C) Mutlak Butlan
D) Tek Taraflı Bağlamazlık
E) Askıda Geçersizlik

Kısa Çözüm

Kanunun emredici hükümlerine, ahlaka, kamu düzenine veya kişilik haklarına aykırı olarak yapılan hukuki işlemler ya da konusunun imkânsız olması hâlinde bu işlem baştan itibaren geçersizdir ve hiçbir hukukî sonuç doğurmaz. Bu tür geçersizlik türüne **Mutlak Butlan** denir.

Doğru Cevap: C) Mutlak Butlan

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4 SORU ÇÖZÜMÜ

48. Soru

48. 1982 Anayasası'na göre Cumhurbaşkanlığına aday gösterme ve yeniden aday olabilme şartlarıyla ilgili aşağıdaki yargılar verilmiştir:

I. Siyasi parti grupları, en son yapılan milletvekili genel seçimlerinde toplam geçerli oyların tek başına veya birlikte en az yüzde beşini almış olan siyasi partiler ve en az yüz bin seçmen Cumhurbaşkanı adayı gösterebilir.

II. Cumhurbaşkanının ikinci görev döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından seçimlerin yenilenmesine karar verilmesi hâlinde Cumhurbaşkanı bir defa daha aday olabilir.

III. Türkiye Büyük Millet Meclisinde grubu bulunmayan ancak toplam en az yirmi milletvekiline sahip siyasi partiler, ortaklaşa Cumhurbaşkanı adayı gösterebilir.

IV. Cumhurbaşkanının ikinci görev döneminde seçimlerin Cumhurbaşkanı tarafından yenilenmesine karar verilmesi hâlinde Cumhurbaşkanı bir defa daha aday olabilir.

Yukarıdakilerden hangileri doğrudur?

A) I ve II B) I ve III C) II ve IV D) III ve IV E) I, II ve III

Kısa Çözüm

1. **I doğrudur:** Siyasi parti grupları, son seçimde tek başına veya birlikte en az **yüzde 5** oy alan partiler ve en az **100 bin** seçmen Cumhurbaşkanı adayı gösterebilir.
2. **II doğrudur:** Cumhurbaşkanının ikinci döneminde TBMM seçimleri yenilerse mevcut Cumhurbaşkanı bir kez daha aday olabilir.
3. **III yanlıştır:** Grubu bulunmayan partilerin sadece milletvekili sayısını birleştirerek ortak aday göstermesi mümkün değildir.
4. **IV yanlıştır:** İkinci döneminde seçimlerin Cumhurbaşkanı tarafından yenilenmesi hâlinde yeniden aday olamaz.
5. Bu nedenle doğru cevap **A seçeneğidir.**

Doğru Cevap: A) I ve II

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4
SORU ÇÖZÜMÜ

49. **1982 Anayasası'na göre milletvekillerinin yasama ve denetim faaliyetleriyle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?**

A) Kanun teklif etme yetkisi milletvekillerine aittir.

B) Anayasa değişikliği teklifi, TBMM üye tam sayısının en az üçte biri tarafından yazıyla yapılabilir.

C) Meclis araştırması, belli bir konuda bilgi edinmek amacıyla yapılan denetim yollarından biridir.

D) Milletvekilleri Cumhurbaşkanına yazılı soru yöneltebilir.

E) Meclis soruşturması, Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlar hakkında görevleriyle ilgili suç işledikleri iddiasıyla açılabilir.

KISA ÇÖZÜM

1. Kanun teklif etme yetkisi milletvekillerine aittir.
2. Anayasa değişikliği teklifi, üye tam sayısının en az üçte biriyle yazılı olarak yapılabilir.
3. Meclis araştırması bir denetim yoludur.
4. Yazılı soru, Cumhurbaşkanına değil; Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlara yöneltilebilir.
5. Bu yüzden yanlış ifade D seçeneğidir.

Doğru Cevap: D)

50. 1982 Anayasası'na göre Devlet Denetleme Kurulu; Cumhurbaşkanının isteği üzerine idarenin hukuka uygun, düzenli ve verimli şekilde yürütülmesini sağlamak amacıyla çeşitli kurum ve kuruluşlarda inceleme, araştırma, denetleme ve idari soruşturma yapabilir.

Buna göre Devlet Denetleme Kurulunun görev alanıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Kamu kurum ve kuruluşlarında denetleme yapabilir.
B) Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarında denetleme yapabilir.
C) Sermayesinin yarısından fazlasına kamu kurumlarının katıldığı ortaklıklarda denetleme yapabilir.
D) İşçi ve işveren meslek kuruluşlarında denetleme yapabilir.
E) Yargı organlarının yargısal faaliyetleri üzerinde denetleme yapabilir.

Kısa Çözüm

1. Devlet Denetleme Kurulu; kamu kurumları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, işçi ve işveren meslek kuruluşları ile kamu payı çoğunlukta olan ortaklıklarda inceleme ve denetleme yapabilir.
2. Ancak yargı organlarının yargısal faaliyetleri Devlet Denetleme Kurulunun görev alanı dışındadır.
3. Bu nedenle yanlış ifade E seçeneğidir.

Doğru Cevap: E)

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4

SORU ÇÖZÜMÜ

51.

I. Merkezi yönetim bütçe kanunu

II. Kesin hesap kanunu

III. Milletlerarası antlaşmaların onaylanmasını uygun bulma kanunu

IV. Genel ve özel af kanunu

V. Milletvekili seçim kanunu

1982 Anayasası'na göre yukarıdakilerden hangilerinin teklifi Cumhurbaşkanı tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulur ve TBMM tarafından görüşülerek kanunlaştırılır?

A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III

D) I, II ve III E) I, II ve IV

KISA ÇÖZÜM

1982 Anayasası'na göre Cumhurbaşkanı tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulan kanun teklifleri **merkezi yönetim bütçe kanunu ile kesin hesap kanunudur.**

Milletlerarası antlaşmaların onaylanmasını uygun bulma kanunu, genel ve özel af kanunu ile milletvekili seçim kanunu Cumhurbaşkanı tarafından TBMM'ye sunulan kanun teklifleri kapsamında değildir.

Bu nedenle doğru cevap **B** seçeneğidir.

Doğru Cevap: B) I ve II

52. I. Anayasa Mahkemesi üyelerinin 3'ünü Türkiye Büyük Millet Meclisi, 12'sini Cumhurbaşkanı seçer.

II. Danıştay üyelerinin dörtte üçü Hâkimler ve Savcılar Kurulu, dörtte biri Cumhurbaşkanı tarafından seçilir.

III. Yargıtay üyelerinin tamamı Hâkimler ve Savcılar Kurulu tarafından seçilir.

IV. Anayasa Mahkemesi Başkanı ve başkanvekilleri, Mahkeme üyeleri arasından gizli oyla seçilir.

V. Danıştay Başkanı ve Yargıtay Birinci Başkanı, Cumhurbaşkanı tarafından atanır.

1982 Anayasası ve ilgili mevzuata göre yüksek yargı organlarının oluşumu ile ilgili yukarıdaki ifadelerden hangileri doğrudur?

A) I, II ve III B) I, II, III ve IV C) I, III ve IV

D) II, IV ve V E) I, II, III, IV ve V

Kısa Çözüm

- **I doğrudur:** Anayasa Mahkemesi üyelerinin 3'ünü TBMM, 12'sini Cumhurbaşkanı seçer.
- **II doğrudur:** Danıştay üyelerinin dörtte üçü HSK, dörtte biri Cumhurbaşkanı tarafından seçilir.
- **III doğrudur:** Yargıtay üyelerinin tamamı Hâkimler ve Savcılar Kurulu tarafından seçilir.
- **IV doğrudur:** Anayasa Mahkemesi Başkanı ve başkanvekilleri üyeler arasından gizli oyla seçilir.
- **V yanlıştır:** Danıştay Başkanı ve Yargıtay Birinci Başkanı Cumhurbaşkanı tarafından atanmaz; kendi kurumlarınca/seçimle belirlenir.

Bu nedenle doğru cevap B seçeneğidir.

Doğru Cevap:
B) I, II, III ve IV

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4 SORU ÇÖZÜMÜ

53. 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'na göre;

I. İl genel meclisi, il özel idaresinin karar organıdır.

II. Vali ve il encümeni, il özel idaresinin organları arasında yer alır.

III. İl özel idaresi hizmetlerini vali adına yürüten genel sekreter, il özel idaresinin organlarından biridir.

IV. İl idare kurulu, il özel idaresinin organları arasında yer almaz.

Yargılarından hangileri doğrudur?

A) I ve II B) I ve III C) II ve IV

D) I, II ve IV E) I, III ve IV

Kısa Çözüm

- **I doğrudur:** İl genel meclisi, il özel idaresinin karar organıdır.
- **II doğrudur:** Vali ve il encümeni, il özel idaresinin organları arasındadır.
- **III yanlıştır:** Genel sekreter, il özel idaresinin organı değildir; hizmetleri vali adına yürüten görevlidir.
- **IV doğrudur:** İl idare kurulu, il özel idaresinin organları arasında yer almaz.

Bu nedenle doğru cevap D seçeneğidir.

Doğru Cevap: D) I, II ve IV

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4

SORU ÇÖZÜMÜ

54. **Roma Statüsü kapsamında soykırım, insanlığa karşı suçlar, savaş suçları ve saldırı suçu nedeniyle gerçek kişileri yargılamakla görevli sürekli uluslararası yargı organı aşağıdakilerden**

A) Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi

B) Avrupa Birliği Adalet Divanı

C) Uluslararası Adalet Divanı

D) Uluslararası Ceza Mahkemesi

E) Amerika Birleşik Devletleri Yüksek Mahkemesi

Kısa Çözüm

Roma Statüsü ile kurulan ve bireyleri; soykırım, insanlığa karşı suçlar, savaş suçları ve saldırı suçu bakımından yargılayan sürekli uluslararası mahkeme **Uluslararası Ceza Mahkemesidir.**

Avrupa İnsan Hakiarı Mahkemesi bireysel hak ihlallerine bakar, Uluslararası Adalet Divanı ise devletler arası uyuşmazlıklarda görev yapar.

Bu nedenle doğru cevap **D** seçeneğidir.

Doğru Cevap:

D) Uluslararası Ceza Mahkemesi

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4 SORU ÇÖZÜMÜ

55. Antik Dünya'nın Yedi Harikası ile ilgili aşağıdaki eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

A) Keops Piramidi – Gize

B) Artemis Tapınağı – Efes

C) Zeus Heykeli – Olympia

D) İskenderiye Feneri – Pharos Adası

E) Babil'in Asma Bahçeleri – Bağdat

KISA ÇÖZÜM

Babil'in Asma Bahçeleri, Mezopotamya'daki Babil ile ilişkilidir. Bağdat modern bir şehirdir ve Antik Dünya'nın Yedi Harikası eşleştirmesinde doğru ifade Babil'dir. Bu nedenle yanlış eşleştirme ***E*** seçeneğindedir.

Diğer eşleştirmeler doğrudur:
A) Keops Piramidi – Gize, B) Artemis Tapınağı – Efes, C) Zeus Heykeli – Olympia, D) İskenderiye Feneri – Pharos Adası doğru eşleştirmelerdir.

Doğru Cevap: E

E) Babil'in Asma Bahçeleri – Bağdat

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4 SORU ÇÖZÜMÜ

56. **Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Büyük Ödülleri kapsamında, Gazze'deki insanlık dramını ve yaşanan olayları dünyaya aktaran basın belgeleme çalışmalarından dolayı 'Fotoğraf' dalında ödüle layık görülen Filistinli foto muhabiri aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Loay Eyyüb
B) Ali Jadallah
C) Saher Alghorra
D) Motaz Azaiza
E) Wael Al-Dahdouh

Kısa Çözüm

Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Büyük Ödülleri kapsamında, Gazze'deki insanlık dramını ve yaşanan olayları dünyaya aktaran basın belgeleme çalışmaları nedeniyle 'Fotoğraf' dalında ödüle layık görülen Filistinli foto muhabiri Ali Jadallah'tır.

Bu nedenle doğru cevap **B şıkkıdır.**

Doğru Cevap: B) Ali Jadallah

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4 SORU ÇÖZÜMÜ

57. I. Norveç

II. Finlandiya

III. İsveç

IV. İsviçre

V. Ukrayna

Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü'ne (NATO) üye olan devletler göz önüne alındığında, yukarıdaki ülkelerden hangileri bu ittifaka üyedir?

A) I ve II B) I, II ve III C) II, III ve IV

D) I, II, III ve V E) II, III, IV ve V

Kısa Çözüm

✓ Norveç, Finlandiya ve İsveç NATO üyesidir.
(I, II ve III)

✗ İsviçre NATO üyesi değildir.

✗ Ukrayna NATO üyesi değildir.

Bu nedenle NATO üyesi olan ülkeler I, II ve III'tür.

Doğru seçenek B'dir.

Doğru Cevap: B) I, II ve III

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4

SORU ÇÖZÜMÜ

58. Türkiye'nin yerli otomobili Togg'un dış renkleri, Türkiye'nin doğal ve kültürel değerlerinden ilham alınarak adlandırılmıştır.

Buna göre aşağıdaki Togg renk adı – ilham kaynağı eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

A) Oltu — Oltu taşının siyah rengi ve parlak dokusu

B) Seyhan — Çukurova'nın pamuk tarlalarının beyazlığı

C) Kula — Volkanik kayaçların ve vadilerin gri tonları

D) Gemlik — Zeytin ağaçlarının gölgesindeki mavi sular

E) Kapadokya — Anadolu topraklarının tutku ve canlılığını yansıtan kırmızı tonları

ÇÖZÜM

Togg'un renk isimleri Türkiye'nin doğal ve kültürel değerlerinden ilham alınarak belirlenmiştir. Resmî açıklamalara göre renklerin ilham kaynakları şu şekildedir:

- **Oltu** — Oltu taşının siyah rengi ve parlak dokusundan ilham alınmıştır. **(Doğru)**
- **Seyhan** — Çukurova'nın pamuk tarlalarının beyazlığından ilham alınmıştır. **(Doğru)**
- **Kula** — Manisa Kula'daki volkanik kayaçların ve vadilerin gri tonlarından ilham alınmıştır. **(Doğru)**
- **Gemlik** — Gemlik'in zeytin ağaçlarının gölgesindeki mavi sularından ilham alınmıştır. **(Doğru)**
- **Kapadokya** — Kapadokya, Togg'un renk paletinde kırmızı değil, bej/kum tonlarına karşılık gelmektedir. Kırmızı tonlar "**Anadolu**" adıyla adlandırılmış ve Anadolu topraklarının tutku ve canlılığından ilham alınmıştır.

Dolayısıyla bu eşleştirme **yanlıştır.**

Cevap: E

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4

SORU ÇÖZÜMÜ

59. Türk-İslam bilim ve düşünce tarihine ait bazı eserler ile bu eserlerin içerikleri aşağıda verilmiştir:

I. El-Medînetü'l-Fâzıla – Erdemli toplum ve ideal devlet düzeni

II. El-Kânûn fi't-Tıb – Tıp ve farmakoloji

III. Tahkîku mâ li'l-Hind – Hint kültürü, dinleri ve coğrafyası

IV. El-Cebr ve'l-Mukâbele – Astronomik cetveller ve yıldız katalogları

V. Kitâbü'l-Menâzır – Görmenin, gözden çıkan ışınlarla gerçekleştiği görüşü

Buna göre, yukarıdaki eser–içerik eşleştirmelerinden hangileri yanlıştır?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve III D) III, IV ve V E) IV ve V

Kısa Çözüm

I, II ve III numaralı eşleştirmeler doğrudur.

IV yanlıştır; El-Cebr ve'l-Mukâbele cebir alanına aittir, astronomik cetvellerle ilgili değildir.

V de yanlıştır; Kitâbü'l-Menâzır'da görmenin, gözden ışın çıkmasıyla değil, ışığın göze gelmesiyle gerçekleştiği açıklanır.

Bu nedenle yanlış eşleştirmeler IV ve V'tir.

Doğru Cevap: E) IV ve V

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-4 SORU ÇÖZÜMÜ

60. Osmanlı Devleti'nde modern anlamdaki ilk bando teşkilatı olan Mızıkâ-i Hümâyun'un başına getirilen, teşkilatın geliştirilmesinde görev alan ve Mahmudiye ile Mecidiye marşlarını besteleyen İtalyan müzisyen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Giuseppe Donizetti (Donizetti Paşa)

B) Fausto Zonaro

C) Raimondo D'Aronco

D) Pietro Canonica

E) Luigi Storari

Kısa Çözüm

Mızıkâ-i Hümâyun'un başına getirilen ve Osmanlı'da modern bando teşkilatının gelişmesinde önemli rol oynayan kişi Giuseppe Donizetti'dir.

Donizetti Paşa olarak bilinen bu İtalyan müzisyen, Mahmudiyye ve Mecidiyye marşlarını da bestelemiştir.

Bu nedenle doğru cevap A seçeneğidir.

Doğru Cevap: A) Giuseppe Donizetti (Donizetti Paşa)